

ANADOLU KÜLTÜR

© Anadolu Kùltür
ISBN: 978-975-00218-2-4

Yayına Hazırlayan
Perran Ersu Özçaldıran / Persona İletişim

Yayın Koordinatörleri
Gamze Hızlı, Kubilay Özmen, Çiğdem Mater Utku / Anadolu Kùltür

Çeviri
Ersan Ersu / Persona İletişim

Tasarım
Ayşe Karamustafa

Fotoğraflar (Aksi belirtilmediği takdirde):
Ahmet Aküzüm, Buluş Oygur, Burcu Yılmaz, Kubilay Özmen

Baskı
Mas Matbaacılık A.Ş.
Hamidiye Mahallesi Soğuksu Caddesi
No:3 Kağıthane 34408 İstanbul
Tel: 0212 294 10 00
e-mail: info@masmat.com.tr

Anadolu Kùltür
Sanat Tanıtım İletişim Yayın Bilgisayar Eğitim Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.
Cumhuriyet Caddesi No: 16/3 34367 Elmadağ – İstanbul
Tel: 0212 246 76 08
www.anadolukultur.org
iletisim@anadolukultur.org

Anadolu Kùltür, kitabın yayımlanmasına destekleri için Açık Toplum Enstitüsü, Mas Matbaacılık ve Birleşik İnşaat A.Ş.'ye teşekkür eder.

KÜLTÜR VE SANATTA FARKLI BİR GİRİŞİM

Anadolu Kültür

2002 - 2007

İçindekiler

Önsöz	7	Sahne Sanatları	140
Giriş	9	Gösteriler	143
Diyarbakır Sanat Merkezi	10	Atölye ve Söyleşiler	153
Kars - Kafkasya	18	Konserler	160
Diğer Kentler	26	Müzik Söyleşileri ve Eğitimi	164
Çalışma Alanları	28	Karikatür	166
2002'den 2007'ye Beş Yıl	31	Sergiler	168
Sinema	34	Söyleşiler ve Atölyeler	169
Film Gösterimleri	39	Kültürel Miras	170
Belgesel Gösterimleri	40	Arkeoloji	173
Diyarbakır Sinema Kulübü	41	Mimarlık	175
Sinema Atölyeleri	42	Sözlü Tarih	178
Sinema Söyleşileri	47	Kadın, Çocuk, Adalet	180
Özel Gösterimler	50	Kadın	183
Sinema ve İnsan Hakları Programı	64	Çocuk	186
Diyarbakır Avrupa Sineması	66	Adalet	189
Edebiyat	70	Sosyal Konularda Söyleşiler	192
Şiir Okumaları	73	Cezaevi Duvarlarını Aşmak	198
Yazarları Okuyor	75	Hakkari, Şemdinli	
Söyleşiler	78	ve Yüksekova Çalışmaları	208
Atölyeler ve Seminerler	84	Sergiler	211
Mehmed Uzun Konferansı	85	Söyleşiler	211
Sürelî Yayınlarına Destek	86	Film Gösterimleri	212
Fotoğraf	90	Yerel Kültür Politikaları	214
Sergiler	93	Anadolu Kültür'ün	
Atölyeler	103	İlk Beş Yılı ve Sonrası	221
Söyleşiler	105	Emeği Geçenler ve Destekleyenler	225
Dia Gösterimleri	107		
Diyarbakır Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi	108		
Çağdaş Sanat	112		
Karma Sergiler	117		
Bireysel Sergiler	132		
Söyleşiler	136		

Önsöz

Ankara'nın başkent olmasıyla modern bir proje halini alan ve başlangıcı İstanbul'un fethine dayanan batılılaşma hamleleri, kuşkusuz en tartışmalı deneyimlere kültür alanında yol açmıştır. Ama ne Ankara eksenli merkezîyetçi kültür politikalarının, ne de İstanbul'u bir dünya metropolü haline getiren sosyal gelişmenin Anadolu kentlerinin kültürel hayatlarını zenginleştirdiği pek söylenemez.

Ülkenin batısıyla doğusu arasında iletişim kopuk, ilişkiler çoğu zaman sorgulayıcı olagelmıştır. Batıda yaşayanların dikkatinin doğuya toplandığı dönemlerde ise gündem sanatın ve kültürün olabildiğince uzağında odaklanmıştır.

Bir taraftan ekonomik gelişmenin hızla yol aldığı, diğer taraftan ülkenin AB rampasında ilerlemeye uğraştığı yeni dönemde, sanat ve kültürle ilgili çalışmalara ve politikalara büyük iş düşüyor.

Biz sanatın ve kültürel alanın paylaşılmasıyla karşılıklı anlayış ve duyarlılıkların artacağına, bölgesel farklılıkların ve önyargıların aşılabileceğine inanıyoruz. Zengin kültürel mirasa sahip Anadolu kentlerinde kültürel hayatın canlanması, kent aidiyetinin de modern vatandaşlık kavramına uygun biçimde gelişmesine yol açacaktır. Farklı sosyal kesimler, farklı kültürel kimliklere ve özelliklere sahip gruplar kent kültürünü ortaklaşa yaşar ve paylaşabilirse, demokrasi ve sosyal içerme için de uygun bir ortam sağlanmış olur.

Kültürün kentsel gelişmeyi biçimlendirmesinin, sanat alanında kurulacak karşılıklı ilişkilerin, toplumsal uyumun, kültürler arası iletişimin ve ilişkilerin gelişmesinin, Türkiye'nin kendi içinde olduğu kadar Avrupa Birliği ile de bütünleşmesi ve ilişki kurması açısından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Sanatın, ulusal ve küresel farklılıkların aşılabildiği iletişim biçimleri oluşturarak farklı yerlerde farklı biçimlerde yaşayan, farklı kimlikleri ve inançları olan insanların iletişim kurmaları, anlaşmaları ve ortak değerler etrafında birleşmeleri için imkan sağladığına; içe kapanmaların, duyarsızlıkların ve önyargıların kültür alışverişleri ile aşılabildiğine, sanatın temsil ve ifade gücünün özgülleşmeye katkısına inanıyoruz.

Anadolu Kültür, 2002 yılından beri kültürün ve sanatın, toplumsal gelişme odaklı, katılımcı ve çok sesli bir yaklaşımla yaygınlaşmasını, karşılıklı anlayışın kültürel iletişimle sağlanmasını hedefleyen bir sivil toplum girişimi olarak kültür paylaşımı ve sanat üretimi çalışmalarını sürdürüyor.

Osman Kavala

Anadolu Kültür Yönetim Kurulu Başkanı

Giriş

2002 yılında sanatın değişik alanlarından, iş dünyasından ve sivil toplumdan bir avuç insan kültürün ve sanatın İstanbul ve Ankara dışındaki şehirlerde üretilmesi ve izlenmesi için biraraya geldi. Sanatın paylaşılmasıyla karşılıklı anlayış ve duyarlılık gelişebileceğine, bölgesel farklılıkların ve önyargıların aşılabileceğine; kültürel hayatın gelişmesiyle vatandaşlık, kimlik ve aidiyet gibi kavramların da gelişeceğine; ve bu ekseninde gelişecek tartışmaların toplumsal uzlaşmaya sağlayacağı katkıya inanarak Anadolu Kültür'ü (günün koşulları ve yasaları gereği kar amacı gütmeyen bir A.Ş. olarak) kurdular.

Anadolu Kültür'ün ilk çalışmaları OHAL dönemindeki Diyarbakır'da başladı.

Sosyal ve kültürel hayatı çatışmalar, ekonomik sorunlar ve zorunlu göçün yolaçtığı nüfus patlaması tarafından kemirilmiş şehirde bir sanat merkezi kuruldu. Diyarbakır Sanat Merkezi (DSM)'nde film gösterimleri, sergiler, düzenlendi. Yazarlar, şairler yapıtlarını okudu. İzleyicilerin ilgileri doğrultusunda fotoğraf ve film seminerleri, söyleşileri, atölyeleri düzenlendi. Dünyanın dört bir yanından sanatçılar Diyarbakır'da birlikte ürettiler, birlikte sergilediler, birlikte sahnelediler.

Özel film gösterimleri, ülke sinemalarından seçkiler derken, Diyarbakır Avrupa Sineması açıldı.

Kars Belediyesi işbirliği ile yapılan Kars Sanat Merkezi'nin açılış konseri Kafkasya'nın tüm ülkelerinden sanatçıları kendi dillerinde biraraya getirdi. Konumu ve kökleriyle Türkiye, Rusya, Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan arasında kültürel işbirlikleri için doğal bir merkez olan Kars'tan tüm Kafkaslara açılan etkinlikler düzenlendi. Türkiye ve Ermenistan'dan genç fotoğrafçıların birbirlerinin ülkesini fotoğrafladığı çalışmalar, ortak sergiler, ortak konserler düzenlendi. Sınırların ve diplomatik sorunların ayırdığı halklar, sanatla birleştiler. Sanatın ve kültürün sadece dışarıdakilerle değil, içeridekilerle de paylaşılabilmesi için "Cezaevi Duvarlarını Aşmak" programı geliştirildi. Filmler, müzisyenler, yazarlar hapisanelere gitti, "içeride" kilerin yazıları, şiirleri ve karikatürleri kitap olup dışarıya çıktı.

Diyarbakır'da sivil alan oluşturulmakla başlayan çaba, Hakkari, Şemdinli ve Yüksekova'da sivil alan oluşturma çalışmalarına dönüştü. İlk defa sergi düzenlenen bir kentin fotoğrafçıları, kentlerini fotoğraflarıyla anlattı. Film gösterimleri 20 kenti dolaştı, sergiler Anadolu'yu gezdi. Anadolu Kültür'ün ilk beş yılında yaklaşık üçyüz bin kişi sanatı ve kültürü paylaştı.

DİYARBAKIR SANAT MERKEZİ

Anadolu Kültür'ün ilk çalışmalarının başladığı 2002 yılında Diyarbakır, binlerce yıllık geçmişiyle çok kültürlü bir uygarlık merkezi ve üstelik bir üniversite kenti olmasına karşın, 12 Eylül'ün karanlık günleriyle başlayan ve yirmi yıl süren yoğun çatışmalardan, ekonomik sorunlardan ve zorunlu göçle gelen kontrolsüz nüfus artışından büyük yaralar almış, şehrin sosyal ve kültürel hayatı durma noktasına gelmişti.

Anadolu Kültür'ün ilk adımı olan **Diyarbakır Sanat Merkezi** (DSM), bu eksikliğin giderilmesine ve Diyarbakır'daki kültür sanat ortamının canlanmasına katkıda bulunmak, "biri 'doğunun batısı', diğeri 'batının doğusu' olan iki kentin, Diyarbakır ve İstanbul'un insanların, sanatçıların ve yaratıcı enerjilerinin buluşabilmesi ve birlikte üretebilmeleri amacıyla" kuruldu.

DSM, sergiler, seminerler, tiyatro ve sinema ile gerek ülkenin batısındaki gerek farklı ülkelerdeki kültürel birikimin Diyarbakır'la paylaşıldığı, Diyarbakırlıların da yıllardır biriktirdikleri acılarını, tecrübelerini ve yaşam biçimlerini başka kentlerdeki insanlarla paylaştıkları bir sahne ve dünyanın çok farklı köşelerinden sanatçıları bir araya getiren, uluslararası ve disiplinlerarası kültür-sanat projelerinin gerçekleştirildiği bir atölye oldu. Daha beşinci yılını kutlamadan "Türkiye'nin kültür hayatına en fazla katkıyı sağlayan adresler" sıralamasında beşinci sırada yer aldı.

Dicle Üniversitesi, yerel yönetimler, odalar, baro, kadın kuruluşları gibi benzer amaçları olan kurum ve kuruluşlarla birlikte hareket eden bir sivil girişim olarak çalışan DSM'de, 5 sezon içinde gerçekleştirilen 211 söyleşi, 71 sergi, 48 atölye çalışması, 35 tiyatro gösterisi, 31 yazar okuması, 11 şiir dinletisi, 14 dia gösterisi, 11 konser ve 387 film gösterimine 102,284 kişi katıldı. Diyarbakır Avrupa Sineması'nda gösterilen 151 filmi ise 46,084 kişi izledi.

Melike Coşkun: *DSM Yöneticisi*

“Bu kente yüklediğim anlamı hep sorguladım. Kenti uzaktan izlerken ve kentte yaşamaya başladıktan sonra. Neden bu kadar büyüleyiciydi benim için?.. Belki bu sorunun cevabını hep arayacaktım. Ancak bazı nedenleri biliyordum. Kentin binlerce yıllık tarihi, pek çok kültürün taşlarına sinen kokusu. Kûçelerinde yürürken arkanızdan sizi izleyen onlarca çocuğun hikayesi... Belki çocuk demekti bu şehir, ya da gençlik... İnsanla anlam kazanan taşlar, surlar.

Bu şehri, bu insanları yakından tanımadığım halde hayatımda ilk kez bir şehirde aidiyet duygusuyla dolaşım.

Ama şunu biliyorum ki DSM pek çok hayata ruh kattı şu son yılların kuraklığında ve katmaya devam edecektir. Buna yürekten inanıyorum... İlk günkü gibi...”

Roni Margulies: *Şair, DSM’de “Dünyanın Sorunları Şiire Yansır mı?” söyleşisine katıldı.*

“DSM tarafından davet edildiğim güne kadar, ne Diyarbakır’a ne de bölgede herhangi bir şehre gitmişim. Yakın geçmişe kadar gitmek pek de mümkün değildi zaten...”

A. Hicri İzgören: *Şair, yazar, DSM’de edebiyat etkinliklerine katıldı, şiir okumalarında yer aldı.*

“Yıllarca hiç istemedikleri ve hiç de hak etmedikleri bir imajla anıldı bölge halkı ve özelde Diyarbakırlılar... Oysa onlar işsizliğin, yoksulluğun, göçün, faili meçhullerin, töre cinayetlerinin ve benzeri pek çok sorunun ve acının kısınacında olsalar bile, kültürü ve sanatı hep önemsediler. Ancak bu coğrafyanın genelinde olduğu gibi, onların da yaşanan acıların o hengamesi içinde uzun bir süre, bu özlemlerini giderecek fırsatları ve koşulları olmadı. Zaman içinde koşullar ve imkanlar el verdiğince bu özlemi gidermeye çalıştılar. Uzun bir süre doyasya giderilemedi bu susuzluk.”

(Üstteki iki fotoğraf)
Diyarbakır Sanat
Merkezi açılışı
2002

Roni Margulies -
Yücel Göktürk
Diyarbakır, 2004

Dilek Alpaslan: Öğrenci, DSM'de çocuk korosu yönetti.

“Diyarbakır Sanat Merkezi, bölgenin kültür-sanat dili oldu. Sanata ve sanatçıya kucak açmış, gençlere kendilerini ifade edecekleri alanlar sağlayan bu kuruma gelişim, etkinliklerini takip edişim, çevre edinme vesile olup, güzel projelerde yer almamı sağladı...”

Azad Ziya Eren: Yazar, Pitoresk Dergisi Genel Yayın Yönetmeni, DSM gönüllüsü

“Kendi içinde ciddi bir geçiş dönemi yaşıyor Diyarbakır. Belki de uzun süredir ilk kez kendiyile bu denli yüzleşmeler yaşayıp, bu ağırlığın altında ciddi hasarlar alıyor. Bütün bu abuk sabukluklar, görüntüdeki sakatlıklar ariform olmanın tabii yan etkileri. Kültürün ve sanatın var olanla sınırlı kalmayıp satıhta oyalanmayana nişan almasına göz olacak bir kurum DSM.

Ve DSM organizma olarak kendinin de farkında olduğu hayati bir koordinatta durmakta. Kanaatim o ki işimiz önümüzdeki dönemde çok daha zor. Ama yerinden yönetimin de İstanbul’la birleşerek gücü artırdığını da düşünürsek, sanatçıları ve çalışanlarıyla birlikte; ‘İktidar Genleri Alınmış Bir Merkez’ olacak DSM. Diyarbakır, sanatın merkezi, bütün amaçsal iktidarların taşrası, Ortadoğu’nun büyüülü payitahtıdır. DSM bu müstesna kente, kısa sürede can alıcı bir nefes borusu olarak eklemlenmiş, müstesna ve minnettarlık duyulacak bir özveriyle çalışan emekçileriyle benim için çok paha’lıdır. Kültürümün ve sanatımın deryasından dünyayı paylandırmak, oralardan buraları haberdar etmek adına, Diyarbakır’ı yalnız bırakmadıkları için teşekkürü borç biliyorum.”

Beral Madra: Küratör, Anadolu Kültür Kurucu Ortağı

“Diyarbakır Sanat Merkezi için yaptığım çalışmalar yirmi beş yıllık meslek yaşamım içinde farklı bir anlam taşıyor. İstanbul odaklı günümüz sanat etkinliklerinin, bir Anadolu kenti ile ilişkiye girmesinde etkin olabilmek olarak özetleyebilirim bu farkı.”

Elif Özdemir: *Mimar, Anadolu Kültür ortağı; DSM ve KSM'yi tasarladı.*

“1989 Eylül’ü Diyarbakır’ındaki turistik mimari geziden on üç yıl sonra 2002’nin kavurucu yazında doğrudan şehirle, yaşayarıyla ilk temas. Üstelik meslekteki ilgi ve birikimi gönüllü aktarabilme şansı... Ara sokaklar, güzelim harabe konaklar, medreseler, hanlar, yıkımdan kurtarılan fabrikalar, geçmişin çok iş yapan metruk sinemaları, yeni moda alışveriş merkezleri... Nereye yerleşsek acaba? Kollanacak bir dolu durum, atlanmayacak pek çok mevzu var...

Keyifli, heyecanlı anların ötesinde akılda kalan; Diyar Galerisi’nin yürüyen merdivenlerinde koştururken ‘Siz batılı kızlar ne kadar hızlısınız, ağır olun. Buranın hızı size yetişmez’ sözü. O gün için bu söz, zihnimde Doğu’ya dair algılarımı netleştiren pek ironik bir durumdu.

‘Bisiklet hızını aşarsan eğer, zaman senin aleyhine işlemeye başlar. Mekansal ve uzamsal olarak. Bu bir paradoks.’ Bunu öğrendikten sonradır ki, son beş yılın sindirilerek geçirilmesinin önemini daha net anlayabiliyorum.”

Şeyhmus Diken: *Yazar*

“An, Mekan ve Devran!

İnsanların ömrünü belirleyen andır, mekanlarınsa devran. Bu manada baktığımızda bir Anadolu Kültür örgütlenmesi olan Diyarbakır Sanat Merkezi için kimilerine göre beş yılı ardında bırakmak çok da önem arzermeyebilir. Ama Türkiye’de sivil kurumların, hele hele adı kültür sanatla birlikte telaffuz edilen kimi sivil kurumların çok da uzun ömürlü olmadıkları bilindiğinden, bu geçmiş beş yılı pek de yabana atmamak gerek.

Kanımcı Diyarbakır Sanat Merkezi bu geçmiş beş yıllık zaman dilimi içinde dünyanın bir dolu kültürel sanatsal birikimini Diyarbakır ve kısmen de bölge halkıyla buluşturmada önemli bir rol üstlendi. Ve Diyarbakır, Diyarbakır Sanat Merkezi kültürel kimliğiyle kalıcı bir kültür sanat mekanına kavuştu. Bunlar, Diyarbakır Sanat Merkezi’nin artıları olarak hanesine yazılmalı. Ayrıca da bu durum,

DIYARBAKIR SANAT MERKEZİ
KÜTÜPHANESİ

DIYARBAKIR SANAT MERKEZİ
KÜTÜPHANESİ

kayda değer bir hak teslimi.

Ama bir başka açıdan da sanatın ve kültürün bölge ayağının oluşmasında, yerelin kendini katmasına ve yerel kalıcı oluşumlara çok da merhem olamadı. Bir başka açıdan da inisiyatif kullanıcı bir yerel yönetsel perspektifi de, yerel finansal katılımı da yakalayamadı. Daha çok İstanbul merkezli bir yönetselliğin gölgesinde kaldı. Bu da eksileri.

Anadolu Kültür perspektifinde Diyarbakır Sanat Merkezi'ne dair yeni bir dönem başlarken bunların da dikkate alınması gerektiğine yürekten inanarak başarılar diliyorum.”

Diyarbakır Sanat
Merkezi atölye
salonu

Diyarbakır Sanat
Merkezi, 2005

KARS - KAFKASYA

Anadolu Kültür'ün ikinci yerleşik sanat merkezi Kars'ta. Kars Sanat Merkezi (KSM), sadece Kars ili sınırları için değil, Kafkasya bölgesi için de bir kültür merkezi, Türkiye, Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan için karşılıklı kültürel etkileşimin merkezi.

Anadolu Kültür'ün 2004 yılında Kars Belediyesi'nin Kafkasya kentleri arasındaki kültürel işbirliğini desteklemek için başlattığı Kafkas Kültürleri Festivali ile başlayan çalışmaları, 2005 Şubat'ında Kars Sanat Merkezi'nin açılmasıyla yoğunlaştı. Kars Belediyesi işbirliğiyle hayata geçirilen Kars Sanat Merkezi, kentteki çok amaçlı tek salon olması nedeniyle kent halkının çeşitli amaçlarla bir araya geldiği bir merkeze dönüştü.

KSM'nin açılış günü düzenlenen ve otuz yedi ülkenin Türkiye Büyükelçilerinin birlikte izlediği konserde, Türkiye, Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan'ın sanatçıları müzikle bir araya gelmişti. Kuşaklardır süregelen politik çekişmeler yüzünden aralarında ilişki gelişmemiş, farklı ülkelerden gelen Kafkasyalılar KSM'de düzenlenen, "Kafkasların Genç Gözleri" gibi sanatsal işbirlikleri ile birbiriyle önyargılardan ve çatışmadan uzak ilişkiler kurmayı sürdürüyor.

Kars Belediyesi, Kars Ka-Mer, Kars Rotary Kulübü gibi benzer amaçları olan kurum ve kuruluşlarla birlikte hareket eden bir sivil girişim olarak çalışan KSM'de, yaklaşık iki sezondur gerçekleştirilen 25 sergi, 22 konser, 13 tiyatro gösterisi, 14 söyleşi ve 12 atölye çalışmasına 22.637 kişi katıldı.

Anadolu Kültür'ün Kars'tan yola çıkan diğer çalışmaları ise hem Kars Kaleiçi Kültürel Mirası Koruma Projesi ve Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri için düzenlenen yaz okulu gibi Kars odaklı hem de ikinci yılını tamamlayan "Kafkasların Genç Gözleri" gibi Kafkasya odaklı projelerle gelişerek sürüyor.

Kubilay Özmen: *Anadolu Kültür, İstanbul*

“Kars Türkiye’nin Kafkaslara açılan kapısı, Türkiye’nin gerçek anlamdaki tek Kafkas kenti, doğuda, en doğuda, eski Rus filmlerine plato olmuş izlenimi veren, sekizgen düzenlenmiş caddeleri, yüz yıl önce hayal bile edilemeyecek bir ustalıkla inşa edilmiş evleri ve sekiz ay kalkmayan kanyla, bembeyaz bir Rus kenti gibi.

Tarih boyunca bir sürü uygarlık için savaş nedeni olmuş, pek çok imparatorluğa, ulusa ev sahipliği yapmış, küçücük bir kent... Caddelerinde hala Rus ve Ermeni etkilerini taşıyan, kiliseleri, katedralleri, camileri ve Ani’siyle bir mozaik, karmakarışık etnik grupların yüzyıllarca mutluluk içinde birlikte yaşadıkları şahane bir yapı...

Kendi içindeki bu kıymetli yapı, Türkiye’nin Kafkaslara açılan kapısı olmasıyla da dışarıya yansıyor. Her ne kadar cumhuriyet döneminin başlarından itibaren biraz ‘eksik’ bırakılmış bir kent izlenimi verse de, üzerindeki ciddi yükün farkında bir kent. Azerbaycan’a, Ermenistan’a, Gürcistan’a açılan kapı, benzer kültür birikimlerinden gelen kent halkı için çoğu zaman keyif...

Çeşitli diplomatik krizler nedeniyle her ne kadar bütün komşularla komşuluk ilişkileri düzgün sürdürülemezse de, en azından bir çaba var. Yüzyıllar boyunca aynı toprakları paylaşmış insanların basit sınır meseleleri yüzünden birbirlerine düşman olmalarını beklemek de safça olur zaten...

İşte böyle bir kentte, Anadolu Kültür Kars Belediyesi ile birlikte 2005 Şubat’ında Kars Sanat Merkezi’ni hayata geçirdi. Eksi otuzlarda seyreden bir Şubat günü Kars Sanat Merkezi’nden Kafkaslara yayılan Ermenistan, Azerbaycan, Türkiye ve Gürcistan ezgileri herkese bölgede barışın ne kadar kıymetli olduğunu anımsattı.

2005 Şubat’ından itibaren düzenli etkinliklere başlayan KSM, o günden bu yana İran fotoğraflarından, futbol sergilerine, Genco Erkal’dan Mahir Günşiray’a pek çok önemli ismi ve sergiyi konuk etti. Merkez bünyesinde Karslılar için gerçekleştirilen sinema, fotoğraf, müzik, tiyatro ve resim atölyeleriyle KSM’ye gelenleri sadece izleyici olma konumundan çıkarttı, onları da etkinliklerin bir

Karlı Aşıklar
Kars, 2005

Suren Asaduryan,
Kağan Ergün
Kars, 2005

Kutaisi Devlet Müzik
ve Dans Topluluğu
Kars, 2005

Kafkasların Genç
Gözleri
Kars, 2005

Kars Sanat Merkezi
açılış afişi
2005

parçası haline getirdi.

Açılışındaki çok ülkeli katılımdan sonra da Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan'dan konuklar ağırlamaya devam eden KSM, Kafkasların Genç Gözleri gibi çok uluslu projelerle de dikkat çekiyor.

Anadolu Kültür'ün adım attığı günden bu yana her yerinden bir şeyler fıskıran bu kentle bağlantımız güçlendikçe, KSM dışında da etkinlik alanları bulduk. Amerikan Küresel Miras Fonu tarafından gerçekleştirilen Kars Kaleiçi Kültürel Mirası Koruma Projesine dahil olmamız da bundan, kuruluşundan bu yana Kars için en kıymetli girişimlerden biri olarak gördüğümüz Kars Ka-Mer'le elimizden geldiğince birlikte olmaya çalışmamız da...

Kars'taki birinci yılımızın sonlarına doğru tanıştığımız Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi'nin öğrencileri ise Anadolu Kültür'ün Kars'taki yeni dostları. Hepsinin geleceğe dair umutları ve beklentileri, önlerinde ise kendilerini bekleyen zorlu yıllar var. 2006 Temmuz'unda Kars'ın ve hatta bölgenin tek güzel sanatlar lisesinin yirmi beş öğrencisiyle birlikte gerçekleştirilen on beş günlük yaz okulunda gençler, hem kendi alanlarında hem de sinema, tiyatro, fotoğraf, arkeoloji, müzecilik gibi kendileri için hem yakın hem de uzak disiplinlerde çeşitli etkinliklere katıldılar, birlikte ürettiler. Birliktelik ve ortak üretim devam ediyor. KSM deneyimi ile birlikte Kafkaslarla daha sıcak ilişkiler kurdu Anadolu Kültür. Bölge ülkelerine gerçekleştirilen gezilerde tahminlerin doğru olduğu anlaşıldı, sadece bizler değil, bölgedeki bütün ülkelerdeki sanatçı dostlarımız ve sivil toplum örgütleri bölgede barış ve huzur için kültür ve sanatın olabildiğince etkin olması gerektiğini düşünüyorlardı.

Şimdi hedef, bunu daha da ileriye götürmek, kültür ve sanatla uzun süredir sıkıntılı zamanlar geçiren Kafkaslarda barış sesleri yükselmesine daha fazla destek vermek..."

Aynur Yıldırım: Öğrenci, KSM'de tiyatro çalışmalarında yer aldı.

"Ben Kafkas Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi öğrencisiyim. Kars Ka-Mer Vakfı sorumlularındanım ve tiyatroya aşığım. Anadolu Kültür ile ilk kez Kars ilinde açmış oldukları sanat merkeziyle tanıştım ve benim için hayatımın fırsatı diyebileceğim bir olanak sundular bana: Norveç'te bir ay tiyatro eğitimi aldım!"

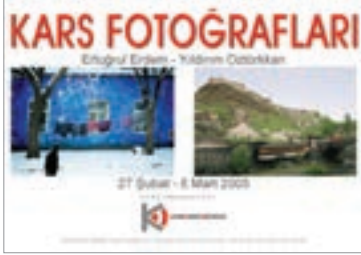
Dr. Levan Khetaguri: (Stichting Caucasus) Kafkasya Vakfı Başkanı, Gürcistan Devlet Tiyatro ve Film Enstitüsü Rektör Yardımcısı, KSM ile işbirliği içinde Türkiye ve Gürcistan ortak kültür etkinliklerini destekliyor.

"Anadolu Kültür ile birkaç yıldır Kars'ta işbirliği yapıyoruz. Kars, Tiflis'e sadece coğrafi olarak değil, tarihsel ve kültürel olarak da çok yakın... Anadolu Kültür'ün Türkiye-Kafkasya-Gürcistan kültürel işbirliği için çok iyi bir ortak olduğu hemen belli oldu. Kısa sürede önce Kars'ta sonra Tiflis ve Kutaisi'de projeler gerçekleştirdik. Bunun Türkiye'de Anadolu Kültür gibi önemli bir ortakla uzun süreli bir işbirliğinin başlangıcı olmasını umuyorum."

Dilşad Oygur: Öğrenci, KSM'de tiyatro çalışmalarına katılıyor, şiir okuyor, şarkı söylüyor.

"Eğer KSM olmasaydı, ben tiyatro ve ses eğitimimi alamaz, şimdiki gibi kendime güvenip sahnede sevdiğim işi yapamaz, yani tiyatromu oynayamaz, türkülerimi söyleyemezdim. Boş zamanlarımı KSM'de geçirdiğimden dolayı yaşamımın getirdiği buluş çağı sorunlarımı ağabeylerimden daha rahat atlattığıma inanıyorum. Benim şimdi tek hayalim var: Bir gün sesimi daha da eğitip Kardeş Türküler'le birlikte türkü söylemek. Biliyorum, biraz imkansız bir hayal. Ama ben bu imkansızı başarabilirim!"

Buluş Oygur: *Kars Sanat Merkezi, Teknik Sorumlu*

“Anadolu Kültür, Kars Belediyesi’yle ortaklaşa Kars Sanat Merkezi’ni kurduğunda böyle bir yerin açıldığını Kars halkına duyurabilmek için bir etkinlik bombardımanı yapıldı. Birbirini takip eden konserler, tiyatrolar, söyleşiler, sergi açılışlarıyla tüm Kars halkına Kars Sanat Merkezi duyuruldu. Ardından da rutin etkinlik programına geçildi.

Bu bombardımanın ardından rutin durumuna geçişte, o etkinlik hızına alışmış bir abim önümü keserek ‘Ne oldu? Anadolu Kültür etkinlik yapmıyor mu?’ diye sordu. Benim ‘Evet, devamlı yapılıyor’ cevabım üstüne ‘Eskisi gibi yapmıyorlar, yorulduklar mı, yoksa?’ dedi...”

Ertuğrul Erdem: *Doktor, KSM’de fotoğraf çalışmalarına katılıyor.*

“Uzun zamandır Kars’ta yaşamama rağmen buralı değilim ve bana sürekli olarak Cumhuriyet sonrası ile 1950’li 60’lı yıllardaki sinemalar, tiyatrolar, balolar ve nitelikli insanlar anlatılırdı. Son zamanlarda bunlar yoktu veya çok azalmıştı. Bu kötü gidişe dur diyebilmek için birşeylerin yapılması lazımdı, ne güzel ki birileri bu işe el attı.”

Erhan Sezer: *Doktor, KSM’de fotoğraf ve film çalışmalarına katıldı.*

“Kars için, Kars’ta Anadolu Kültür neler yapıyor: Öncelikle kendiliğinden yerel kültürelliğin yer yer tahrip edici tekrarına karşı Kars’ta modern-olumsal bir rüzgarın esmesine olanak veriyor. Yerel, devr-i daim kültürü zaman geliyor kendisi ile yüzleştiriyor, kültürün de bir ilişkinlik içinde gelişeceğinin izlerini sürüyor ve öğle güneşinin altında şehri bir süre kendi gölgesiyle baş başa bırakıyor.

Metropoller için, Kars’ta Anadolu Kültür neler yapıyor: Sadece Kars’tan bakıldığında anlamlı olan değil, metropollerden de bakılınca anlamlı olan işlere vesile oluyor; Anadolu’nun buraları da olduğunu aydınlara anımsatıyor ve onların ömürlerinde en azından bir kez Kars’a gelmeleri ve sözlerini burada söylemelerine ve ‘halkla ve halk için’ biriktirdikleri şeyleri yapmalarına zemin

hazırlayarak 'bağırdan çıkma' metaforlarına içerik katıyor. Kars'ı tanıtır, bireysel aklın ve ruhun içine yerleştiriyor, yerel kültürel dinamiklerin farkındalığının, aydın aklın içinde hafıza bulmasına olanak oluşturuyor.

Türkiye ve Kars için, Kars'ta Anadolu Kültür neler yapıyor: Bir tünel inşa ediyor ama bu tünel telefon telleri veya elektrifikasyon şebekesi barındırmıyor. Modern zamanın taraflarının şimdide ortaklaşalığını, yani 'eş-zaman şebekesi'ni, zamandaşlığın gün ışığı altındaki, ortak ilgi, görü ve çözümlerini barındırıyor. Bu tünelin uçlarında Kars ve Türkiye, ihtiyaçları olan ortak havayı soluyabiliyor. Bir kez daha ve Anadolu Kültür aracılığıyla tekrar ilişkileniyor. Tünelin her iki ucu da hep açık ve aydınlık olsun."

Nana Meparishvili: *Gürcü Evi sergisi proje yöneticisi, II. Kars Kafkas Kültürleri Festivali'ne Gürcü Evi sergisinin, III. Kars Kafkas Kültürleri Festivali'ne Batum, Batum sergisinin katılımını sağladı.*

"Kars, Gürcü Evi sergisi için sadece bir mekan olmaktan öte, ilginç insanlarla tanışıp, arkadaş olmayı da sağlayan ilginç bir etkinliğe sahne oldu.

Gürcü Evi sergisi, Gürcü mimarisinin geçmiş ve geleceğiyle ilgileniyor. Anadolu Kültür de sanat alanındaki her türlü yeni ve ilginç fikre açık.

Aynı zamanda birçok yeni fikir ve gelecek planlarımız da var. Anadolu Kültür'deki arkadaşlarımızla her an, her şekilde ve her yerde işbirliği yapmayı umuyoruz."

Anadolu Kùltür'ün 2002 yılında Diyarbakır'da başlayan çalışmaları, beşinci yılın sonunda 23 kente uzandı.

Genç nüfusun talebi doğrultusunda, farklı kùltürlerin en geniş kitleyle, en etkin biçimde paylaşılabilmesine elveren film gösterimleri Çanakkale'den Kars'a, Malatya'dan Antakya'ya, Hakkari'den Mersin'e uzanan yolculuklarla Türkiye'nin dört bir yanında düzenlenmeye devam ediyor...

Kùltürün kentsel gelişmeyi biçimlendirmesinden yola çıkan, kentlerin kùltür politikalarının katılımcı bir şekilde, kentteki kùltür-sanat aktörlerinin, yerel yönetimlerin ve aktivitelerden yararlanan gönüllü tüm paydaşlarının katılımıyla oluşturulmasına hizmet edecek Yerel Kùltür Politikaları için Kapasite Geliştirme programı, Anadolu Kùltür, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Avrupa Kùltür Vakfı işbirliği ile Antakya'da başladı. Çanakkale ve Kars da eklenerek devam edecek olan program üç yıl sürecek.

Anadolu Kùltür'ün Balkanlardan Kafkaslara, Anadolu'dan Orta Doğu'ya uzanan geniş bölgede, kùltürler ve sanatçılar arasında iletişim, bilgi paylaşımı ve uzun soluklu sanatsal işbirlikleri için hayata geçirdiği yeni bir girişim de Tütün Deposu. İstanbul'un Tophane semtindeki eski bir tütün deposunun yeniden düzenlenmesiyle oluşturulan mekan, ağırlıklı olarak çağdaş sanat çalışmalarına yönelik olmakla birlikte, sergi alanlarının yanısıra film gösterimleri, toplantılar ve atölyeler için de alanlar içeriyor. Tütün Deposu, sanatsal etkinliklere yeni bir mekan sağlamanın çok ötesinde, tüm sanat disiplinlerini kapsayan geniş bir bilgi bankası ile Türkiye'de ve bölgede sanatın ve sanat ortamının değişimine yönelik bir platform oluşturacak.

Oğuz Özerden: *İstanbul Bilgi Üniversitesi Müttevelli Heyeti Başkanı, Anadolu Kùltür ortağı ve yönetim kurulu üyesi*

"Anadolu Kùltür ağının öncelikli hedefi merkezin dışında kalan illerin sanat ve kùltürle daha yoğun bir etkileşime girmesi, buralarda cazibe merkezleri oluşturulmasıydı. Diyarbakır ve Kars gibi örneklerle ciddi adımlar atıldı. Bundan sonraki aşama ise, bu yeni cazibe merkezlerinin birbirleriyle ve uluslararası ortamlarla iletişim kanallarını oluşturmaları..."

İstanbul, Batman, Hakkari, Yüksekova, Kayseri, Şemdinli ve Urfa'daki etkinliklerden afişler.

ÇALIŞMA ALANLARI

Anadolu Kültür kültürel programların yayılmasını ve yaygınlaştırılmasını sağlamak için Anadolu'nun çeşitli illerinde sergiler, sinema ve tiyatro gösterimleri, Őir dinletileri, konserler düzenliyor. Sinema, fotoğraf, resim, tiyatro, müzik gibi farklı sanat dallarında gerçekleştirilen atölye çalışmaları, seminerler ve ortak etkinliklerle sanatçıların karşılıklı etkileşimine, birikimlerini birbirleriyle paylaşmalarına olanak sağlayarak Anadolu'da sanatın üretilmesini destekleyen programları hayata geçiriyor. Programlar, kültürlerarası, kurumlararası ve disiplinlerarası işbirlikleriyle oluşturuluyor.

2002'den 2007'ye Beş Yıl...

Anadolu Kültür hayalinin hayata geçtiği günlerde Türkiye de Avrupa Birliği tam üyelik sürecine girmeye hazırlanıyordu. AB'nin emekleme adımları, Anadolu Kültür'ün kuruluşundaki temel amaç ve ihtiyaçlarla çoğu zaman örtüştü. Avrupa Birliği müktesebatı da yerelleşmenin öneminden söz ediyordu, Anadolu Kültür de kentlilerin kentlerdeki kültür sanat hayatına üretici ve karar verici konumdan dahil olmaları gerektiğini söylüyordu.

Anadolu Kültür 2002 yılında Diyarbakır'da, dönemin zor şartları altında Diyarbakır Sanat Merkezi'ni faaliyete geçirdiğinde, merkezin en önemli özelliği yerelden yönetim için bir örnek çalışma olma ihtimaliydi.

DSM deneyimi en baştan itibaren yerelden gelecek desteğe bağlıydı. Zira asıl isteğimiz Diyarbakır'da yaratılacak olası bir örneği diğer Anadolu kentlerine de uyarlamanın yollarını bulmak, yerel destekle, kentlinin sahip çıkacağı bağımsız kültür ve sanat alanları yaratmak, kültür ve sanatın hem üretimini hem de tüketimini desteklemektir.

DSM deneyiminin ardından, çalışmaları 2003 yılında başlayan ve 2005 yılında kapılarını açan Kars Sanat Merkezi Anadolu Kültür'ün yerel yönetimle ilk resmi işbirliği oldu. Kars Belediyesi'nin aynı desteğiyle hayata geçirilen Kars Sanat Merkezi ve Diyarbakırlı kültür ve sanat aktörlerinin desteğiyle bağımsız bir yapı olarak meydana çıkan Diyarbakır Sanat Merkezi Türkiye gibi coğrafi ve kültürel anlamda geniş bir ülkede Anadolu Kültür'e hayata geçirilebilecek iki yöntemi de deneme fırsatı verdi.

Bu iki deneyim aynı zamanda Anadolu Kültür'e yereldeki sorunları ve o sorunlarla başa çıkma yöntemleri konusunda yol gösterdi.

2004 yılına gelindiğinde Anadolu Kültür, yerelleşme pratikleri üzerine çalışmanın sonraki aşamalarda ön açıcı olduğunu fark etti. AB'ye tam üyelik sürecinin üstlendiği "kolaylaştırıcılıkla" birlikte, yasalarda meydana gelecek değişiklikler hem yereli güçlendirmeyi hem de merkezi idarenin yetkilerini yerel yönetimlere devretmeyi öngörüyordu.

Özellikle, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana önce Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde var olan, ardından Kültür Bakanlığı'na devredilen kentlerdeki kültür ve sanat hayatı üzerine karar verici mekanizma ilk kez bu süreçle birlikte Ankara dışına çıkacaktı.

Durum iki taraf için de oldukça zordu, hala da öyle. Kültür Bakanlığı merkeziyetçi ve artık ister istemez hantallaşan yapısından kurtulup, yerel yönetimlerde oluşacak üçlü yapıya, yani valilik, belediyeler ve özel idarelere büyükçe bir bütçe devri gerçekleştirecek. Söz konusu üçlü yapı da bu bütçeyi en verimli ve kente en faydalı şekilde kullanmaya gayret edecek.

Anadolu Kültür bu süreçte ne yapılabilir sorusuna 2004 yılında başladığı “şehir temelli kültür politikaları” programı ile yanıt aramaya çalışıyor.

Kuruluş amaçları arasında yer alan yereli güçlendirmek ve yerelleşmeye destek olmak için, söz konusu üçlü yapıyla kentlerdeki sivil toplum kuruluşlarını ve kültür ve sanat hayatındaki aktörleri bir araya getirmeyi hedefleyerek başlayan program şu anda dördüncü yılında ve her geçen gün daha fazla birikimle daha ileriye gidiyor.

Geçen beş sene zarfında, “yerel kültür politikaları” yerelden çıkan bir siyasa yaratmak için devam ederken, Anadolu Kültür Anadolu kentlerine ulaşmadaki asıl yolu, etkinlikleri kullanmaya devam etti. Beş yılın sonunda gelinen yer ise bütün Anadolu’da 25’e yakın merkezde düzenlenen etkinlikler ve oluşturulan yeni bir kültür sanat ideası oldu.

Anadolu Kültür beş yılın getirdiği deneyimle artık amaçlarını üç temel alanda ifade ediyor. Uluslararası, ulusal ve şehirlerarası temelde kültür sanat eksenli bir ağ ve buna bağlı olarak bir siyasa oluşturmak, katılımcı, demokratik ve sivil bir yapıyla kentlilerin kente ve coğrafyaya sahip çıkmalarına destek olmak. Ondandır ki, Kars’tan Kafkaslara, Diyarbakır’dan Ortadoğu’ya, İstanbul’dan Balkanlara, Avrupa’ya ulaşmaya, uzanmaya çalışıyoruz.

Kaynağın Anadolu kentleri olduğunu, yerelden başlarsak, kentlerine sahip çıkan kentlilerle birlikte sadece o kentin değil, ülkenin kültür politikasını, siyasasını değiştirebileceğimizi, daha demokratik, daha şeffaf, daha katılımcı bir yapı yaratabileceğimizi biliyoruz.

Ulaştığımız ve henüz ulaşamadığımız her kentte, kenti önemseyen ama bugüne kadar bir araya gelemeyen onlarca yapı olduğunu, İstanbul ya da Ankara merkezli yönetimlerle bu işin çözülemeyeceğini, bir kentin kültür ve sanat hayatına ancak o kentte yaşayanların karar ve yön verebileceğini görüyoruz, o yüzden desteği de, katılımı da, modeli de yerelden alıyoruz.

Şimdilik 25 kentte, ileride çok daha fazla merkezde şehirlerin kendi sivil yapılarıyla çalışmaya devam edeceğiz, hayal ettiğimiz her kentin birbirini bilmesi, tanınması, hem kendi kenti, hem de bilmediği ama aynı coğrafyayı paylaştığı diğer Anadolu kentleri için daha iyi öneriler ortaya koyması, harekete geçmesi, üretmesi ve paylaşması... Biliyoruz ki Anadolu'da bu güç var...

Çiğdem Mater, Anadolu Kültür, İstanbul

SINEMA

Sinema, farklı kùltürlerin en geniş kitleyle, en etkin biçimde paylaşılabilmesine elveren bir sanat dalı. Hem bireyin özel hikayesini en çok sayıda insana anlatabilen hem de çok farklı toplumların bakış açılarını, kùltürlerini bireylere aktarabilen...

Bu yüzden çalışmaların sayısal anlamdaki çoğunluğunu sinema gösterimleri oluşturuyor. İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerdeki sinemaseverlerin festival dönemlerinde izleme şansı bulabildikleri filmler, film festivalleri yapılmayan kentlerdeki sinemaseverlere de ulaştırılıyor. Kimi zaman farklı ülkelerin sinemalarından örnekler, kimi zaman avukatlar, öğretmenler ya da çocuklar için özel gösterimler düzenleniyor. Diyarbakır'daki, Kars'taki Kadın Filmleri Festivalleri her yıl ilgiyle izleniyor. Dört kurumun işbirliği ile gerçekleşen Sinema ve İnsan Hakları programı, bir yılda yirmi ili dolaşıyor...

Sinema ustaları, birikimlerini yeni sinemacılara aktarıyor. Seminerler, atölyeler ve tartışmaların ardından yeni sinemacılar üretmeye başlıyor...

Mine Özerden: *Anadolu Kültür, İstanbul*

“Önceleri, seksen kişilik DSM çok amaçlı salonunda görüntü kalitesi ve telif hakları gözetilerek DVD, Betacam ve VHS formatlarında izlenen dünya sinemasının seçkin örnekleri...

Ardından bu filmler üzerine düşünme ve konuşma isteği ile giderek düzenli film okumaları haline dönüşen toplantılar... Yönetmen sineması, akımlar, türlerin incelenmesi derken Mart 2003'te adı da konan Diyarbakır Sinema Kulübü (DSK)nün oluşması.

DSM ile sinema arasında hızla gelişen ilişki, bir süre sonra DSK'nin biriktirdiklerinin taşmasına ve üretime yönelik taleplerinin de oluşmasına neden oldu. Artık senaryo yazmak, kısa - uzun metraj ve belgeseller yapmak istiyordu katılımcılar... Talepler yoğunlaştı: Senaryo, kurgu atölyeleri, film okuma panelleri, Diyarbakır'a gelen sinemacılar, yazılan senaryolar, festivaller, Dicle Fırat Kültür ve Sanat Merkezi ve belediyeler ile ortak yapılan etkinlikler...

Derken 2004 Eylül'ünde Gunther Verheugen'in katılımıyla açılan Avrupa Sineması... 35 mm filmler, DSK üyelerinin önerileriyle aynı seçicilik... Günde dört seanstan haftanın yedi günü kentte adeta bir sinematek.

Bu arada profesyonel kullanıma da hitap edebilecek vasıflara sahip olmasına dikkat edilerek DSM'nin gelişen teknik ekipman parkuru... İki Avid kurgu sistemi... İki mini DV, bir DVcam kamera ve ekipmanı... Işık ve ses ekipmanları... Set malzemeleri... Artan çekim teknikleri bilgileri...

Sayıları zaman zaman kırk kişiyi bulan atölye katılımcıları... Aylarca emekler verilerek, ona yakın eğitiminin gidip gelerek yaptığı senaryo atölyeleri; oluşan e-posta gruplarında yapılan düzenli ve uzun uzadıya yazışmalar; yazılan, bozulan, tekrar yazılan sinopsisler, tretmanlar, makaleler...

DSK'nin internet sitesinde güncellenen sinema yazıları, grubun hem kendine hem de sinemaya ironik yaklaşımları... Birikimler... Birikimler... Nihayet çıkan uzun metraj senaryolar, kısa filmler, belgesel projeleri.

DSM'de sinemayla yoğrularak oluşan bu yapı kendi sesini, kendi rengini, dokusunu bulma yolunda kararlı adımlarla yoluna devam ediyor... Diyarbakır'da yeni sinemacılar yetişiyor.”

Hüseyin Kuzu: *Senarist, Diyarbakır ve Kars Sanat Merkezlerinde seminerler ve sinema atölyeleri düzenledi.*

“Sinemanın (pelikül) film çağında sinema eğitim ve üretimi ülkemizde tamamen İstanbul’da odaklanmıştı. Şimdi güncel sorun, bu deneyim ve bilgi birikimini kent, semt ve kasabalara iletmek ve onlarla, halkla paylaşmak. Bunun için de az deneyim yok ülkemizde... Köy Enstitüleri, Halkevleri veya Anadolu’daki imece gelenekleri bize bu konuda her zaman yol gösterecektir. Yeni dönemin bu oluşumları sivil toplum kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler ve hatta devletin katkılarıyla oluştu/oluşuyor.

Bugün Diyarbakır, Kars, Mardin, yarın neden Kayseri, Ordu veya Edirne olmasın!”

> Film Gösterimleri

DSM Haftalık Film Programı

2002 Eylül - 2004 Haziran

Sonsuzluk ve Bir Gün Theo Angelopoulos, Batı Beyrut Ziad Doueiri, Bisikletçi Ann Hung, Sessiz Gece Dany Levy, Karakter Mike van Diem, Kızıl Oedipus Jorge Ali Triana, Macbeth Roman Polanski, Seremoni Claude Chabrol, Hırsız ve Çırağı Claude Chabrol, Sıcak Çikolata Claude Chabrol, İtirafçı Jim McBride, Hiçbir Şey Kişisel Değil Thaddeus O'Sullivan, Lumumba Raoul Peck, Başyapıt David Trueba, Nisan Devrimi Maria de Medeiros, Koyu Kırmızı Arturo Ripstein, Olimpo Garajı Marco Bechis, Ülke ve Özgürlük Ken Loach, Carla'nın Şarkısı Ken Loach, Kadınlar, Erkekler Kullanma Kılavuzu Claude Lelouch, Bilinmeyen Kod Michael Haneke, Karatahta Samira Makhmalbaf, Son Sözleşme Kjell Sundvall, İşaretler ve Mucizeler Jonathan Nossiter, Erkeğim Bertrand Blier, Protesto Mathieu Kassovitz, Arka Pencere Alfred Hitchcock, Yükseklik Korkusu Alfred Hitchcock, Kızlar ve Kökler Ümit Kıvanç, Yağmurda Dans Stanley Donen - Gene Kelly, Notre Dame'ın Kamburu Jean Delannoy, Çay ve Sempati Vincente Minelli, Kızgın Damdaki Kedi Richard Brooks, Kazablanka Michael Curtiz, Yedi Kardeşe Yedi Gelin Stanley Donen, Çıplak Ayaklı Kontes Joseph L. Mankiewicz, Niagara Henry Hathaway, Yaşlı Adam ve Deniz John Sturges - Henry King, Dönüşü Olmayan Nehir O. Preminger - J. Negulesco, Otobüs Durağı Joshua Logan, Anastasia Anatole Litvak, Öp Beni Kate George Sidney, Yastık Sohbeti Michael Gordon, Korsikalı Kardeşler Gregory Ratoff, Piknik Joshua Logan, Ateşli Aşıklar Mervyn LeRoy, Condor: Şer Eksenini Rodrigo Vázquez, Öldürme Üzerine Kısa Bir Film Krzysztof Kieslowski

> Belgesel Gösterimleri

2002 Eylül'ünden beri Diyarbakır Sanat Merkezi çok amaçlı salonu pek çok belgesel gösterimine ev sahipliği yaptı. Değişik zamanlarda gösterilen belgesellerin yanısıra 10 - 12 Ocak 2003'de düzenlenen ve on beş belgeselin gösterildiği Belgesel Film Günleri, yine Haziran 2003 boyunca gösterilen yedi belgeselden oluşan İnsan Hakları Belgeselleri Günleri gibi etkinlikler de düzenlendi.

Gazze Şeridi James Longley, Akıntıya Karşı Sine - Göz Film Atölyesi, Yolculuk Maria Mavrikou, Tarihin Masallara, Gerçeğin Efsanelere Karıştığı Kent Diyarbakır Osman Demirbağ, Akkuyu Orhan Çalışır - Michael Enger, Dalmak Özgürlüktür Tarık Demirkan, Adige Şehbal Şenyurt, Bıyık Belmin Söylemez, Sınırlar Eran Riklis, Keşfin Kıyısında Hakan Aytekin, Balığın Günlüğü Enis Rıza, Kum Tanesi Elçin Musaoğlu, Dağlar ve Rüzgar Nilgün Eroğlu Maktav, Son Düşman Nitzan Gladı, Sessiz Ölüm Hüseyin Karabey, Çölün Mavi Gözü Aral Kemal Öner, Düşlerin ve Korkuların Sınırları Mai Masrı, Ayrılığın Yurdu Hüzün: Kayaköy Enis Rıza, Akıllı Deli Tami Gross - Yuval Cohen, Kutsal Peder ve Gloria Estela Bravo, Fidel Estela Bravo, Miami - Havana Estela Bravo, Gözler Önünde Saklı John H. Smihula, Mahkumun Öfkesi ve Düşü Jean-Pierre Krief, Bu Benim Hayatım Brian Tilley, Aynı Gökyüzü Altında Gültekin Tetik, Naze Ümit Kıvanç, İsmi Güzide Eylem Kaftan, Çifteler Köy Enstitüsü Ahmet Soner

> Diyarbakır Sinema Kulübü

2002 Eylül'ünde DSM'nin açılması ile başlayan film gösterimlerinin sürekli izleyicisi bir grup Diyarbakırlı sinemaseverin bir araya gelmesiyle 2003 Mart'ında Diyarbakır Sinema Kulübü (DSK) kuruldu. Kulüp üyelerinin, izledikleri filmleri tartışmak, sinema teknikleri hakkında bilgilenmek ve film yapmak istekleri, DSM bünyesinde gerçekleştirilen film söyleşileri, film atölyeleri gibi birçok etkinliği biçimlendirdi.

Emine Karacaoğlu, Kemal Yıldızhan, Kurtuluş Özyazıcı:

Diyarbakır Sinema Kulübü üyeleri

“Artık yalnızca seyrettiklerimizi değil, kendi çektiklerimizi de tartışmak istiyoruz. Bu amaçla kameralarımızı alıp sokağa döküldük... Diyarbakır'da ciddi anlamda bir sinema kulübü oluştu. Çalışmalarımız evrilerek, değişerek ve gelişerek devam edecek. Bu kulüp belki de başımıza gelen en güzel şey...”

İhale Kime Kaldı?
adlı filmin seti
Diyarbakır, 2006

Kurgu Atölyesi
Diyarbakır, 2003

(Alttaki iki fotoğraf)
Film Atölyesi
Diyarbakır, 2005

> Sinema Atölyeleri

Sinemayla dolu geçen üç yılın sonunda, teorik birikimlerini uygulamaya geçirmeye hazırlanan DSK üyeleri, ustalardan deneyimlerini kendileriyle paylaşmalarını istediler.

Senarist Hüseyin Kuzu ile yönetmen/senarist Uğraş Salman'ın geliştirdiği, teoriyle pratiği birleştiren dört aşamalı atölyede, senaryo, ön prodüksiyon/prodüksiyon, çekim ve post - prodüksiyon aşamaları her biri dörder gün süren çalışmalar olarak tasarlandı. Yirmi bir sinema gönüllüsünün senaryo ve yazma teknikleri üzerinde çalıştığı, birinci aşaması 7 - 11 Eylül 2005 arasında yapılan atölyenin son aşaması Mayıs 2006'da tamamlanarak, atölye katılımcılarının eğitmenler eşliğinde senaryosunu, çekimlerini ve kurgusunu tamamladıkları İhale Kime Kaldı? adlı kısa filmin galası, 17 Haziran 2006 tarihinde Diyarbakır Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi.

STM - DER işbirliği, Hüseyin Kuzu ve Uğraş Salman'ın katılımı ile düzenlenen sinemaya giriş atölyesinde Kars'taki sinema ve video meraklıları film yapımının temellerini iki ustadan öğrendiler.

Çetin Baskın: *DSM film atölyesine katıldı.*

"Sinema Kulübü'nün istekleri doğrultusunda yapılan ... daha önce iki kez hava muhalefeti nedeniyle ertelenen atölyenin ikinci aşamasını bitirmiş bulunmaktayız... Hazırlanılan ilk mekanın beş plana bölünen çekimlerine başladık. ... 10. sahnenin çekimlerini bitirdik... Kurgunun sonunda çektiğimiz iki sahneyi izleyip genel bir değerlendirme ve bir sonraki atölyenin tarihi ve nelere ihtiyaç duyulduğu konusunda fikir alışverişi... Artık set ortamına hazır olduğumuzu ve film çekmemek için hiçbir bahanemizin kalmadığını ve set ortamının hızlı ve dinamik yapısını kavramış olduk. Daha da önemlisi, film çekmenin ekip işi olduğunu anladık. ... Tam bir okula dönüştü DSK.

Artık yeni gelen üyelere ihtiyaç dahilinde başka birinin gelip bir şeyler anlatmasına gerek duymadan, kendi aramızda bu işi

kotarabilecek arkadaşlara sahibiz diyebilirim. Bundan sonra inanıyorum ki hep birlikte birçok proje gerçekleştireceğiz, kendi özgüvenimizi kazandık en azından. Tam da yaşımın ilintili olarak, bu atölyenin vermiş olduğu gazla, 'Fatih'in İstanbul'u fethettiği, Orson Welles'in Yurttaş Kane'i çektiği yaştasın; kalk bir film çek!' diyorum kendi kendime artık (Ya da hiç olmazsa bir şeyler karala yahu!)"

Süheyla Acar ile Senaryo Atölyesi

Ocak 2004 - Haziran 2005, DSM

Senarist/yazar Süheyla Acar'ın yönetimindeki üç aşamalı senaryo atölyesi, bir senaryonun dramatik yapısı, senaryoda konunun belirlenmesi, karakter yaratmak, sekanslar, temel taşıyıcı dinamikler, sahne, senaryonun yapılandırılması, biçimi gibi bir senaryoyu oluşturan teknik detaylar üzerinden giderek sürdürüldü.

İlk aşamasına otuz altı kişinin dört günlük eğitim süreci içerisinde otuz sinopsis yazarak katıldığı atölye, ikinci aşamada ise yine dört gün, on sekiz kişinin katılımıyla sürdürüldü. Bu süreç içerisinde ortaya çıkan toplam dört uzun metraj ve sekiz kısa metraj tretman üzerinde çalışmalar, eğitmen ve atölye katılımcıları arasında e-mail yolu ile yazışmalarla sürdürüldü. Katılımcılar, eğitmenin ve diğer katılımcı arkadaşlarının uyanları ve ortak tartışmalar doğrultusunda senaryo taslaklarını sürekli geliştirdiler. Amacı uygulanabilir ve yarışmalara katılabilir nitelikte birkaç uzun ve kısa metrajlı senaryo üretmek olan atölyenin 3. ayağı Haziran 2005'te yapıldı. Atölyenin geçmiş iki dönemi sonunda ortaya çıkan iki kısa metraj senaryosu çekilebilir aşamada.

Belgesel Atölyesi

10 - 12 Ocak 2003, DSM

DSM'de gerçekleştirilen ilk sinema atölyesi, Belgesel Sinemacılar Birliği'nden Enis Rıza Sakızlı ve Ebru Şeremetli'nin yönettiği kırk beş katılımcıyla üç gün süren belgesel atölyesiydi.

Belgesel Film
Atölyesi
Diyarbakır, 2003

Video Atölyesi
Diyarbakır, 2005

Montaj Atölyesi

17 - 19 Ocak 2003, DSM

Cengiz Çilek ve Aysel Işıkkhan'ın yönettiği montaj atölyesinde on iki katılımcı montaj teknikleriyle tanıştı.

Kurgu ve Çekim Teknikleri Atölyesi

19 - 21 Nisan 2003, DSM

Yirmi katılımcılı kurgu ve çekim teknikleri atölyesini İstanbul Bilgi Üniversitesi Sinema Departmanı'ndan Çiçek Kahraman ve Özgür Şeyben yönetti.

Kurgu Mantığı Atölyesi

27 Aralık 2003, DSM

DSK üyelerinin katıldığı, Ümit Kıvanç'ın yönettiği atölye, kurgu mantığı ve senaryo yazımından çekime ve montaja film yapımının tüm aşamaları üzerineydi.

Farklı Anlatılar Atölyesi

27 - 28 Kasım 2004, DSM

Atölyeyi Ersan Ocak ve Berrin Balay yönetti.

Dijital Ses ve Görüntü Atölyesi

25 - 26 Şubat 2005, DSM

Çiçek Kahraman dijital ses ve görüntü konularındaki atölyeyi yönetti.

Kars Film Atölyesi

22 - 25 Eylül 2005, DSM

Hüseyin Kuzu ve Uğraş Salman'ın eğitmenliğinde Kars'ta STM - DER işbirliği ile gerçekleştirilen atölyenin amacı sinemayla farklı düzeylerde ilgilenen yirmi katılımcının film yapımı ile ilgili temel bilgilerini geliştirmeleriydi. Senaryo, çerçeve, ışık, kurgu gibi öğeleri içeren ve sinema diline giriş mantığında kurulan atölye çalışması dört yoğun günde gerçekleşti. Dördüncü gün hazırlanan bir sahne çekildi.

Dijital Ses ve
Görüntü Atölyesi
Diyarbakır, 2005

Film Atölyesi
Kars, 2007

Diyarbakır Film Atölyesi I

7 - 11 Eylül 2005, DSM

Uğraş Salman ve Hüseyin Kuzu'nun yönettiği dört aşamalı film atölyesinin ilk bölümü olan senaryo yazımı atölyesine DSK üyesi yirmi bir kişi katıldı.

Diyarbakır Film Atölyesi I - II

1 - 4 Aralık 2005, DSM

Film atölyesinin birinci aşamasından sonra hava muhalefetinden dolayı uzayan arada senaryonun tamamlanması için Hüseyin Kuzu atölye katılımcıları ile tekrar bir araya geldi. Otuz kişinin katıldığı atölye sonunda kısa film senaryosu tamamlandı.

Diyarbakır Film Atölyesi II

2 - 5 Mart 2006, DSM

Uğraş Salman ve Doğan Sangüzel'in yönetimindeki atölyenin ikinci aşamasında yazılan kısa filmin çekim öncesi aşamaları ve mekan seçimleri tamamlandı. Atölyeye DSK üyesi otuz kişi katıldı.

Diyarbakır Film Atölyesi III

11 - 14 Mayıs 2006, DSM

Uğraş Salman, Selim Demirdelen ve Kenan Davutoğlu yönetimindeki atölyenin üçüncü aşamasında İhale Kime Kaldı? adlı kısa filmin çekimleri tamamlandı.

Diyarbakır Film Atölyesi IV

26 - 28 Mayıs 2006, DSM

Uğraş Salman ve Serhan Kazar'ın yönetimindeki atölyenin son aşamasına DSK üyesi otuz kişi katıldı ve çekilen kısa filmin montajı tamamlandı.

Film Okuma Atölyesi

20 - 21 Ocak 2007, DSM

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim üyelerinden Ruken Öztürk

eğitmenliğindeki atölyede David Lynch'in Lost Highway/Kayıp Otoban, Ömer Lütfi Akad'ın Vesikalı Yarım, Alfred Hitchcock'un The Birds/Kuşlar, Nuri Bilge Ceylan'ın Uzak filmleri izlenerek film okuma alıştırmaları yapıldı. Atölyeye DSK üyelerinin de aralarında bulunduğu kırk beş kişi katıldı.

Kars Film Atölyesi

Mart - Mayıs 2007, DSM

2006 yılında Diyarbakır'da gerçekleştirilen dört aşamalı film atölyesinin bir benzeri Kafkas Üniversitesi Sinema Kulübü ve kentten yirmi iki katılımcı ile bu kez Kars'ta gerçekleştirildi. Yönetmen Uğraş Salman'ın koordinatörlüğünde beş hafta süren atölye çalışması boyunca, İzzeddin Çalışlar, Doğan Sarıgüzel, Olgun Arun ve Serhan Kazar da katılımları ile atölyeye destek verdiler. Sinematografiye giriş, senaryo başlangıcı, sinemada görüntü ve yönetimi, film yönetimi ve kurgu konu başlıklar altında eğitim alan katılımcılar, kendi yazdıkları Sessiz Atak isimli senaryoyu Anadolu Kültür'ün teknik ekipman desteği ile kısa metrajlı filme dönüştürme imkanı buldular.

Senaryo Atölyesi

5 - 6 Mayıs 2007, DSM

Senarist İzzeddin Çalışlar eğitmenliğinde iki gün süren atölye ağırlıklı kadınların katılımıyla gerçekleştirildi. Senaryo yazım sürecine ilişkin olarak dramatik yapı egzersizleri, önerme, karakter, olay örgüsü, interaktif örnekleme gibi temel kavramlar üzerine odaklanan atölye sonunda katılımcılar ortak bir senaryo yazdılar. Atölyenin ikinci gününde ise öğrenilen bilgilerle katılımcılarla birlikte bir senaryo yazıldı. Atölyeye otuz bir kişi katıldı.

Kısa Film Atölyesi

12 - 17 Haziran 2007, DSM

İzzeddin Çalışlar ve Olgun Arun eğitmenliğinde gerçekleştirilen kısa film atölyesinde bir önceki atölyede oluşturulan senaryo üzerinde düzeltme yapılarak, Yanılsamalar adıyla çekimleri tamamlandı. Filmin gala gösterimi, Diyarbakır Sinema Kulübü'nün düzenlediği Diyarbakır Kısa Film Buluşması sırasında gerçekleştirildi.

> Sinema Söyleşileri

DSM'deki ilk film gösterimi, 8 Eylül 2002 günü Theo Angelopoulos'un "Sonsuzluk ve Bir Gün"ü ile gerçekleşmiş, kalabalık bir sinemasever grubunun izlediği gösterimin ardından, Sabahattin Çetin, Yalçın Çilingir ve Aslı Erdoğan Theo Angelopoulos'un filmleri üzerine bir söyleşi yapmıştı. Bu başlangıcı iki yıl süreyle ilginç konukların çeşitli filmlerin ardından değişik konularda yaptıkları söyleşiler izledi. 2005 yılından beri ise film sonrası tartışmaları Diyarbakır Sinema Kulübü üyelerinin gerçekleştirdiği bir çalışma olarak sürüyor.

Sabahattin Çetin, Yalçın Çilingir ve Aslı Erdoğan Sonsuzluk ve Bir Gün adlı filmin gösteriminden sonra Theo Angelopoulos filmleri üzerine konuştular.
8 Eylül 2002

James Longley kendi filmi Gazze Şeridi'nin gösteriminin ardından, filmin yapımı sırasındaki deneyimlerini, Ortadoğu'daki gelişmelerle ilgili görüşlerini paylaştı.
13 Nisan 2003

Ali Nesin ve Gülzerin Kızılar Sine-Göz Film Atölyesi'nin "Aziz Nesin: Akıntıya Karşı" belgeselinden sonra Aziz Nesin'in yaşamı, dünya görüşü ve işleri üzerinde konuştular.
14 Eylül 2003

Alin Taşçıyan DSM'de düzenlenen Yunanistan Sinema Günleri kapsamında Çağdaş Yunanistan Sineması başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi.
27 Eylül 2003

Maria Mavrikou kendi filmi Yolculuk (To Taksidi)un ardından 1924'de Türkiye ve Yunanistan arasında yapılan mübadele hakkında konuştu, filmin yapımıyla ilgili anılarını payaştı.
11 Ekim 2003

Necla Algan "Kadın Sineması: Kadınlar Sinemada da Dilini Arıyor" başlıklı söyleşide kadınlar, kimlik sorunları ve sinemada kadın hakkında konuştu.
1 Kasım 2003

Ali Nesin
Diyarbakır, 2003

Atilla Dorsay
Diyarbakır, 2004

Melek Özman “Kadınlararası İletişim: Önyargılar, Duvarlar ve İletişim Kanallarından Biri Olarak Sinema” adlı söyleşide kadınlarla erkekler arasındaki iletişim sorunları üzerine bir konuşma yaptı.

2 Kasım 2003

Enver Özkahraman, Ümit Kıvanç ve Kawa Nemir Ümit Kıvanç'ın belgeseli Kızlar ve Kökler'in gösteriminin ardından Van kilim atölyesi ve kilimin Kürt kültüründeki önemi üzerine konuştular.

27 Aralık 2003

Mithat Alam ve Yamaç Okur “Çağımız Dünya Sineması” başlıklı söyleşide kısa gösterimler eşliğinde sinemanın gelişimini anlattılar.

12 Haziran 2004

Atilla Dorsay film eleştirisi üzerine konuştu.

25 Eylül 2004

Uğur Yücel Yazı Tura adlı kendi filminin gösteriminin ardından yönetmenlik deneyimi hakkında konuştu.

30 Ekim 2004. Aynı söyleşi ertesi gün Batman'da tekrarlandı.

Diyarbakır Sinema Kulübü üyeleri, sırasıyla 18 Ocak, 13 Mart ve 8 Nisan 2005'de Diyarbakır Avrupa Sineması'nda gösterilen Osama, Kısa ve Acısız ve Motosiklet Günlüğü filmleri üzerine söyleşiler düzenledi.

Derviş Zaim ve Ahmet Boyacıoğlu 5. İngiliz Kısa Film Günleri'nin DSM'deki gösterimleri sonrasında katıldıkları söyleşide günümüzde Türkiye'de ve dünyada film yapmanın zorluklarından bahsettiler.

26 Mart 2006

Gültekin Tetik Aynı Gökyüzü Altında adlı kendi belgesel filminin gösteriminin ardından çekim süreci hakkında bir konuşma yaptı.

14 Mayıs 2006

Ümit Kıvanç ve İrfan Aktan Naze adlı belgesel filmin gösteriminin ardından katıldıkları söyleşide belgeselin yapım aşamalarından bahsettiler.

19 Mayıs 2006

Enver Özkahraman,
Ümit Kıvanç,
Kawa Nemir
Diyarbakır, 2003

Ümit Kıvanç,
İrfan Aktan
Diyarbakır, 2006

Uğur Kutay, Necati Sönmez, Sezgin Tanrıku, Kemal Yıldızhan ve Adem Ender Avcıkıran Belgesel Sinemacılar Birliği ve Diyarbakır Yenişehir Belediyesi işbirliği ile gerçekleştirilen "Savaşa Karşı Belgesel Sinema: Filistin - İsrail Filmleri" programı kapsamında "Savaş ve Sinema" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdiler.

4 Eylül 2006

Kemal Ural 24 - 30 Kasım 2006 tarihleri arasında Diyarbakır Yenişehir Belediyesi işbirliği ile gerçekleştirilen ve Bir Film dağıtım şirketinin Türkiye'de gösterime sunduğu filmler arasından seçilmiş yirmi sekiz filmin gösteriminden oluşan Bir Film Film Festivali kapsamında katıldığı söyleşide, Türkiye sinema endüstrisi ve gelişimi hakkında bilgi vererek, sinema sektörünün yaşadığı sıkıntılar ve bunların film yapım süreçlerine olan etkileri üzerinde durdu.

24 Kasım 2006

Olgun Arun yönetmenliğini yaptığı Tramvay filminin gösteriminin ardından gerçekleştirdiği söyleşide filmin çekim aşamalarından bahsetti.

30 Kasım 2006

Mithat Alam: *Film Merkezi Kurucusu, DSM'de bir sinema söyleşisi ve sunum yaptı.*

"Altyazı sinema dergisini hayata geçiren Yamaç Okur ile birlikte yaptığımız bu tarz konuşma/söyleşilerden en keyiflisini Diyarbakır'da yaptığımızı söylemek isterim. Toplamda dört saat kadar süren bu sohbet ve sunumlardan sonra da izleyicilerden bir grup bizimle oturmaya ve sinema konuşmaya devam etmişlerdi... "

Nebahat Akkoç
Diyarbakır, 2005

"Osama" filmi
üzerine söyleşi
Diyarbakır, 2005

> Özel Gösterimler

Anadolu Kültür, değişik coğrafyaların ve toplumun değişik kesimlerinin kültürel farklılıklarına duyarlı, çoğulcu bir anlayış içinde, kültürel etkinliklerin çeşitlenmesine destek vermeye, toplumun güçsüz kesimlerinin kültürel etkinliklerden yararlanmasının önünü açmaya çalışıyor.

Toplumsal gerilmelerin birikmesini önlemeye ve yaratıcılık fırsatlarını eşitlik sağlayarak arttırmaya çalışan kadınlar, avukatlar, hekimler gibi benzer amaçlarla bir araya gelmiş olan sivil toplum kuruluşları, ülkeler arası kültürel değişimin elçileri ve kültür - sanat alanında çalışan birçok kurumla işbirliği içinde çalışıyor.

Bu sayfalardaki film gösterimleri benzer işbirliklerinin sinema izleyicilerine yansımalarıdır.

» Ülke Sinemalarından

İzleyicilerin değişik ülkelerdeki sinema sanatını tanımasını ve yansıttıkları kültürlerle tanışmasını sağlayan seçkiler.

Cervantes Haftası İspanyol Filmleri

17 - 26 Ocak 2003

Cervantes Enstitüsü işbirliği ile Diyarbakır Sanat Merkezi'nde gerçekleşen Cervantes haftasında, İspanya'dan filmlerin gösteriminin yanısıra İspanya'nın ünlü mimarı Gaudí'nin eserlerinden oluşan bir fotoğraf sergisi düzenlendi. İstanbul Cervantes Enstitüsü Direktörü Pablo Martin Asuero "Çağdaş İspanya Tarihi", Prof. Dr. Jale Parla ise "Don Quixote ve Romanın Gelişimi" başlıklı birer seminer verdi.

Cervantes Haftası'nda gösterilen filmler:

Şeker Zamanı Juan Luis Iborra, Chapao'nun Şarkısı Enrique Navarro, Annem Hakkında Her Şey Pedro Almodóvar, Paris-Tombuctú Luis García Berlanga, Halkımız Avanta Peşinde Alex de la Iglesia, Özgürlük Vicente Arand

Kısa ve İyi II: Almanya'dan Kısa Filmler Anadolu'da...

8 Mayıs - 3 Haziran 2006

Alman Goethe Enstitüsü'nün, 23 - 29 Mart 2006 tarihleri arasında 18. Uluslararası İstanbul Kısa Film Festivali'nde gösterilen ve 27 filmde oluşan "Kısa ve İyi II" başlıklı kısa film programı, Anadolu Kültür'ün lojistik desteği ile Mayıs 2006 boyunca Mersin, Urfa, Batman, Mardin, Viranşehir, Yalova, Konya, Tunceli, Diyarbakır, Kars, Kızıltepe, Ürgüp, Eskişehir, Samsun ve Edirne'de gösterildi... Dört ana başlık altında toplanmış yirmi yedi kısa film, Almanya'nın son yıllardaki kısa filmleri üzerine genel bir bakış sunmakta. Filmler Mersin Üniversitesi Çiftlikköy Kampüsü Merkez Konferans Salonu, Urfa Emek Sineması, Batman Yılmaz Güney Sineması, Mardin Belediyesi Kültür Salonu, Viranşehir Belediyesi Kültür ve Sanat Merkezi, Yalova Sinema Sevenler Derneği Lokali, Batman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Sineması, Konya Üniversitesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi Malazgirt Salonu, Ovacık Halk Eğitim Müdürlüğü Cumhuriyet Toplantı Salonu, Diyarbakır Sanat Merkezi, Kars Sanat Merkezi, Kızıltepe Yerel Gündem 21

Cervantes Haftası /
İspanyol Filmleri
Gösterimi
Diyarbakır, 2003

Almanya'dan Kısa
Filmler Anadolu'da
2006

Kızıltepe Kent Konseyi Salonu, Ürgüp Belediyesi Kültür Merkezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sinema Salonu, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi Sinema Salonu ve Edirne Belediyesi Devcehan Konferans Salonu'nda izlendi.

Ermenistan Film Günleri

6 - 12 Ekim 2006

Anadolu Kültür'ün Kafkas İnişiyatifi Programı kapsamında ilişki kurduğu Erivan Altın Kayısı Uluslararası Film Festivali işbirliği ile gerçekleştirilen Ermenistan Film Günleri kapsamında, festival direktörü ve belgesel film yapımcısı Harutyun Khachatryan'ın Şairin Dönüşü, Belgeselci ve Vaadedilmiş Topraklara Dönüş filmleri ile Albert Mkrtyan'ın Mutlu Otobüs adlı melodramı Diyarbakır ve İstanbul'da seyirciyle buluştu.

6 - 8 Ekim 2006 tarihlerinde Diyarbakır Sanat Merkezi'nde, 10 Ekim'de Boğaziçi Üniversitesi Mithat Alam Film Merkezi'nde, 12 Ekim'de ise İstanbul Bilgi Üniversitesi Dolapdere Sinema Salonu'nda gösterilen filmlerin ardından, Ermenistan Sinema Yazarları Derneği Başkan Yardımcısı ve Ermenistan sineması üzerine yazdığı yazılarla tanınan Artsvi Bakhchinyan ve gazeteci Sevan Ataoğlu "Ermenistan Sineması" konulu bir söyleşi gerçekleştirdiler.

Şairin Dönüşü Harutyun Khachatryan, Neşeli Otobüs Albert Mkrtyan, Belgeselci Harutyun Khachatryan, Vadedilmiş Topraklara Dönüş Harutyun Khachatryan

Yunanistan Film Günleri

26 Eylül - 2 Ekim 2003

Theo Angelopoulos ve Costas Ferris gibi Türkiye'de sevilen ustaların da yer aldığı on yönetmenin filmlerinden oluşan Yunanistan sineması örnekleri Diyarbakırlı sinemaseverlerle buluştu.

Fotoğraf Nikos Papatakis, Küçük Afroditler Nikos Koundouros, Kardan Sotiris Garitsa, Kristal Geceler Tonia Marketaki, Rebetico Costas Ferris, Sonsuzluk ve Bir Gün Theo Angelopoulos, Şehrin Ucundan Constantinos Ginnaris, Taş Yıllar Pantelis Voulgaris, Toprak Kırmızıya Boyandı V. Georgiyadis, Yaraladığımız Ağaç Dimos Aveliodis

Artsvi Bakhchinyan,
Sevan Ataoğlu
Diyarbakır, 2006

Yunanistan Sinema
Günleri açılışı
Diyarbakır, 2003

İngiltere'den Genç Filmler Anadolu'da...

9 - 26 Aralık 2006

British Council'in, Anadolu Kültür ve Kültürlerarası İletişim Derneği ile ortaklaşa gerçekleştirdiği "İngiltere'den Genç Filmler" adlı festival kapsamında, 9 - 26 Aralık 2006 tarihleri arasında Anadolu'nun on şehrinde, çağdaş İngiliz sinemasından örnekler sinemaseverlerle buluştu... Gösterimlere yaklaşık 4.000 kişi katıldı.

Diyarbakır, Eskişehir, Samsun, Van, Kahramanmaraş, Gaziantep, Mersin, İzmir, Kayseri ve Malatya'yı kapsayan "İngiltere'den Genç Filmler" festivalinde, film gösterimlerinin yanı sıra söyleşiler de gerçekleştirildi. Van ve Gaziantep'teki söyleşilere Ölmüş Bir Koyunu Değerlendirmenin 37 Yolu adlı filmin yönetmeni Ben Hopkins; Diyarbakır, İzmir ve Eskişehir'deki söyleşilere Londra Royal Holloway Üniversitesi'nden Kishore Verma; Mersin'deki söyleşiye Belgesel Sinemacılar Birliği'nden Enis Rıza Sakızlı; Samsun'daki söyleşiye ise Altyazı dergisinden Senem Aytaç katıldı. Filmler Diyarbakır Sanat Merkezi, İzmir-Konak Belediyesi Güzelyalı Kültür Merkezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yunus Emre Kampüsü Sinema Anadolu, Gaziantep Üniversitesi Kütüphane Cep Sineması, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Prof. Dr. Osman Tekinel Konferans Salonu, Mersin Üniversitesi Çiftlikköy Kampüsü Merkez Konferans Salonu, Malatya İnönü Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi Sinema Salonu ve Kayseri Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi Sinema Salonu'nda izlendi.

Her filmden önce İngiltere'nin en yeni ve yaratıcı video kliplerinden oluşan Antenna UK'den seçmeler ve Mart 2006'da adayların üç aylık bir süre içinde hazırlanarak üç dakikalık dijital eserleriyle katıldıkları "DV333 Kısa Film Yarışması"nda altmış bir katılımcı arasından seçilerek ödül ve mansiyona layık görülen on yarışmacının kısa filmleri de izleyicilerle paylaşıldı.

Glastonbury Julien Temple, Güneşli Bir Günde Gaby Dellal, Bir Koyunu Değerlendirmenin 37 Yolu Ben Hopkins, Guantanamo Yolu Michael Winterbottom - Mat Whitecross, Bağdatlı Liberace Sean McAllister

İngiltereden Genç Filmler afişi, 2006

Bir Film Günleri broşürü, 2006

İngiliz Kısa Film Günleri

British Council'in 2002'den bu yana düzenlediği İngiliz Kısa Film Günleri 2004'ten beri Diyarbakırlı sinemaseverlerle de buluşuyor. Üçüncüsü 12 - 13 Mart 2004'de, dördüncüsü 3 - 4 Nisan 2005'de ve beşincisi 25 - 26 Mart 2006'da DSM'yi de ziyaret eden İngiliz Kısa Film Günleri, Diyarbakırlı sinemaseverlere İngiliz sinemasını yakından takip etme olanağını sundu.

Ortadoğu Filmleri Haftası (Diyarbakır Sinema Günleri)

25 - 31 Mart 2005

!F İstanbul ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle gerçekleşen Ortadoğu Filmleri Haftası'nda izlenen filmler arasında Motosiklet Günlüğü, Kuru Kendini, !F İstanbul Kısalar 1 - 2 ve 3, Bahçe, Bağdatlı Liberace, Görüşme, Kumanda Odası, Canbaz, Bulutların Ötesinde, Bush'a Göre Dünya, Peçenin Arkasındaki Afganistan, İşgal Altında Bir Seçki gibi filmler yer aldı.

Fransız Baharı

21 - 23 Nisan 2006

25. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde yer alan Fransız filmlerinden bir seçki, Fransa Büyükelçiliği ve Ankara Sinema Derneği işbirliğiyle Fransız Filmleri Baharı adıyla Anadolu'da altı şehri dolaştı. Fransız filmlerinin duraklarından biri de Diyarbakır Sanat Merkezi'ydi. Sinemanın doğuşuna ev sahipliği yapan, sinemayı teknolojik bir buluş olmaktan çıkarıp yedinci sanat haline getiren ve sinemanın büyümlü dünyasına her dönem farklı isimler kazandırmayı başaran Fransa, altı filmiyle Avrupa Sineması'nda Diyarbakırlı izleyicilerle buluştu. Aynı tarihlerde Avrupa Sineması'na gelen sinemaseverleri bekleyen sürpriz ise ünlü Fransız kadın oyuncu Isabelle Huppert'in fuayede Bir Fransız Divası: Isabelle Huppert adıyla sergilenen on yedi fotoğrafıydı.

Aynı Odalar Bertrand Blier, Saklı Michael Haneke, Kuşlar Kanatlı Uygarlık Jacques Perin - Jacques Cluzaud - Michel Debats, Kralın Kızları Patricia Mazuy, Eyvah Yaş 35 Cécile Telerman, Büyük Yolculuk Ismaël Ferroukhi

Bir Film Günleri

24 - 30 Kasım 2006

24 - 30 Kasım 2006 tarihleri arasında Bir Film şirketinin Türkiye’de gösterime sunduğu filmlerden seçilen 28 film DSM Avrupa Sineması ve Diyarbakır Yenişehir Galeria Sineması’nda “Bir Film Film Günleri” başlığıyla gösterildi.

» Kadın Filmleri

İlki 2003 yılında yerel sivil toplum kuruluşları olan Selis Kadın Danışmanlık Merkezi, DİKASUM ve Dicle Fırat Kültür ve Sanat Merkezi'nin desteğiyle gerçekleştirilen Filmor Kadın Filmleri Festivali, her yıl DSM'de tekrarlanıyor.

Diyarbakır Kadın Filmleri Haftası / 1. Filmor Kadın Filmleri Festivali

27 Ekim - 2 Kasım 2003

Hint Yapımı Patricia Plattner, Kayıp Genç Kadın Lourdes Portillo, Oca: Bir Kürtaj Servisi Kate Kirtz - Nell Lundy, Bir Öfke Yeri Pratibha Parmar, Adım Adım Feminist Hareket Joyce Follet, Bizim Gibi Kızlar Jane C. Wagener - Tina Difeliciantonio, Nu Shu; Kadınların Gizli Dili Yue - Qing Yang, Ruhları Çağırarak Mandy Jacobson - Karmen Jelincic, Doğum Kontrol Hapı Erna Buffie - Elise Swerhone, Evim Hapishanem Erica Marcus-Susana Blaustein Muñoz, Yeni Yönelimler Joanne Burke, Kadınlar Buluşursa Melek Özman, Kaçış Kim Longinotto - Ziba Mir-Hosseini

2. Filmor Kadın Filmleri Festivali

15 - 20 Mart 2004

Çağımızdan Bir Kadın; Hanan Asrawi Mai Masri, Nuh'un Gemisi Soudabeh Babagap, Kadınlar: Günümüzün Yoksulları Bea Milwe, Reis Hanım Maria Jose Alvares - Marta Clarissa Hernandez, Ay'ın Sesi Sedaye Mah, Antonia; Bir Kadının Portresi Jill Godmilow, Shattila'nın Çocukları Mai Masri, Cheonua'lı Kadınların Türküsü Assia Djebar, La Patania Christina Hadjizachariou, Düşlerin ve Korkuların Sınırları Mai Masri, Polanya'dan Çok Uzakta Jill Godmilow, Doğrucu Kızlar Pratibha Parmar, Elveda Sevdiğim Ruth Behar, Zamanımız Raksan Bani Etemad, Hayat Türküsü Lucia Salinas, Baraj Aradhana Seth, İpek Mahvash Sheikholeslami, Ev Karadır Furuğ Ferruhzad, Afganistan Kayıp Hakikat Yassamin Maleknasr, Korkudan... Bettina Frankham, Bir Şarkı Söylüyor Öteki Söylemiyor Agnes Varda, Kadın Olduğum Gün Marziyeh Meskini, Cezayir: Kadınlar Savaşta Parminder Vir, Hepsi Bana Chrissie Stansfield, Dikenli Tellerin Ardında Nina Rosenblum

3. Filmmor Kadın Filmleri Festivali

1 - 2 Nisan 2005

Sırtlarındaki Hayat Yeşim Ustaoglu, Feda Ettiğimiz Çocuklar Grace Poore, İçeriden Hikayeler Guadalupe Miranda, Almanya Solgun Ana Sanders-Brahms, Ateş Deepa Mehta, Frida Kahlo Laura Mulvey, Rani Hindustani Priti Chandriani, Beklenen Şarkı Cahide Sonku, Kaşık Düşmanı Bilge Olgaç, Hanımlar Mahnaz Afzali

4. Filmmor Kadın Filmleri Festivali

6 - 7 Nisan 2006

Onuncu Gezegen Bağdat'ta Tek Başına Melis Birder, Kameranın Ardındaki Kadın; Bilge Olgaç Feza Sınar, Gündelikçi Emel Çelebi, Ağustos Karıncası Bingöl Elmas, Avcılar, Aracılar, Kadınlar Atölyemor Kollektifi, Şiddetin Ötesine Yolculuk Atölyemor Kollektifi, Film Olduk Atölyemor Kollektifi, Kadınlar Vardır Kim Longinotto, Karanlıkta Diyaloglar Melek Ulagay Taylan, 34 Taksi Belmin Söylemez, İran Usulü Boşanma Kim Longinotto - Ziba Mir-Hosseini, Mor Gündem Melek Özman - Ülkü Songül, Bu İz Silinmez Petra Lataster - Czisch, Kristina ve İsa Inesa Kurklietyte, Kim Ninni Söyler Nina Rudik, Kadınların Mutluluğu ya da Erkeklerin Saygınlığı Karine Verdiyan - Nika Shek

5. Filmmor Uluslararası Gezici Kadın Filmleri Festivali

30 - 31 Mart 2007

Islak Zümrüt Çavuşoğlu, Bir Öğle Vakti Pınar Asan, Cim Karnında Üç Nokta Aslı Ertürk, Günebakan - Üçleme Fulya Özlem, Kirlili Çamaşırlar Roja Rojda Serin, Nohut, Oda, Bakla, Sofa Bengisu Gençay, Poyraz Belma Baş, Son Oyun Müjde Arslan, Terk Elif Ergezen, Zeytinyağlı Kabak Dolması Aslı Doğan, Elma Samira Makhmalbaf, Jinen Dengbêj Atölyemor Kollektifi, Ve Telefon Nuran Evren Şit, Kadına Ağıt Berrin Balay Tuncer, Morgündem 2006 Leyla Karagül - Melek Özman - Ülkü Songül

Filmmor Kadın
Filmleri Festivali
broşürü
2005

(Sonraki sayfalar)
Diyarbakır Sanat
Merkezi, 2003 Ekim
programı

Diyarbakır Sanat
Merkezi, 2004 Mart
programı

DİYARBAKIR KADIN FİLMLERİ HAFTASI PROGRAMI

27 Ekim 2003

10:00	Hint Yapımı (Hindistan)
13:00	Senyorita Extraviada; Kayıp Genç Kadın (Meksika)
15:00	Hint Yapımı (Hindistan)
15:00	Senyorita Extraviada; Kayıp Genç Kadın
19:00	Hint Yapımı
19:00	Senyorita Extraviada; Kayıp Genç Kadın

Yer
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan

28 Ekim 2003

10:00	Jane; Bir Kürtaj Servisi (ABD)
13:00	Bir Ötke Yeri (İngiltere)
15:00	Jane; Bir Kürtaj Servisi
15:00	Bir Ötke Yeri
19:00	Jane; Bir Kürtaj Servisi
19:00	Bir Ötke Yeri

Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
DSM
DSM
Galeria Sinemalan

29 Ekim 2003

10:00	Adım Adım Feminist Hareket (ABD)
13:00	Bizim Gibi Kızlar (ABD)
15:00	Adım Adım Feminist Hareket
15:00	Bizim Gibi Kızlar
19:00	Adım Adım Feminist Hareket
19:00	Bizim Gibi Kızlar

Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
DSM
DSM
Galeria Sinemalan

30 Ekim 2003

10:00	Nu Shu; Kadınların Gizli Dil (Çin)
13:00	Ruhları Çağırarak (Bosna)
15:00	Nu Shu; Kadınların Gizli Dil
15:00	Ruhları Çağırarak
19:00	Nu Shu; Kadınların Gizli Dil
19:00	Ruhları Çağırarak

Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
DSM
DSM
Galeria Sinemalan

31 Ekim 2003

10:00	Doğum Kontrol Hapı (Kanada)
13:00	Evim Hapishanem (Filistin)
15:00	Doğum Kontrol Hapı
15:00	Evim Hapishanem
19:00	Doğum Kontrol Hapı
19:00	Evim Hapishanem

Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
DSM
DSM
Galeria Sinemalan

1 Kasım 2003

11:00	Yeni Yönelimler (Zimbabve, Tayland, Guatemala)
11:00	Kadınlar Buluşursa (Türkiye)
13:00	Yeni Yönelimler
13:00	Kadınlar Buluşursa
15:00	Söyleşi: Kadınların Sineması; Kadınlar Sinemada da Dilini Arıyor Necla Algan (Sinema Yazarı)

DSM
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
DSM
DSM

2 Kasım 2003

11:00	Kaçış (İran)
11:00	Kadınlar Buluşursa (Türkiye)
13:00	Kaçış
13:00	Kadınlar Buluşursa
15:00	Söyleşi: Kadınlararası İletişim; Önyargılar, Duvarlar ve İletişim Kanallarından Biri Olarak Sinema Melek Özman (Yönetmen, Filmör Proje Koordinatörü)

DSM
Galeria Sinemalan
Galeria Sinemalan
DSM
DSM

DİYARBAKIR SANAT MERKEZİ

Diyar Galerisi Alışveriş Merkezi No: 9 Dağkapı - Diyarbakır
Tel: (0412) 228 94 00 - 228 94 97 (Pazartesi günleri kapalıdır.)

www.diyarbakirsanat.org

2003

PROGRAM

ustos Eylül **Ekim** Kasım Aral

25 Eylül - 26 Ekim

Sergi: **Şişel Adalet** (8. İstanbul Bienali'nden)

10 Ekim	18:00	Söyleşi: Adalet, Mitos ve Cinayet Aşk Erdoğan
11 Ekim	17:00	Söyleşi: Bak Bir Varmış Bir Yokmuş: Türk Pop Müziği Tarihinden Naim Dilmener
12 Ekim	14:00	Belgesel Film: Yalçulak Yön: Maria Mavrikou
12 Ekim	15:30	Söyleşi: Yalçulak Maria Mavrikou
12 Ekim	17:00	Belgesel Film: Yalçulak Yön: Maria Mavrikou

17-18-19 Ekim

Home Sweet Home Pöniyer* Yönetmen: Emre Kayuncuoğlu

24 Ekim	18:00	Söyleşi: Kürtler Hasan Cemal - Şeyhmus Diken Yer: Büyükşehir Belediye Tiyatrosu
25 Ekim	17:00	Söyleşi: Mezopotamya Mitolojisinde Adalet Kavra Nemir

27 Ekim - 2 Kasım

Diyarbakir Kadın Filmleri Haftası** (Filmör Kadın Filmleri Festivali, Selis Kadın Danışmanlık Merkezi, DİKASUM ve Dicle Frat Kültür ve Sanat Merkezi işbirliği ile)

1 Kasım	15:00	Söyleşi: Kadınların Sineması; Kadınlar Sinemada da Dilini Arıyor Necla Algan (Sinema Yazarı)
2 Kasım	15:00	Söyleşi: Kadınlararası İletişim; Önyargılar, Duvarlar ve İletişim Kanallarından Biri Olarak Sinema Melek Özman (Filmör Proje Koordinatörü)

*Program ayrıca açıklanacaktır.

**Film gösterim programı artmaktadır.

Not: DSM, vaka olmayan nedenlerden dolayı programda değişiklik yapabilir.

DİYARBAKIR SANAT MERKEZİ

www.diyarbakirsanat.org

DIYARBAKIR SANAT MERKEZİ

Diyar Galerisi Alışveriş Merkezi No: 9 Dağkapı - Diyarbakır
Tel: (0412) 228 94 00 - 228 94 97 (Pazarları günleri kapalıdır.)

www.diyarbakirsanat.org

2004

PROGRAM

Ocak Şubat **Mart** Nisan Mayıs

4 Mart	15:00	Dia Gösterisi: Berdet Şebnem Eray
6 Mart	17:00	Dia Gösterisi: Kürsü Mertcan Anık
7 Mart	15:00	Film: Dönüşü Olmayan Nehir Yön: Otto Preminger, Jean Negulesco
	18:00	Film: Dönüşü Olmayan Nehir
9 - 20 Mart		Sergi: Dünya Gücü II: Minör Olay* Küratör: Ali Akay, Asistan Küratör Şener Özmen Yer: Keçiborcu
11 Mart	17:00	Söyleşi: Köprüler Karan Kadınlar Cynthia Cockburn
12-13 Mart		İngiliz Kısa Film Günleri**
12 - 31 Mart		Sergi: Terra Incognita*** İnci Eviner
12 Mart	18:00	Söyleşi: Şevkat ve Haset İnci Eviner
14 Mart	15:00	Film: Otobüs Durakı Yön: Joshua Logan
	18:00	Film: Otobüs Durakı
14 Mart	20:00	Tiyatro: Diyarbakır Hikayeleri Yön: Mahmud Samed Yer: Diyarbakır Devlet Tiyatrosu
15-20 Mart		Filmmor Kadın Filmleri Festivali**** (Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile) Gala Gösterimi: Çağırıldan Bir Kadın Yön: Hanan Asrawi Nuh'un Gemisi Yön: Soudabeh Babagap
15 Mart	18:00	
20 Mart	13:00	Yazarları Okuyor: Kül ve Yel Müge İplikçi
	14:30	Söyleşi: Medya ve Etik Ruşen Çakar

*Sergi 12:00 - 18:00 saatleri arasında görülebilir.

** Film programı DSM ile editörlüktedir.

*** Bilimyeğin Tiyatrosu

**** Film programı başka sayfalarda.

Not: DSM, etkin olmayan nedenlerden dolayı programda değişiklik yapabilir.

FILMMOR KADIN FİMLERİ FESTİVALİ

15 Mart 2004

18:00 **Çağırıldan Bir Kadın**; Hanan Asrawi Yön: Mai Masri
Nuh'un Gemisi Yön: Soudabeh Babagap

16 Mart 2004

12:00 **Türkiye'den Kısa Filmler I**
14:00 **Kadınlar: Günümüzün Yoksulları** Yön: Bea Milwe
15:00 **Reis Hanım** Yön: Maria Jose Alvares - Marta Clarissa Hernandez
16:00 **Ay'ın Sesi** Yön: Sedaye Mah
18:00 **Antonia; Bir Kadının Portresi** Yön: Jill Godmilow
20:00 **Shatila'nın Çocukları** Yön: Mai Masri

17 Mart 2004

12:00 **Türkiye'den Kısa Filmler II**
14:00 **Cheonsa'nın Kadınların Türküsü** Yön: Assia Djebbar
16:00 **La Potania** Yön: Christina Hadjiochariou
(Gösterimin ardından yönetmen ile kısa bir söyleşi yapılacaktır.)
18:00 **Düğünler Ve Korkuların Sınırları** Yön: Mai Masri
20:00 **Polonya'dan Çok Uzakta** Yön: Jill Godmilow

18 Mart 2004

12:00 **Türkiye'den Kısa Filmler III**
14:00 **Doğrucu Kızlar** Yön: Pratibha Parmar
16:00 **Elveda Sevdığım** Yön: Ruth Behar
18:00 **Zamanımız** Yön: Raksan Bani Etemad
20:00 **Hayat Türküsü** Yön: Lucia Salinas

19 Mart 2004

12:00 **Baraj** Yön: Aradhana Seth
14:00 **İpek** Yön: Mahwash Sheikholeslami
15:00 **Ev Kararı** Yön: Furuğ Ferruhzad
16:00 **Almanistan Kayıp Hakikat** Yön: Yassamin Maleknasr
17:00 **Korkudan ...** Yön: Bettina Frankham
18:00 **Biri Şarkı Söylüyor Öteki Söylemiyor** Yön: Agnes Varda
20:00 **Kadın Olduğum Gün** Yön: Marziyeh Meskini

20 Mart 2004

16:00 **Cezayir: Kadınlar Savaşta** Yön: Parminder Vir
17:00 **Çağırıldan Bir Kadın**; Hanan Asrawi Yön: Mai Masri
18:00 **Hepsi Bana** Yön: Chrissie Stansfield
19:00 **Nuh'un Gemisi** Yön: Soudabeh Babagap
20:00 **Dikenli Tellerin Arında** Yön: Nina Rosenblum

www.diyarbakirsanat.org

Filmler hakkındaki ayrıntılı bilgiyi web sitemizde bulabilirsiniz.

Dünya Kadınlar Günü Film Gösterimleri

3 ve 7 Mart 2006

Diyarbakır Kadın Platformu işbirliği ile iki gün olarak düzenlenen film gösterimlerine 50 kişi katıldı. Sıddıq Barmak'ın yönettiği Osama ve Peter Weir'in yönettiği Ölü Ozanlar Derneği filmleri DSM çok amaçlı salonunda gösterildi.

» Özel günler ve özel ilgi grupları için düzenlenen temalı film gösterimleri

Diyarbakır Sanat Merkezi, diğer sivil toplum örgütleri ve meslek odalarıyla olduğu kadar ulusal ve uluslararası kurum ve inisiyatiflerle geliştirdiği ilişkiler çerçevesinde, özel günler ya da çalışma alanlarına yönelik film gösterimleri de gerçekleştiriyor. 2004'de Diyarbakır Barosu işbirliği ile Avukatlar Günü Film Gösterimleri, Ankara Uluslararası Film Festivali işbirliği ile Kısa Film Günleri, Eğitim-Sen Diyarbakır Şubesi işbirliği ile Öğretmenler Günü Özel Film Gösterimleri, Herkes İçin Adalet Projesi ve Mayısız Bir Türkiye Girişimi işbirliği ile Beş Kısa Film ve Mayıs Belgeseli Programı, Diyarbakır Yerel Gündem 21 işbirliği ile Dünya Çocuk Hakları Günü Özel Film Gösterimi, İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi işbirliği ile İnsan Hakları Filmleri Gösterimi; 2005'de Diyarbakır Tabipler Odası işbirliği ile 14 Mart Tıp Bayramı Etkinlikleri Film Gösterimi, Diyarbakır Barosu işbirliği ile Avukatlar Günü Etkinlikleri Film Gösterimi; 2006'da Diyarbakır Tabipler Odası işbirliği ile Tıp Bayramı Etkinlikleri Film Gösterimi, Diyarbakır Barosu işbirliği ile Avukatlar Günü Etkinlikleri Film Gösterimi, Özel Berfin Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi işbirliği ile Dünya Özürlüler Günü Etkinlikleri Film Gösterimi; 2007'de Mayısız Bir Türkiye Girişimi ve Diyarbakır Barosu işbirliği ile Kaplumbağalar da Uçar film gösterimi, Citizens Without Boundaries ve İsveç Konsolosluğu işbirliği ile Sınır Tanımayan Buluşmalar Programı kapsamında Ruanda'daki Son Köpek adlı film gösterimleri gerçekleştirildi.

» Diyarbakır Kısa Film Buluşması

15 - 17 Haziran 2007

Son yıllarda özellikle Diyarbakır'da ve genel olarak Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde artan film festivalleri, özel gösterimler, sinema atölyelerinin etkisi ve katkısıyla artan sinema üretimi, Diyarbakır Sinema Kulübü'nün girişimi ve Yenişehir Belediyesi işbirliği ile 15 - 17 Haziran 2007'de Diyarbakır Kısa Film Buluşması adı altında gelenekselleşmesi planlanan bir organizasyona vesile oldu. Diyarbakır Sinema Kulübü üyelerinden Ali Kemal Çınar'ın DSM desteği ile çektiği, yalnızlık konulu ilk uzun metrajlı filmi Duvar'ın açılış filmi olarak gösterildiği buluşmada, Diyarbakır, Urfa, Malatya, Elazığ, Mardin ve Batman'dan kırk iki kısa film Diyarbakırlı sinemaseverlerle buluştu.

Ve Bir Gün Babamı Doğurdum Remzi Sever (Diyarbakır), Kaos Arın Arjen (Diyarbakır), Hücre M. Sait Korkut (Diyarbakır), İrem M. Sait Korkut (Diyarbakır), Dolap Ali Kemal Çınar (Diyarbakır), Bi Xer Hati Sinema Kemal Yıldızhan (Diyarbakır), İfrit Vejdi Uluç (Urfa), Neden ve Çünkü Vejdi Uluç (Urfa), Bir Ben Var Benden Başka Vejdi Uluç (Urfa), Belki Ahmet Akpolat (Urfa), Robinson Alper Aytaç (Urfa), Xeyalên Ji Berfê/Kardan Düşler Diyarbakır Sinema Atölyesi (Diyarbakır), Çene Dersim/Dersim Kızları Diyarbakır Sinema Atölyesi (Diyarbakır), Vesikalık Diyarbakır Sinema Atölyesi (Diyarbakır), Ayhan Işık Öldü? Diyarbakır Sinema Atölyesi (Diyarbakır), Semerci Diyarbakır Sinema Atölyesi (Diyarbakır), Art (İst) is Nothing Şefik Özcan (Diyarbakır), Yolculuk Abdurrahman Öner (Diyarbakır), Yitik Abdurrahman Öner (Diyarbakır), Xeyal Mustafa Sağlam – Evrim Tuğba Karakoç (Diyarbakır), Çember Serhat Esmeroğlu (Diyarbakır), Seksek Nazire Turan (Diyarbakır), Kürdan Fatih Karaaslan (Elazığ), Paranoyak Fatih Karaaslan (Elazığ) Sarı Siyah Yaşam Mehmet Akif Eligül - Abdulvahit Baydemir (Malatya), Gelin Şeref Öztürk (Ankara), Ödev Şeref Öztürk (Ankara), İthaki Faysal Soysal (Batman), Annem Olduğum Gün Faysal Soysal (Batman), Yasak Rüya Faysal Soysal (Batman), Sesler Terzan Gürbüz (Mardin), Telkari Haydar Demirtaş (Mardin)

» “Kırlangıcın Yuvası” İlk Gösterim

29 Mayıs 2007, Tütün Deposu, İstanbul

23 Ocak 2007’de, İstanbul’da yüzbinlerin Hrant Dink’i uğurladığı günün akşamında Anadolu Kültür de İstanbul Tütün Deposu’nda Hrant’ı uğurlamak için bir sergi açmış, açılıшта ney, duduk ve türküler dinlenmiş, Türklerin ve Ermenilerin ortak taziye geleneği olan helva ikram edilmişti.

Su Film’den Şehbal Şenyurt ve Bülent Arınlı, Hrant Dink’in Tuzla Ermeni Çocuk Kampı’nda yaşananları kendi sesinden anlattığı Kırlangıcın Yuvası belgeselinin ilk gösterimini Anadolu Kültür ile birlikte, yine aynı mekanda yaptı.

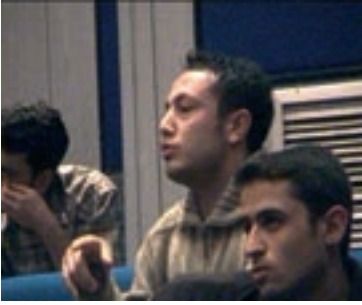
29 Mayıs 2007 günü Tütün Deposu’nda, Vakıflar Kanunu ile birlikte Ermeni vakıflarının elinden alınan Tuzla Ermeni Çocuk Kampı’nın öyküsünü izleyenler arasında Hrant’la birlikte Tuzla’da bulunmuş kampın diğer çocukları ve Raket Dink de vardı.

Şehbal Şenyurt,
İstanbul, 2007

“Kırlangıcın Yuvası”
ilk gösterim
İstanbul, 2007

Yunanistan Sinema
Günleri kapsamında
gösterilen filmlerden
kareler.

> Sinema ve İnsan Hakları

15 Nisan 2004 - 14 Nisan 2005 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Sinema ve İnsan Hakları" programı, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı ile birlikte hazırlandı, Avrupa Komisyonu, İnsan Hakları ve Demokrasi Fonu ile Açık Toplum Enstitüsü tarafından maddi destek sağlandı. Kars, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Malatya ve Trabzon'da üçer gün süren etkinliklerde toplam yedi film gösterildi. Filmler panellerle desteklendi. Konya, Adana, Eskişehir, Sivas, Tokat, Niğde, Samsun, Çanakkale, Gaziantep, Biga, Zonguldak, İstanbul, Edirne ve Bursa'nın da aralarında bulunduğu on dokuz ildeki üniversitelerde gerçekleştirilen birer günlük programlarda, ikişer film gösterimi ve filmlerin ardından öğrencilerle sohbet toplantıları yer aldı.

Özlem Dalkıran: *Proje Koordinatörü*

"İnsan haklarının evrensel boyutlarının anlaşılması için çağımızın en etkili sanatı olan sinemanın önemli olduğuna inanıyoruz. Sinema bize dünyanın her köşesinden farklı hayatları, farklı sorunları anlatıyor. İnsan hakları gibi, sinema da insan hayatından, gerçek hayatlardan kaynaklanıyor. İnsan hakları gibi, sinema da tüm dünyada izlenen, anlaşılan ve tartışılan evrensel bir dil kullanıyor. İki evrensel dili buluşturarak, toplumun tüm kesimlerine hitap edebildik."

Bana Rağmen Ayfer Ergün, Condor: Şer Ekseni Rodrigo Vázquez, Salkım Hanımın Taneleri Tomris Giritlioğlu, Berdel Atıf Yılmaz, Hiçbir yerde Tayfun Pirseliemoğlu, Sır Çocukları Aydın Sayman - Ümit C. Güven, Öldürme Üzerine Kısa Bir Film Krzysztof Kieslowski, Gazze Şeridi James Longley

“Sinema ve İnsan Hakları” Panelleri

Kars: Zeynep Özbatur, Tayfun Pirselimioğlu, Ruhi Sarı, Ömer Laçiner
30 Nisan 2004

Diyarbakır: Uğur Polat, Sezgin Tannkulu, Şeyhmus Diken
7 Mayıs 2004

Kahramanmaraş: Memet Ali Alabora, Vecdi Sayar
14 Mayıs 2004

Malatya: Türkan Şoray, Aydın Sayman, Deniz Türkali, Murat Çelikkan
21 Mayıs 2004

Trabzon: Tayfun Pirselimioğlu, Zeynep Özbatur, Ömer Madra
7 Ocak 2005

“Neden İnsan Hakları?” Panelleri

Kars: Mithat Sancar, Necati Yakışırer, Ömer Laçiner
2 Mayıs 2004

Kahramanmaraş: Oktay Uygun, Türkan Saylan, Harun Ankan
16 Mayıs 2004

Malatya: Sibel İnceoğlu, Yılmaz Ensaroğlu, Özlem Dalkıran
23 Mayıs 2004

Trabzon: Turgut Tarhanlı, Emel Kurma, Filiz Kerestecioğlu
10 Ocak 2005

Sinema ve İnsan
Hakları paneli
Diyarbakır, 2004

Sinema ve İnsan
Hakları paneli
Malatya, 2004

Sinema ve İnsan
Hakları paneli
Kars, 2004

> Diyarbakır Avrupa Sineması

7 Eylül 2004'de açılışını AB Genişlemeden Sorumlu Komisyonu eski üyesi Gunther Verheugen'in yaptığı yüz on izleyici kapasiteli Avrupa Sineması, Diyar Galería Alışveriş Merkezi'nin üst katında yer alıyor. Avrupa Konseyi Eurimages Fonu tarafından desteklenen Avrupa Sineması'nda, Türkiye'den, Avrupa'dan ve dünyadan seçkin filmler gösteriliyor. Her hafta bir film gösterilen sinemanın film programı, Diyarbakır Sinema Kulübü tarafından yapılıyor. Diyarbakır nüfusunun çoğunluğunu oluşturan gençlerin ve Dicle Üniversitesi'nde öğrenimini sürdüren on altı bin öğrencinin nitelikli filmler ile tanışmasını kolaylaştırmak amacıyla Avrupa Sineması'nda bilet ücretleri ticari sinemalara oranla daha düşük tutuluyor.

Diyarbakır Avrupa Sinemasında Gösterilen Filmler

Yeniden Sev Beni Christoffer Boe, Aşk Zamanı Wong Kar-Wai, Barbarların İstilasını Denys Arcand, Afili Delikanı Ken Loach, Birlikte Chen Kaige, Ölümcül Oyunlar Michael Haneke, Havuz François Ozon, Karanlıkta Dans Lars Von Trier, Bebekler Takeshi Kitano, Amelie Jean Pierre Jeunet, Sekreter Steven Shainberg, 8 Kadın François Ozon, Kedma Amos Gitai, Karanlık Sular Hideo Nakata, Buzdan Hayaller Dagur Kari, Ölüm Provası Takashi Miike, Osama Sıddıq Barmak, Kutup Çizgisi Aşıklar Julio Medem, Belleville'de Randevu Sylvain Chomet, Kısa ve Acısız Fatih Akin, İhtiyar Delikanlı Chan-Wook Park, Taraf Tutmak Istvan Szabo, Motosiklet Günlüğü Walter Salles, Bir Mucizedir Yaşamak Emir Kusturica, Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak Ahmet Uluçay, Zatoichi Takeshi Kitano, Dönüş Andrei Zvyagintsev, Alacakaranlık Samurayı Yoji Yamada, İçimdeki Deniz Alejandro Amenabar, Ağlayan Çayır Theo Angelopoulos, Kurdun Günü Michael Haneke, Makinist Brad Anderson, Beş Kere İki François Ozon, İmparatorun Yolculuğu Luc Jacquet, İnci Küpeli Kız Peter Webber, Öğretmenler Hans Weingartner, İpler Anders Ronnow Klarlund, Meleğin Düşüşü Semih Kaplanoğlu, Boş Ev Kim Ki-Duk, Fedakar Kız Kim Ki-Duk, Müziğimiz Jean Luc Godard, Güneşli Pazartesiler Fernando Leon De Aranoa, Viski Juan Pablo Reebella - Pablo Stoll, Bir Dilim Suç Matthew Vaughn, Canım Babacığım Andrew Jarecki, Gözlerimi de Al Iciar Bollain,

AVRUPA SINEMASI

Film Programı ARALIK 2004

ÖLÜNCÜ OYUNLAR / FUNNY GAMES 04 Aralık 2004

AVRUPA / BIRNEMEN POOL 04-10 Aralık 2004

KARALIKTA DANIŞ / DANÇOR IN THE DARK 17-23 Aralık 2004

BENKELER / DOLLS 24-30 Aralık 2004

AMELE 31 Aralık 2004 - 01 Ocak 2005

AVRUPA SINEMASI

AVRUPA SINEMASI

MAYIS 05

SÖNÜS / HUYAŞCHENWE 01-07 Mayıs 2005

ALACAKMALKİ / ENKURUŞ / TACOLANGI DİREKİ 10-16 Mayıs 2005

GENİŞLİK DENEY / BAR ANASTROF 19-25 Mayıs 2005

AOLUNA ÇIKAR / TIKLÖDÖ / TO LAND / FOU SAHİRİ 26 Mayıs - 01 Haziran 2005

AVRUPA SINEMASI

AVRUPA SINEMASI

EKİM 05

GENİŞLİK / ENKURUŞ / TACOLANGI DİREKİ / LUIS LUNES AL SOL 01 Eylül - 07 Ekim 2005

VİNCİ / WINEY 10-16 Ekim 2005

BİR ÖLÜM TUCİ / LAYEN ÇARŞI 19-25 Ekim 2005

ÇARŞI BARAKÖMÜ / CAPTURING THE PROMISES 26-31 Ekim 2005

ÖÇÜL ÖMREYİ DE AL / TE BOY WİS ÇARŞI 01 Ekim - 07 Kasım 2005

AVRUPA SINEMASI

AVRUPA SINEMASI

EYLÜL 06

BAKIM DANIŞ / JE ME SUIS POUR LA POURSUITE D'UNE AMIE 01-07 Eylül 2006

TRANSMERICA 10-16 Eylül 2006

BİR TRİYAL DENEYİ / A SUFFERNHEIT LIFE 19-25 Eylül 2006

BİR VE BİR VE / DİĞERLERİ / WE AND YOU AND EVERYONE WE KNOW 26 Eylül - 01 Ekim 2006

AVRUPA SINEMASI

AVRUPA SINEMASI

MART 07

BİR ÖLÜM TUCİ / TE BOY WİS ÇARŞI 01-07 Mart 2007

BİRİNİN ALAN ENKURUŞ / TACOLANGI DİREKİ 10-16 Mart 2007

KURUŞ / DOLLA / DOLLA 19-25 Mart 2007

SÖNÜS / DİĞERLERİ / WE AND YOU AND EVERYONE WE KNOW 26 Mart - 01 Nisan 2007

BAKIM DANIŞ / JE ME SUIS POUR LA POURSUITE D'UNE AMIE 01 Nisan - 07 Mayıs 2007

AVRUPA SINEMASI

AVRUPA SINEMASI

MAYIS 07

BAKIM DANIŞ / JE ME SUIS POUR LA POURSUITE D'UNE AMIE 01-07 Mayıs 2007

AMERİKA / AMERICA 10-16 Mayıs 2007

KURUŞ / DOLLA / DOLLA 19-25 Mayıs 2007

SÖNÜS / DİĞERLERİ / WE AND YOU AND EVERYONE WE KNOW 26 Mayıs - 01 Haziran 2007

BAKIM DANIŞ / JE ME SUIS POUR LA POURSUITE D'UNE AMIE 01 Haziran - 07 Temmuz 2007

AVRUPA SINEMASI

Diyarbakır Avrupa Sineması programlarından örnekler

Gunter Verheugen,
Diyarbakır Avrupa
Sineması açılışı,
2004

Kahraman Zhang Yimou, Votka Limon Hiner Saleem, Kaplumbağalar da Uçar Bahman Ghobadi, Karanlıktan Önce Julian Schnabel, Tony Takitani Jun Ichikawa, Karşı Daire Marcos Bernstein, Akasya Ki-Hyung Park, Hipnoz David Carreras, Aşk Yazım Pawel Pawlikowski, Karanlık Sırlar Ji-Woon Kim, Soğuk Duş Antony Cordier, Milyonlar Danny Boyle, Yay Kim Ki-Duk, Cennetin Müziği Kay Pollack, Manderlay Lars von Trier, Tutku Nehri David Mackenzie, Sevgili Wendy Thomas Vinterberg, Umut Güzeldir Patricia Ferreira - Chus Gutiérrez - Javier Fesser - Javier Corcuera - Pere Joan Ventura, Gizemli Kadın Mike Barker, Hemşire Mike Leigh, Gilles'in Karısı Frédéric Fonteyne, Sisler Evi Vadim Perelman, Vaat Edilen Cennet Hany Abu-Assad, İlk Aşk Mark Milgard, Tutunamayanlar Dagur Kári, Aynı Odalar Bertrand Blier, Kuşlar Kanatlı Uygurluk Jacques Perrin, Saklı Michael Haneke, Kralın Kızları Patricia Mazuy, Büyük Yolculuk İsmail Ferroukhi, Eyvah, Yaş 35 Cécile Telerman, Çalıntı Gözler Radoslav Spassov, Seks ve Felsefe Mohsen Makhmalbaf, Şaşkın Köpekler Marziyeh Meshkini, Mürekkep Balığı ve Balina Noah Baumbach, Kanlı Ayakkabı Yong-Gyun Kim, Ateşkes Christian Carion, Kadersizlik Lajos Koltai, Meleşim Serge Frydman, Korkuyorum Anne Reha Erdem, Veda Vakti François Ozon, Aşkın Dansı Stephane Brize, Transamerica Duncan Tucker, Acı Tatlı Hayat Ji-Woon Kim, Ben Sen ve Diğerleri Miranda July, Allegro Christoffer Boe, Üç Defin Marco Beltrami, Araf Biray Dalkıran, Kardan Adamlar Aytan Günülşen, Ne Kadar Güzelsin Lisa Alessandrin, Lolipop David Slade, Dönüş Pedro Almodovar, Dünyanın Orta Yerinde Aşk İçin Ağlıyorum Isao Yukisada, Zaman Kim Ki-Duk, Tramvay Olgun Arun, Özgürlük Rüzgar Ken Loach, Cesaretin Var Mı Aşka? Yann Samuell, Başparmak Mike Mills, Tez Alejandro Amenábar, Geri Döndüler Robin Campillo, Çılgın Jean-Marc Vallée, Gümüş Şehir John Sayles, Dolunay Jorge Ramirez Suárez, Daima Lilya Lukas Moodysson, Silbaştan Michel Gondry, On Üç Géla Babluani, Bir Şans Daha Radu Mihaileanu, Donie Darko Richard Kelly, Perde Arkası Emmanuelle Bercot, Dayanılmaz Aşk Roger Michell, Wilbur Ölmek İstiyor Lone Scherfig, Kayıp Kucak Daniel Burman, İtalyan Ennio De Dominicis, Temmuzda Fatih Akın, Şeytana Karşı Mikael Håfström, Yeni Başlayanlar için İtalyanca Lone Scherfig, Kuzey Faresi Dominik Moll, Vampirlerin Şafağı Anders Banke, Rüya Bilmececi Michel Gondry, Kader Zeki Demirkubuz, Hayatın Lezzeti José Corbacho-Juan Cruz, Acımasız Detlev Buck, Bükreş'in Doğusu Corneliu Porumboiu, Bakire ve Hamile Richard Glatzer - Wash Westmoreland, Beş

Vakit Reha Erdem, Sarhoş Atlar Zamanı Bahman Ghobadi, Tutku Oyunları Todd Field, Son Umut Alfonso Cuaron, Hayatındaki Azizleri Keşfetme Kılavuzu Dito Montiel, Kraliçe Stephen Frears, Transilvanya Tony Gatlif, Beynelmielel Sırrı Süreyya Önder - Muharrem Gülmez, Hiçbir yerde Tayfun Pirselimioğlu, Adem'in Trenleri Barış Pirhasan, Başkalarının Hayatı Florian Henckel Von Donnersmarck, Kimseye Söyleme Guillaume Canet, Aşk İksiri Paul Mayeda Berges, Kara Kitap Paul Verhoeven, Sherrybaby Laurie Collyer, Sis ve Gece Turgut Yasalar, Esmâ'nın Sırrı Jasmila Zbanic, Bir Başkanın Ölümü Gabriel Range, Mavi Gözlü Dev: Nazım Hikmet Biket İlhan, Pan'ın Labirenti Guillermo Del Toro, Rönesans Christian Volckman

Serhat Esmeroğlu: *Diyarbakır Avrupa Sineması Teknik Sorumlusu*

“Avrupa Sineması’nı beğenmemiştim, başlangıçta. Daha önce rastladığım ama hiçbir zaman sonunu getirmeye tahammül edemediğim filmleri, her seans üç ila yedi kişiye oynatıyordum. Üstelik birçok seans boş geçiyordu.

Zamanla anlatmaya başladılar Cannes Film Festivali’ni, Trier’i, Ozon’u, Haneke’yi, Emir Kusturica’yı ve daha birçoğunu; bunların tarzını, insanın ağlayabilmesini, içindeki şiddeti, aşkı, dokunmayı, özlemeyi, özlenmeyi, kendine ait dünyasını, düşüncelerini, sosyal yapısını, yaşamayı, yaşam içindeki zorlukları ve bu zorlukları bizim getirdiğimizi; Uzakdoğu’yu, Ortadoğu’yu, hiçbir zaman gidemeyeceğim ülkeleri, bu ülkelerdeki yaşamları, savaşları, barışları, dinleri, dilleri, renkleri, tarihleri...

Bugün Avrupa Sineması’nın ortalama haftalık seyirci sayısı 450 - 500 arasında. 1800 izleyiciye ulaştığımız hafta bile oldu. Diyarbakır Sanat Merkezi Avrupa Sineması sorumlusuyum.”

Gunter Verheugen,
Diyarbakır Avrupa
Sineması açılışı,
2004

EDEBİYAT

Ekonominin, sosyal hayatın, politikanın baskısını en derinden yaşıyan yerlerde edebiyat ve şiir, yaratıcı dışavurum biçimleri olarak gelişir. Tarihi aktarma, yaşananları paylaşma ve iletişim kurma yöntemleri yerel olarak üretilen ve yerel olarak paylaşılabilen kültürel mirasa dönüşür. Şehir coşkusunun en aza indiği zamanlarda bile sürdürülebilir, hatta bazen daha da yoğunlaşır.

Süleyman Nazif'in, Cahit Sıtkı Tarancı'nın ve Ahmed Arif'in kenti Diyarbakır'ın en karanlık günlerinde bile kesintisiz süren edebiyat ve şiir yaşamı, Anadolu Kültür'ün Diyarbakır Sanat Merkezi'ni kurmasıyla yeni bir canlılığa kavuştu. Ülkenin batısında ve doğusunda yaşıyan yazar ve şairlerin bir araya gelmesiyle gerçekleşen şiir okumaları, yazarların kendi yapıtlarını okudukları toplantılar, edebiyat seminerleri ve desteklenen edebiyat yayınlarıyla sürüyor.

> Şiir Okumaları

19 Ekim 2002 günü, Cevat Çapan, Paul McMillen ve Kawa Nemir, William Butler Yeats'ın şiirlerini üç dilde okudular: İngilizce, Türkçe ve Kürtçe.

Kawa Nemir: *Yazar ve çevirmen, DSM'de şiir okudu, seminer verdi.*

“Diyarbakır gibi eski, hiçbir zaman rahat edememiş, her zaman bir savaş alanı olmuş ama eski evlerin avlularındaki kokulu güllerini, ünlü akreplerini ve tüm ülkenin en önemli kültürel yorumlarından biri olan gökten fıskıran kutsal ışıkların yuvası olan Dicle nehrini de ısrarla korumuş bir şehirde, DSM’de bizim İrlandalı şairimiz William Butler Yeats’ın anısına düzenlenen bir etkinliğe katılmak, o güne kadar yaptığım çoğu işten daha önemliydi benim için. Yeats’ın ruhu hala ortalıkta dolanıyor! Çevirinin, zanaatımızı öğrenme hevesiyle birlikte yaptığı şey işte bu: Onun ve bizim dağlarımızın eteklerinde, iyi yapılmışların türkülerini söylemek.”

Bejan Matur Mesudiye Medresesi’nde kendi şiirlerini okudu.

26 Ekim 2002, Diyarbakır

Hicri İzgören kendi şiirlerini okudu.

28 Aralık 2002, DSM

Yılmaz Odabaşı kendi şiirlerini okudu, dinleyicilerle şiir ve politika tartıştı.

17 Ocak 2003, DSM

Nazan Kırılmış Sonsuz Bir Günbatımı başlıklı Fűrüg Ferruhzad şiirleri dinletisi sundu.

8 Mart 2003, DSM

Nevzat Çelik kendi şiirlerini okudu.

6 Kasım 2003, DSM

Sezai Sarıoğlu kendi şiirlerinin yanısıra Nazım Hikmet, Can Yücel ve Turgut Uyar’dan şiirler okudu.

6 Kasım 2003, DSM

Kemal Varol kendi şiirlerini okudu.

13 Şubat 2004, DSM

Sevgili Hrant Dink
Anısına
Diyarbakır, 2007

Haydar Ergülen
Diyarbakır, 2006

Nazan Kırılmış
Diyarbakır, 2003

Şükrü Erbaş kendi şiirlerini okudu.

24 Mart 2006, DSM

Genco Erkal Kars Sanat Merkezi'nde üç yüz kişilik bir topluluğa Nazım Hikmet şiirleri okudu.

6 Nisan 2006, KSM

Haydar Ergülen kendi şiirlerini okudu.

23 Eylül 2006, DSM

Lale Müldür kendi şiirlerini okudu.

21 Ekim 2006, DSM

Akif Kurtuluş kendi şiirlerini okudu.

25 Kasım 2006, DSM

Sevgili Hrant Dink Anısına Diyarbakırlı şairler Hrant Dink anısına şiirler okudu.

6 Şubat 2007, DSM

Hicri İzgören
Diyarbakır, 2002

Lale Müldür
Diyarbakır, 2006

Nevzat Çelik
Diyarbakır, 2003

> Yazarları Okuyor

Şairlerin yanı sıra, hikaye ve roman yazarları da kendi eserlerini Diyarbakırlılar için okudu.

Suzan Samancı: *Yazar, DSM’de “Korkunun İmağında”yı okudu.*

“Yaşanan acıları ve gerçekliği hepimiz biliyoruz. Toplamların hissizleşmesi ve manevi duyguların azalması, tek tip dilin ve kültürün arzulanması felakettir. Edebiyat ve sanat, deyim yerindeyse ebediyete yolculuk ve sonsuzluğun ortasındaki güzel insanlıkta ‘Diyarbakır Sanat Merkezi’ bu sonsuzlukta farklı ve verimli bir ışık oldu. Güçlü organizasyonu ve içtenliğiyle rüzgar serinliğindeki ılık bir ses, bunun ötesinde farklılık ve kendi olma bilincinde ince bir çizgi, etnik bir espri, varoluşun evrensel mekanı... Sokratik kurnaz, Platonik geveze, Oblomovist ise hiç değil!

Şiir ve öykü kokan gecelerde buluşmak, söyleşmek, ayaküstü sohbet etmenin harmonisinde çoğalırken, minör dünyamızın majör bir sesi Diyarbakır Sanat Merkezi...”

Ece Temelkuran “Kıyı Kitabı”

5 Ekim 2002

Adalet Ağaoğlu “ÖYLE Kargaşada BÖYLE Karşılaşmalar”dan bölümler okudu, deneme ve edebiyat üzerine konuştu.

27 Kasım 2002

Hatice Meryem “Sinek Kadar Kocam Olsun Başımda Bulunsun”

12 Aralık 2002

Neşe Yaşın “Üzgün Kızların Gizli Tarihi”

2 Mayıs 2003

Ferit Edgü “Hakkari’de Bir Mevsim”

9 Mayıs 2003

Zeki Coşkun “Ay Olsun Aynam”

17 Ocak 2004

Adalet Ağaoğlu
Diyarbakır, 2002

Azad Ziya Eren
Diyarbakır, 2004

Ece Temelkuran
Diyarbakır, 2002

Cezmi Ersöz "Açıkla Bana Bu İşığı"

31 Ocak 2004

Müge İplikçi "Kül ve Yel"

20 Mart 2004

Azad Ziya Eren "Sakızköy Günceleri"

7 Mayıs 2004

Handan Öztürk "Doğunun Çıplak Kadınları"

15 Mayıs 2004

Gürsel Korat "Gölgenin Canı"

22 Mayıs 2004

Süheyla Acar "Yağmurun Yedi Yüzü"

18 Haziran 2004

Gaye Boralıoğlu "Hepsi Hikaye"

14 Eylül 2004

Abdullah Kaya "Hevriz Ağacı"

14 Eylül 2004

Oya Baydar "Erguvan Kapısı"

26 Eylül 2004

Seyyidhan Kömürcü "Hasar Ayini"

9 Ekim 2004

Suzan Samancı "Korkunun Irmağında"

5 Kasım 2004

Nevzat Bingöl "Suriye'nin Kimliksizleri"

21 Kasım 2004

Vedat Çetin "Yorgun ve Uzak"

27 Kasım 2004

İhsan Fikret Biçici "Adınla Vurulup Ölmek"

18 Aralık 2004

Ferit Edgü
Diyarbakır, 2003

İhsan Fikret Biçici
Diyarbakır, 2004

Oya Baydar
Diyarbakır, 2004

Yavuz Ekinci "Meyaser'in Uçuşu"

15 Ocak 2005, DSM / 4 Aralık 2006, Batman

Muharrem Erbey "Yitik Şecere"

5 Şubat 2005

Şükrü Erbaş, Miran Janbar "Cam ile Taş – Cam ü Kevir"

13 Mayıs 2005

Mehmet İçkale İlköğretim Okulu Öğrencileri

"İçkale Çocuklarından Herkese ve Her Şeye Mektuplar"

15 Mayıs 2005

Hapishaneden Şiirler / Hapishaneden Öyküler Diyarbakırlı ve İstanbullu sanatçılar, yazarlar ve şairler Hapishaneden Şiirler'den şiirler ve Hapishaneden Öyküler'den öyküler okudu.

4 Haziran 2005

Kemal Varol "Kin Divanı"

18 Haziran 2005

Fethiye Çetin "Anneannem"

17 Eylül 2005

Murat Uyrukulak "Har, Bir Kıyamet Romanı"

15 Nisan 2006

Sinan Oruçoğlu "Çirkin Ağacı"

16 Nisan 2006

Mavi Neşe Gölcük "Kar Beyrut Kar"

28 Mayıs 2006

Özlem Narin Yılmaz "Kayıp Yalnızlık Ormanı"

14 Ekim 2006

Edip Polat

"Romana Efsaneyek Ari: Risteme Zal /

Bir Ari Efsanesinin Romanı: Ristem-i Zal"

23 Haziran 2007

İçkale Çocuklarından
Herkese ve Her Şeye
Mektuplar
Diyarbakır, 2005

Suzan Samancı
Diyarbakır, 2004

Neşe Yaşın
Diyarbakır, 2003

> Edebiyat Söyleşileri

Aslı Erdoğan: *Yazar, Diyarbakır'da söyleşiler yaptı.*

“Diyarbakır için Masal

Orada, gidip de durduğum ilk yerde, bir ülke buldu kendine, kesilmiş bir dal gibi sürüklenen yalnızlığım. Bir avuç taştan, uçsuz bucaksız bir kent kurdu.

Irmağın baktığı yöne doğru gittim, gittim ve durdum. Durduğum ilk yerde, toprağa bakmayı öğrendim, tohumların sabrı ve başakların çığırın cesaretiyle... Orada eğilip çok eski tanrıların elinden efsanelerle beslendim, sınırsız acılar topladım kır çiçeklerinin arasından, çelenkler ördüm dikenli tellere takılmış güvercinlerin tüylerinden... Kırık taşların arasında dolaştım, kanayan yaraların, yıkıntılar arasındaki sönmemiş alevlerin, yanmış düşlerle, nesnelere... Gündoğumundan önce gömülen ölümlerin ezgilerini dinledim, çoban kadınların ağıtlarını, toprağa simsiyah kanla işlenmiş öykülerini insanların... Orada, kaybedecek hiçbir şeyi kalmayanların arasında, ölümün bile yenik düşebileceğini öğrendim. Kentin surlarından ırmağa bakan, solgun yüzlü bir çocuğa rastladım, benimkinden daha ağır bir dünyayı taşıdığı, gülümseyen, gümüş rengi gözlerinde. Görkemli rüzgarların ortasında eğilmiş, ölü kuşların ezgilerini topluyordu taşlar arasından, yayılım ateşiyle delik deşik edilmiş düşleri, geleceğin altın rengi, kül rengi gündoğumlarını...

Her şeyi sürükleyip götüren ırmak, beni arada onun bomboş ellerine bıraktı. Saat başı vurulan uçsuz bucaksız yüreğinde... Gidersin, gidersin ve durursun. İlk kez bir çocuğun gözyaşlarıyla ağlarsın. Seni gözbebeklerinde tutan, hiç bırakmayan bir ülkede... Bir yürek dolusu taştan kurulmuştur senin ülken. Senin, benim, herkesin.”

Adnan Satıcı
Diyarbakır, 2003

Aslı Erdoğan
Diyarbakır, 2003

Kawa Nemir "Sümer ve Babil Mitolojisi"

14 Eylül 2002, DSM

Aslı Erdoğan "Mısır ve Yunan Mitolojisi"

20 Eylül 2002, DSM

Aslı Erdoğan "Orpheus, Ölümsüzlüğün Hatırlanışı"

21 Eylül 2002, DSM

Cevat Çapan "Tarih Boyu Tragedya"

18 Ekim 2002, DSM

Adalet Ağaoğlu "Deneme ve Edebiyat"

27 Kasım 2002, Dicle Üniversitesi

Adalet Ağaoğlu "Romanın Zamanı, Mekanı"

27 Kasım 2002, DSM

Jale Parla "Don Kişot ve Romanın Gelişimi"

24 Ocak 2003, Dicle Üniversitesi

Jale Parla "Dublinliler, Joyce'un İrlandası"

25 Ocak 2003, DSM

Sibel Irzık "Postmodern Romanın Gelişimi"

24 Ocak 2003, Dicle Üniversitesi

Sibel Irzık "Salman Rushdie'nin Gece Yansı Çocukları"

25 Ocak 2003, DSM

Himmet Uç "Türk Şiirine Estetik Yaklaşımlar: Ahmet Hamdi Tanpınar"

8 Şubat 2003, DSM

Yıldırım Türker - Murat Uyrakulak "TOL"

22 Mart 2003, DSM

Adnan Satıcı "Hayal Etütleri"

21 Haziran 2003, DSM

Adnan Satıcı - Ahmet Telli - Hicri İzgören - Mahmut Ortakaya - İhsan F. Biçici
- Ahmet Çakmak "Veysel Öngören'i Anma"

30 Eylül 2003, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu

Aslı Erdoğan "Adalet, Mitoz ve Cinayet"

10 Ekim 2003, DSM

Ayfer Tunç
Diyarbakır, 2005

İlhan Berk Şiirleri
Diyarbakır, 2004

Rohat Alakom "Türkiye Edebiyatında Kürtler" (Kürtçe)

*Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile,
8 Kasım 2003, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu*

Adnan Binyazar - Şeyhmus Diken "Masalını Yakalayan Şehir"

6 Aralık 2003

Edip Polat "Kürtçe Sözlü Edebiyattan Yazılı Edebiyata" (Kürtçe)

20 Aralık 2003, DSM

Eyüp Kıran "Bilimsel Araştırma ve Roman Yazımı"

27 Şubat 2004, DSM

Roşan Lezgin "Lîteraturê Zazakî; Şîir û Hîkaye... (Zazaca Edebiyat: Şiir ve Öykü...)" (Zazaca)

19 Haziran 2004, DSM

Metin Cengiz - Ahmet Çakmak - Mahmut Temizyürek - İlhan Berk

"İlhan Berk Şiirleri"

16 Ekim 2004, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu

Mehmet Şimşek "Süryani Edebiyatı ve Faik Naum"

*Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile,
30 Kasım 2004, DSM*

Necmiye Alpay - Mehmet Çetin "Dilimiz, Dillerimiz ve Edebiyat"

*Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile,
2 Aralık 2004, DSM*

Gökhan Cengizhan - Hayri K. Yetik "Bu Ülkede Kaç Edebiyat Var?"

*Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile,
2 Aralık 2004, DSM*

Süheyla Acar - Nuri Fırat "70 Kuşağından 90 Kuşağına İki Toplum, İki Edebiyat"

*Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile,
3 Aralık 2004, DSM*

Hasan Ali Toptaş "Yazarlık Serüveni"

11 Aralık 2004, DSM

Arjen Ari "Şiirin Abdalı-Evdalê Helbestê" (Kürtçe)

8 Ocak 2005, DSM

Pitoresk Dergisi
Üzerine
Diyarbakır, 2005

Roşan Lezgin
Diyarbakır, 2004

Selim Temo “Evrak-ı Perişan”

9 Ocak 2005, DSM

Tuncay Birkan “Çeviri ve Çevirmenlik”

19 Ocak 2005, DSM

Osman Mehmed “Gül, Cin ve Harabe / Gul û Cin û Kavil”

5 Mart 2005, DSM

Türker Armaner “Edebiyat ve Şiddet”

12 Mart 2005, DSM

Baskın Oran - Şeyhmus Diken “İsyân Sürgünleri”

9 Nisan 2005, DSM

Remezan Alan - Metin Kaygalak “Dost Çiyayi Anısına”

30 Nisan 2005, DSM

Seyithan Kömürcü - A. Ziya Eren - İhsan Fikret Biçici “Pitoresk Dergisi Üzerine” 22 Mayıs 2005, DSM

Ayfer Tunç “Yazarın Evi Neresidir?”

16 Ekim 2005, DSM

Nazan Aksoy “Türk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış”

22 Ekim 2005, DSM

Jaklin Çelik “Dialar ve Anlatıyla Gezi”

Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile,
18 Kasım 2005, DSM

Süreyya Evren - Rahmi G. Öğdil “Alternatif Kültür, Edebiyat ve Minör Olmak”

Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile,
18 Kasım 2005, DSM

Mehmet Eroğlu “Roman ve Yazarın Duruşu”

Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile,
19 Kasım 2005, DSM

Leyla İpekçi - Behçet Çelik “Edebiyatta Güncel Eğilimler”

26 Kasım 2005, DSM

Metin Cengiz “Konuşma ve Şiir Dili”

24 Aralık 2005, DSM

Bejan Matur,
Azad Ziya Eren
Diyarbakır, 2007

Sibel Irzık,
Jale Parla
Diyarbakır, 2003

Özcan Karabulut "Aşk, Kadın ve Öykü"

30 Aralık 2005, DSM

Zeynep Köylü "Naif Şiir"

18 Şubat 2006, DSM

Aram Gernas "Li Ser Romeo û Juliet - Romeo ve Juliet Üzerine" (Kürtçe)

19 Şubat 2006, DSM

Fadıl Öztürk "Esmer Bir Acı"

26 Şubat 2006, DSM

Sina Akyol "Şiir Üzerine"

3 Mart 2006, DSM

İhsan Çölemerikli "Hakkari Suretleri"

11 Mart 2006, DSM

Elif Şafak "Arafta Olmak"

19 Mart 2006, DSM

Şükrü Erbaş - Vedat Akçayöz "İnsan, Dil ve Kültür"

24 Mart 2006, KSM

Hüseyin Ferhad "Çarçu'da Kürdili Bir Akşam"

22 Nisan 2006, DSM

Evrım Alataş "Mayoz Bölünme Hikayeleri"

29 Nisan 2006, DSM

Hasan Kaya "Edebiyatlar Arası Köprü: Kürt Öykü Antalojisi Üzerine"

13 Mayıs 2006, DSM

Hüsnü Arkan "Edebiyat ve Müzik"

15 Ekim 2006, DSM

Recep Dildar - Roni War - Miran Janbar - Sidar Jir "Öykünün Edebiyatımızdaki Yeri"

17 Şubat 2007, DSM

Bejan Matur - Azad Ziya Eren "Şiir Nerede Konaklar?"

14 Nisan 2007, DSM

Selim Temo
Diyarbakır, 2005

Yıldırım Türker,
Murat Uyrkulak
Diyarbakır, 2003

Elif Şafak
Diyarbakır, 2006

A. Ziya Eren - Hicri İzgören - Rüstem Erdem - Murat Özyaşar - Mavi Neşe Gölcük "Liseli Gençler Diyarbakırlı Yazarlarla Buluşuyor"

2 Mayıs 2007, Vali Gökhan Aydın'ın Endüstri Meslek Lisesi

Diyarbakır Birlik Lisesi Öğrencileri "Hişt, Hişt! Dergisi Üzerine"

20 Mayıs 2007, DSM

Sezai Sarıoğlu - Aytekin Yılmaz "Mahsus Kelam, Kalemin Öne Eğilmesin"

26 Mayıs 2007, DSM

Diyarbakır İmam Hatip Lisesi Öğrencileri "Ney Dergisi Üzerine"

7 Haziran 2007, DSM

Tuncay Birkan
Diyarbakır, 2005

Veysel Öngören'i
Anma Toplantısı
Diyarbakır, 2003

> Edebiyat Atölyeleri ve Seminerleri

Şiir Atölyeleri

Bejan Matur

11 Eylül 2002, Diyarbakır

Haydar Ergülen

15 - 17 Aralık 2006, Diyarbakır

Yayıncılığın Sorunları Atölyesi

Tuğrul Paşaoğlu - Tanıl Bora

29 Ocak 2005, Diyarbakır

Öykü Atölyesi

Semih Gümüş - Jaklin Çelik

29 - 31 Aralık 2006, Diyarbakır

Roman Atölyesi

Hüseyin Kıran

5 - 7 Ocak 2007, Diyarbakır

Eleştiri Atölyesi

A. Ömer Türkeş - Himmet Uç

26 - 28 Ocak 2007, Diyarbakır

Çocuk Edebiyatı Araştırmaları Atölyesi

Nilay Yılmaz

24 - 25 Şubat 2007, Diyarbakır

Ömer Türkeş
Diyarbakır, 2007

Yayıncılığın
Sorunları Atölyesi
Diyarbakır, 2005

> Mehmed Uzun Konferansı

17 Şubat 2007, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Dolapdere Kampüsü

İstanbul Bilgi Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü ve İsveç Mehmed Uzun Komitesi işbirliği ile düzenlenen, İsveç İstanbul Başkonsolosluğu tarafından desteklenen Mehmed Uzun Konferansı, Türkiye’de Kürtçe edebiyat alanında düzenlenen ilk uluslararası konferans oldu.

İsveç, Norveç ve Türkiye’den edebiyatçılar, yazarın dili, hikayeleri ve Kürtçe edebiyata katkılarını konuşmak için biraraya geldiler.

“Engellemelere Maruz Kalan Bir Dilde Yazmak” başlıklı panelin ilk oturumunu konferansın açılış konuşmasını yapan Prof. Dr. Jale Parla yönetti. İlk oturumda Eugene Schoulgin “Sürgünde Yazmak”, Thorvald Steen “Sürgünde Yazmak Üretkenliği Sağladığında” ve Ömer Türkeş -“Bir Dil O Dildeki Edebiyatın Tarihidir” başlıklı sunumlar yaptı.

Panelin ikinci oturumunu Maria Modig yönetti, Azar Mahloujian “Neden Yasaklı Bir Dilde Yazmak?”, Muhsin Kızılkaya “Mehmed Uzun Edebiyatının Türkçe’ye Çevrilmesi Süreci”, Ragıp Zarakolu ve “Ayşe Nur Zarakolu, Mehmed Uzun ve Anadilde Yazma Hakkı” ve Jonas Modig “Telif Hakkı ve Basım Özgürlüğünü Güçlendirmek İçin Bir Avrupa Sistemi Kurmak” üstünde konuştular.

Konferansın “Hikaye Anlatıcısına Ne Oldu?” başlıklı ikinci panelinde de iki oturum vardı. Müge Gürsoy Sökmen’in yönettiği ilk oturumda Gellert Tamas “Sürgündeki Hikaye Anlatıcısının Rolü”, Maria Modig “Bir Muhalif Olarak Hikaye Anlatıcı - Zorunlu İtaatsiz”, Doç. Dr. Per Erik Ljung “Hikaye Anlatıcılarıyla Karşılaşma” ve Björn Linnell de “Hikaye Anlatıcısının Kaderi” başlıklı sunumlar yaptılar.

İkinci panelin ikinci oturumunu Prof. Dr. Nazan Aksoy yönetti. Necmiye Alpay “Mehmed Uzun’un Romanlarında Anlatıcı ile Başkişinin İlişkileri”, Selim Temo “Mehmed Uzun Romanlarında Anlatıcılar” ve Şeyhmus Diken “Mehmed Uzun Edebiyatında Şehir” hakkında konuştu.

Konferansın kapanış konuşmasını Mehmed Uzun yaptı.

> Süreli Yayınlara Destek

Anadolu Kültür, yazın alanındaki diğer çalışmaların yanı sıra süreli yayınlara destek vermek amacıyla Diyarbakır'da yayınlanan Yaratım, Pitoresk ve Ses ve Işık ile Hakkari Yüksekova'da yayınlanan Ajar dergilerine destek sağladı.

Ahmet Çakmak: *Yazar, Yaratım dergisi genel yayın yönetmeni*

"Kadim şehrimiz, her dönemde ekonomi/politik olarak, önemini hep korumuş; bağrından çıkardığı şair/yazarlarıyla da kültür kenti kimliği üzerinden bu özelliklerine çokça vurgu yapılarak anılmıştır...

... Ancak ve yazık ki bireysel çabalar, kültür alanındaki kurumsal alt yapılarla desteklenmediği için, bireysel çabalar olarak kalmış, şehrin dokusuna sirayet edememiş; istenildiği oranda serpilip gelişmemiş; sanatın her sınıfsal gurubu etkilemesi ve sanat alımlayıcısı kesimleri estetize edemediği için de kültür sanat şehri durumuna getirememiştir...

... DSM'nin bu çerçevede önemli bir boşluğu doldurduğu söylenebilir. Görev, en çok da sanat şehriyiz şiarıyla yola çıkanlara düşmekte olup, söyleme uygun incelikte ve profesyonellikte kurumsal yapılar oluşturulmasını sağlamakla ve yerelden oluşan sanat disiplinlerini desteklemekle, işlerini kolaylaştırmakla başlıyor..."

Diyarbakır ve
Yüksekova'da destek
verilen dergiler.

Diyarbakır
Sanat Merkezi
Kütüphanesi

FOTOĞRAF

Diyarbakır'ın sokakta çalışan çocukları fotoğraf çekiyor; genç bir fotoğrafçı, haftalarca göçebe Koçerlerle yaşayıp, yaşantılarını belgeliyor; İsveç'li bir kadın Kars'ta, Urfa'da ve Diyarbakır'da sergi ve seminer düzenliyor. Afganistan'ın çocukları, Bağdat'ın sokakları, İsveç'in babaları, Kerbela'nın kadınları, Gürcistan'ın evleri aynı mekana taşıyor.

Anadolu Kültür'ün fotoğraf sergilerinde izleyiciler, birbirinden ünlü ustaların, sokakta çalışan çocukların, şiddete "hayır" diyen 111 kadının ve Kafkasların Genç Gözleri'nden dünyaya bakıyor.

> Fotoğraf Sergileri

Koçer

Hüsamettin Bahçe

8 - 29 Eylül 2004, DSM / 25 Mart - 19 Nisan 2006, KSM

Hüsamettin Bahçe: Fotoğrafçı, geceli gündüzlü otuz dokuz gün Koçerlerle yaşayarak belgelediği yaşantıların Diyarbakır ve Kars'ta sergiledi.

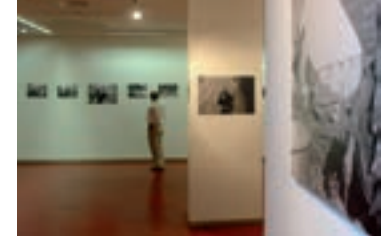
"GÖÇEBE: Sabit bir konuta ve toprağa bağlı olmadan, küçükbaş hayvancılıkla uğraşan, hayvanlarına daha iyi otlaklar bulabilmek amacıyla mevsim ve bitki örtüsü durumuna göre yaylalardan steplere, steplerden yaylalara göçüp daima çadır hayatı yaşayan, kan akrabalığı bağı ve bizlik duygusu gibi bağlarla birbirlerine bağlı, geleneksel fakat laik bir toplum.

... aşiretçi yapının ekonomik ve politik ayaklarından biri olarak göçebelik...

Çerçi, kasaba tüccarı, kent tüccarı, göçebenin ekonomik toplumsal ve politik ilişkilerini yürüttüğü başlıca üç kademe ... trampa ekonomisi ... para geçerli değil. ... feodalizm öncesi bir üretim biçimi...

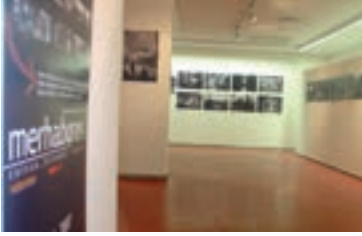
... çadır, toplumsal sınıf ve statüleri gösteren en temel unsur....

Kadın gerek toplumsal ilişkilerde, gerek aile içi ilişkilerde erkek kadar söz sahibidir. Her şeyden önce baba hukukuna dayanan göçebe Kürt aşiretlerinde kadın bu hakkı nasıl elde etmiştir? Aşiretin toprağa yerleşmeye mecbur kalmasıyla birlikte kadın ... fonksiyonsuz... Geleneksel durumda eli yüzü tamamen açık olan kadın artık kapanmaya başlamış..."

Koçer
Diyarbakır, 2004

Koçer sergisinden
bir fotoğraf
Diyarbakır, 2004

Merhabarev

Özcan Yurdalan, Karen Mirzoyan, Serra Akcan, German Avagyan, Kerem Uzel, Ruben Mangasaryan, Mehmet Kaçmaz, Nelli Shismanyan, Tolga Sezgin, Anahit Hayrapetyan

22 - 29 Ekim 2006, Erivan

3 - 23 Aralık 2006, İstanbul, Karşı Sanat Çalışmaları

13 - 31 Ocak 2007, Diyarbakır Sanat Merkezi

“Merhabarev”, Türkçe’deki merhaba ve Ermenice’deki karşılığı barev sözcükleri birleştirilerek türetilen bir isim. İstanbul’dan Nar Photos ve Erivan’dan Patker Photos’un işbirliği ile yürütülen proje Heinrich Böll Stiftung Derneği İstanbul Ofisi’nin desteği ile gerçekleştirildi. Mehmet Kaçmaz’ın, “Biz yaşadığımız kentleri birbirimizin gözüne teslim ettik” dediği çalışma kapsamında Türkiyeli fotoğrafçılar 3 - 11 Mayıs arasında Erivan’da, Ermenistanlı fotoğrafçılar ise 26 Haziran - 3 Temmuz arasında İstanbul’da fotoğraf çekimlerini yaptı. Her grup birer yabancı olarak gittikleri kentleri nasıl gördüklerine dair bir belge ortaya çıkardı. Çekilen doksan bin fotoğraftan seçilen yüz otuz eser, İstanbul ve Erivan’dan sonra Diyarbakır’ı da ziyaret etti. Sergi önümüzdeki günlerde Kafkaslar, Avrupa ve Anadolu’daki gezisine devam edecek.

Özcan Yurdalan: Fotoğrafçı; Diyarbakır’da, İstanbul’da, Hakkari’de, Kars’ta ve Yüksekova’da fotoğraf atölyeleri yönetti, fotoğraflarını sergiledi.

“... Hareket noktamız, her iki toplumun birbirini yeterince tanımıyor olmasıydı. Yüzlerce yıl birlikte yaşadığımız, aynı coğrafyaları paylaştığımız, bugün de kapı komşusu olduğumuz halde aramızda uçurumlar vardı.

İnsanlarımızın birbirleriyle sanat-kültür etkinlikleri aracılığıyla, bağımsız medya kanallarıyla ve ortak projelerle doğrudan ilişkilenebilmesi, önyargıların aşılması için ilk adım olabilirdi. İlişkilerin normalleşmesiyle başlayacak diyalog ortamı her iki toplumun da yararına olacaktı.

... İşte bütün bu duygu ve düşüncelerle İstanbullu fotoğrafçılar yaşadıkları şehri Erivanlı dostlarının gözlerine, Erivanlılar da İstanbullu dostlarının gözlerine emanet ettiler...”

Dr. Ulrike Dufner: *Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilcisi*

“Ocak 2004’te İstanbul’a gelişimin hemen ardından Anadolu Kültür’le iletişime geçtim. Ekibin Türkiye toplumuyla bu toplumun dışındaki insanlar arasında köprüler kurmaya ilgisinden çok etkilendim. Problemlerin belirlenmesi ve analizindeki duyarlılık, birlik-beraberlik ve barış oluşturmakta kullanılan yaratıcılık ve mevcut sorunlara müdahale etmekteki yaklaşımları Anadolu Kültür hakkındaki fikirlerimi oluşturan öğelerdi. Anadolu Kültür, kültürel aktiviteleri ve merkezleriyle, karşılıklı kültürel anlaşmayı ve hoşgörüyü sağlıyor. Sosyal, politik ve kültürel anlaşmazlıkların ve önyargıların olduğu bir ortamda, Anadolu Kültür karşılıklı saygıyı vurgulayan mesajlar yayıyor. Anadolu Kültür’de çalışan her bir birey sonsuz bir enerji, ilgi ve entelektüel yaratıcılık taşıyor. Bu nedenle de, takımın her bir elemanıyla işbirliği yaptığımda kendimi şanslı hissettim ve bunun benim için bireysel bir zenginleşme ve kazanım olduğunu düşündüm.”

Dünya Kadınları

Ulla Lemberg

8 - 28 Mart 2003, DSM, İsveç Konsolosluğu işbirliği ile

Aftonbladet gazetesinin ilk kadın fotoğrafçısı olduğunda kendisine “Otuz beş yaşın üzerindeki kadınlar için kameraya film koymaya değmez” denen İsveçli fotoğrafçı Ulla Lemberg, on yıl süreyle dünyayı gezip, yaşlı kadınları fotoğraflamış.

Açılıшта Lemberg, fotoğraflarının çekim hikayelerini sergiyi gezenlerle paylaştı.

Ulla Lemberg: *Fotoğrafçı; DSM’de ve KSM’de sergi açtı, söyleşiler yaptı.*

“Kadınlar yeryüzünün en yoksul halkıdır. Dünyada, kadın vatandaşlarına erkek vatandaşlarına olduğu kadar iyi davranan tek bir ülke yok. Bu kadınlar hepimizin anneleri. Bu da benim onlara bir sevgi ilanım.”

Dünya Kadınları
Diyarbakır, 2003

Türkiye'den ve
Dünyadan
Kadın Portreleri
Diyarbakır, 2006

Kımıldama

Paul McMillen

15 - 24 Nisan 2005, DSM

Paul McMillen, yıllardır "ışık"la uğraşiyor. "Arkasını görebilir miyiz? Algılamamızı değiştirebilir mi?" diye soruyor. Açılıшта, McMillen fotoğrafçılık ve sergideki fotoğraflar hakkında konuştu.

Teslimiyet

Bennu Gerede

23 Aralık 2005 - 8 Ocak 2006, DSM

Gerede, izleyicileri "modern ve çağdaş" olarak tanımlanmayı isteyen Türkiye toplumunu köklü gelenekleri yansıtan doğal ortamların fotoğrafları ile sorguluyor.

Tutsak Kadınların Portreleri

Eva Haule

8 - 27 Ocak 2007, İstanbul Karşı Sanat Çalışmaları

8 Mart - 3 Nisan 2007, DSM

Karşı Sanat Çalışmaları ve Goethe Enstitüsü işbirliği ile

1986 yılından beri Rote Armee Fraktion (RAF / Kızıl Ordu Fraksiyonları) üyeliğinden cezaevinde olan Eva Haule'nin cezaevindeki kadınları çektiği fotoğraflardan oluşan sergi, İstanbul ve Diyarbakır'da sergilendi.

Eva Haule: *Fotoğrafçı; cezaevinde dünyanın dört bir yanından gelen kadınları fotoğrafladı, fotoğrafları Diyarbakır ve İstanbul'da sergilendi.*

"Fotoğrafımı çektiğim yirmi bir kadından on dördü uyuşturucu bağlantısı nedeniyle buradaydı. Ya bu işin ticaretini yapma ya bulundurma veya uyuşturucu bağımlısı olarak. Kadınlardan sekizi başka ülke kökenliydi: ABD, Trinidad, Kolombiya, İsveç, Bosna, Makedonya, Türkiye... Zor yaşamı onur ve güzellik içinde taşıyorlardı; yaşadıkları her şeye karşın -sokakta yaşamak, şiddete maruz kalmak, hastalık, yoksulluk, çocuklarından ayrı kalmak-yıkılmamışlar, sinmemişler. Bunu yansıtıyorlar, yüzlerinde de gördüğüm bu. Kadınlar onlara saygıyla baktığımı biliyorlar, fotoğraflarını da öylece çektiğimi; onları güzel bulduğumu..."

Kımıldama
Diyarbakır, 2005

Teslimiyet
Diyarbakır, 2005

Tutsak Kadınların
Portreleri
Diyarbakır, 2007

İçkalpakçı Çıkmazı: Bir Sokağın Monografisi

Dora Günel - Kemal Cengizkan

10 - 23 Mayıs 2003, DSM

Fotoğraf Vakfı işbirliği ile

Başka Bir Dünya Afganistan

Coşkun Aral - Hakan Denker - Bengüç Özerdem - İrfan Sapmaz - Faruk Zabcı

6 - 22 Haziran 2003, DSM

İFSAK işbirliği ile

Bağdat, Babil, Kerbela / Şubat 2003Cevahir Buğu - Şaban Dayanan - Tolga Sezgin - Özcan Yurdalan -
Gençer Yurttaş

24 Haziran - 10 Temmuz 2003, DSM

Fotoğraf Vakfı işbirliği ile

Ara Güler Klasikleri

Ara Güler

7 - 21 Eylül 2003, DSM

29 Eylül - 6 Ekim 2003, Batman Belediye Kültür Merkezi

Kodak 1. Türkiye Fotoğraf Yarışması Sergisi

9 - 25 Aralık 2003, DSM

28 Ocak - 1 Şubat 2004, Batman Belediye Kültür Merkezi

Fotoğrafevi işbirliği ile

Van Fotoğrafları, Van Kilimleri

Enver Özkahraman

26 Aralık 2003 - 14 Ocak 2004, DSM

Çerçevelenmiş Yaşamlar

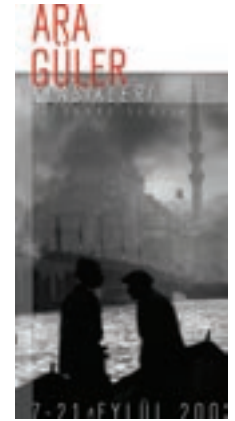
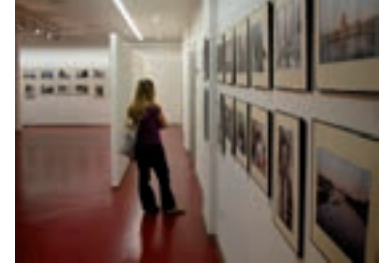
Coşkun Aral

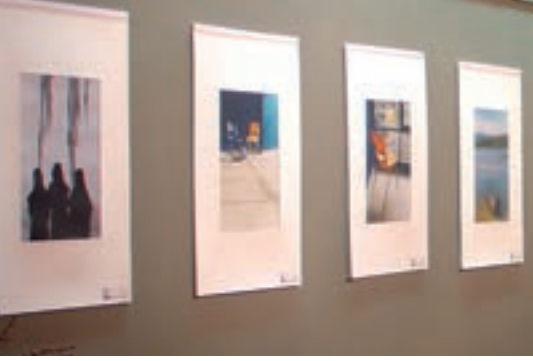
26 - 28 Aralık 2003, Viranşehir Kültür Merkezi

Fotoğrafya

Selahattin Doğan

16 - 30 Ocak 2004, DSM

Bağdat, Babil,
Kerbela / Şubat
2003
Diyarbakır, 2003Fotoğrafya
Diyarbakır, 2004Ara Güler Klasikleri
Diyarbakır, 2003

İran Fotoğrafından
Seçkiler
Diyarbakır, 2004

Dünya Dili Futbol
Diyarbakır, 2005

Keşmir: Sorunlu Cennet

Ami Vitale

6 - 19 Şubat 2004, DSM

Fototrek işbirliği ile

İstanbul Semai

Ekmel Ertan - Murat Germen

20 Şubat - 11 Mart 2004, DSM

İran Fotoğrafından Seçkiler

10 - 29 Aralık 2004, DSM

1 - 21 Nisan 200, KSM

İranlı fotoğrafçıların eserlerinden oluşan sergi, Doğu Azerbaycan Fotoğraf Sanatı Derneği işbirliği ile gerçekleştirildi. Açılış sonrasında Doğu Azerbaycan Fotoğraf Sanatı Derneği Başkanı Kamal Shabkiz, günümüz İran'ında fotoğraf ve fotoğraf sanatçıları üzerine bir konuşma yaptı.

Dünya Dili Futbol

28 Ocak - 10 Şubat 2005, DSM

14 - 30 Mayıs 2005, KSM

Goethe Enstitüsü ve Magnum Photos işbirliği ile

El Hara / Geçit

John Wreford

11 Şubat - 3 Mart 2005, DSM

Kars Fotoğrafları

Ertuğrul Erdem – Yıldırım Öztürkkan

25 Şubat - 7 Mart 2005, KSM

Dünyadan ve Türkiye'den Kadın Portreleri

Hatice Tuncer

8 - 24 Mart 2005, KSM

8 Mart - 5 Nisan 2006, DSM

2 - 8 Mayıs 2006, Urfa Kültür Merkezi

Çocuk Dünyam

Erdal Yazıcı

23 Nisan - 12 Mayıs 2005, KSM

Sevgili Çocuk

Ulla Lemberg

İsveç Enstitüsü ve Uçan Süpürge işbirliği ile

20 Haziran - 2 Temmuz 2005, Kars, Kars Belediyesi işbirliği ile

10 - 18 Aralık 2005, Urfa, Urfa Kültür Merkezi işbirliği ile

İsveç Enstitüsü, İsveç Büyükelçiliği, İsveç İstanbul Başkonsolosluğu, Uçan Süpürge ve Kader desteğiyle gerçekleştirilen serginin KSM'deki açılışından sonra "Babalar, Anneler, Çocuklar ve Ailede Eşitlik" adlı bir panel de düzenlendi. Panele fotoğrafçı Ulla Lemberg, Kars Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu ve Uçan Süpürge'den Halime Güner katıldı. "Dünya Kadınları" başlıklı sergisi ile daha önce DSM'ye konuk olan Ulla Lemberg, kadınların var olma mücadelesine ayna tutan, babalarla çocukları aynı karede buluşturan ve erkeklik rollerini sorgulayan fotoğraflarıyla Karşı sanatseverlerle buluştu. Sergi, Kars ve Urfa'dan önce aralarında Stockholm, Paris, Brüksel, Londra, Madrid, Venedik, Sarayevo, Üsküp, Viyana, Atina ve Budapeşte'nin de bulunduğu otuz beş Avrupa şehrinde sergilendi.

Kadınlar için Kadınlar Tarafından - "Şiddete Karşı 111 Kadın Fotoğrafçı"

21 - 26 Haziran 2005, DSM

8 - 22 Mart 2006, KSM

Sokağa Çıktım

Ani Çelik Arevyan

9 Eylül - 5 Ekim 2005, DSM

Galeri Nev'deki sergisini Diyarbakır'a taşıyan Ani Çelik Arevyan açılıшта "Niçin Sokağa Çıktım?" başlıklı bir de söyleşi yaptı.

Kodak 1. Türkiye
Fotoğraf Yarışması
Diyarbakır, 2003

Kafkasların Genç
Gözleri II
Diyarbakır, 2006

Kafkasların Genç Gözleri I

Nick Kreps - Ira Kurmaeva - Şahan Nuoğlu - Karen Minasian - Sitara İbrahimova - Hayk Bianjyan - Karen Mirzoyan - Mekhti Mamedov - Nana Gafarova - Georg Tsibakhasvili

30 Eylül - 15 Ekim 2005, Kars

“Gençlik, Gelecek ve Beklentiler” konulu atölyeye katılanların da arasında bulunduğu Kafkas ülkelerinin genç fotoğrafçılarının eserleri II. Kars Kafkas Kültürleri Festivali sırasında KSM’de sergilendi. Bu sergiyi oluşturan atölye çalışması ile ilgili ayrıntılar sayfa 103’de yer almıştır.

Gürcü Evi

Nana Meparishvili

30 Eylül - 3 Ekim 2005, Kars, Mazlumağa Hamamı

17 Ekim - 2 Kasım 2005, KSM

ARCI işbirliği ile

“Yaşadığımız mekanlar hayatımızı yansıtır” diyerek yola çıkan bu sergi, Gürcistan’ın mimari mirasını tarihi evlerinden detaylarla paylaşıyor.

Başarılar

Savaş Ekin

11 Kasım - 7 Aralık 2005, KSM

Kars Rotary Kulübü işbirliği ile

Yeryüzünün Yüzleri

İbrahim Göksungur

20 Ocak - 15 Şubat 2006, KSM

Don Kışot Diyarbakır’da

Özcan Yüksek

11 Şubat - 6 Mart 2006, DSM

Cervantes Enstitüsü işbirliği ile

İki, İkilik

David Thelie - Pascale Lord

8 - 25 Nisan 2006, DSM,

Fransa Büyükelçiliği, Fransız Kültür Merkezi, Saint Joseph Lisesi, Notre Dame de Sion Lisesi, TV5, Picto Toulouse, Going Bananas ve Meandre Dernekleri işbirliği ile

Bir Fransız Divası: Isabelle Huppert

22 - 27 Nisan 2006, Diyarbakır Avrupa Sineması
Fransız Kültür Merkezi işbirliği ile

Başkasının Acısına Bakmak II

Ahmet Şık

12 - 22 Mayıs 2006, KSM
Diyarbakır Barosu ve Karşı Sanat Çalışmaları işbirliği ile

Kafkasların Genç Gözleri II

Anna Khovshun - Kathia Jijeshvili - Mehmet Kaçmaz - Karen Emka Mirzoyan
15 - 18 Eylül 2006, Kars
6 - 22 Ekim 2006, DSM
28 Ekim - 5 Kasım 2006, 16. İstanbul Sanat Fuarı

III. Kars Kafkas Kültürleri Festivali süresince Mazlumağa Hamamı'nda açılan grup fotoğraf sergisinde Türkiye, Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan'dan genç fotoğrafçıların çalışmaları yer aldı. Anadolu Kültür'ün Kafkas İnisyatifi Programı kapsamında ve Özcan Yurdalan'ın kreatif direktörlüğünde "Gençlik, Gelecek ve Beklentiler" adı altında organize edilen bir yıllık foto-röportaj atölyesinin ürünleri Karşı fotoğrafseverlerle buluştu. Sergi Kars'tan sonra Diyarbakır ve İstanbul'da da açıldı.

Batum, Batum

Nana Meparishvili - Niko Tarielashvili
15 - 17 Eylül 2006, Kars, Namık Kemal Evi

Anadolu Kültür'ün Kafkas İnisyatifi programı dahilinde Gürcistan'dan ilişki kurduğu ARCI Company III. Kars Kafkas Kültürleri Festivali'ne Gürcü Evi projesinin devamı niteliğindeki Batum Batum adlı bir fotoğraf sergisi ile katıldı. Gürcü Evi'nin çıkış noktası olan kaybolmaktaki tarihi mirası belgeleme fikrini sürdüren Batum, Batum, Karadeniz kıyısındaki o çok tanıdık kentin sokaklarını ve evlerini Kars'a getirdi.

Doğudan Portreler

Cenk Gençdiş
7 - 21 Ekim 2006, KSM, Fototrek işbirliği ile

Van Fotoğrafları,
Van Kilimleri,
Diyarbakır, 2004

Sevgili Çocuk,
Kars, 2005

Zorunlu Göç

Küratör: Jaklin Çelik

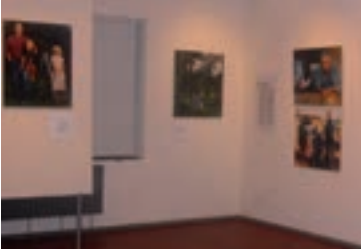
27 Ekim - 8 Kasım 2006, DSM, TESEV işbirliği ile

Avrupa Kapısında Türkiye

29 Ocak - 4 Şubat 2007, Yükekova

5 - 11 Şubat 2007, Şemdinli

26 Mart - 1 Nisan 2007, KSM

Mardin Kapı Şen Değil

Özcan Ayyıldız

4 Mayıs - 5 Haziran 2007, DSM

Çağdaş Gürcü Fotoğrafı

Alexey Grivach - Dina Oganova - Irakli Tushishvili - Karlo Migineishvili, Levan Chkhatarashvili - Maya Deisadze - Nikoloz Mdivani - Tako Gujabidze - Tamuna Goderdzishvili - Vladimir Alaverdov - Yuri Mechitov - German Avagyan

26 Mayıs - 10 Haziran 2007, KSM

Dünya Dili Futbol
Kars, 2005

Sevgili Çocuk
Kars, 2005

Dünya Dili Futbol
Sergisi Afişi
Diyarbakır, 2007

Babam ve Ben

Mehmet Emir

9 - 26 Haziran 2007, DSM

Avusturya Büyükelçiliği ve Kültür Ofisi işbirliği ile

Sergi kapsamında Gürcistan'dan iki usta fotoğrafçı Yuri Mechitov ve German Avagyan'ın fotoğrafları, Gürcistan'dan Yuri Mechitov Fotoğraf Okulu öğrencisi on genç fotoğrafçının çalışmalarından oluşan bir seçki ile beraber sergilendi. Sergi açılışına katılan fotoğrafçılar hem Karşılarla fotoğraflar üzerine konuştu hem de Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi fotoğraf atölyesi katılımcısı gençlerle fotoğrafa bakma ve fotoğrafı okuma gibi konularda deneyimlerini paylaştı.

> Fotoğraf Atölyeleri ve Seminerleri

Selahattin Doğan: *Diyarbakırlı fotoğrafçı, DSM’de sergi açtı, fotoğraf atölyesi yönetti, seminerler verdi.*

“Anadolu Kültür / DSM’nin kuruluşundan bu yana fotoğraf sanatı alanında beş dönem Temel Fotoğraf Eğitimi Semineri verdim. Bu semineri bugüne kadar yaklaşık iki yüz kişi aldı. Seminer alanların bir bölümü bu alanda üreterek sergi açtı. Çeşitli dergi ve yayınlarda fotoğraflarını yayınladı.”

Fotoğraf Atölyesi

Ulla Lemberg

4 - 6 Mart 2003, DSM

İsveç’li fotoğrafçı Ulla Lemberg’in fotoğraf atölyesine katılan on dokuz kişi, ilk gün teorik eğitim aldı, ikinci gün fotoğraf çekti ve üçüncü gün de kendi çektikleri fotoğrafları Ulla Lemberg’le birlikte değerlendirdi.

Temel Fotoğrafçılık Seminerleri

Selahattin Doğan

Ocak 2003, Mart - Nisan - Mayıs 2006, DSM

Kafkasların Genç Gözleri

Özcan Yurdalan

28 Eylül - 2 Ekim 2005, Kars

Anadolu Kültür Kafkas İnisiyatifi Programı kapsamında 2005 Ağustos’unda Kars’ta başlayan çalışmalarının bir sonucu olarak Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan ve Türkiye’den genç fotoğrafçılarla 2005 Eylül ayında Kars’ta II. Kars Kafkas Kültürleri Festivali kapsamında Özcan Yurdalan yönetiminde bir atölye çalışması gerçekleştirdi. Aynı zamanda fotoğrafçıların önceki çalışmalarından oluşan Kafkasların Genç Gözleri adlı sergi açıldı. “Gençlik, Gelecek ve Beklentiler” temalı atölye, fotoğraf çalışmasının yanı sıra söz konusu ülkeler arasında süregelen gerginliklerin yeni kuşak üzerindeki etkilerini gözlemeyi de amaçlıyordu. Beş gün süren atölye kapsamında fotoğraf diline paralel olarak ülkeler arası ilişkiler de

(Üstteki iki fotoğraf)
Özcan Yurdalan
Atölyesi
Diyarbakır, 2003

Kafkasların Genç
Gözleri II
Diyarbakır, 2006

değerlendirildi. Katılımcı fotoğrafçılar bir sonraki festivalde sergilemek üzere çekecekleri fotoğrafların konularını bu atölyede tartışarak kararlaştırdı.

Kafkasların Genç Gözleri çalışmasının ikinci ayağı ise 2006 yılında, yine Kars Kafkas Kültürleri Festivali sırasında gerçekleşti. Fotoğrafçılar bir önceki atölye kapsamında belirlenen konularda kendi ülkelerinde bir sene çalıştıktan sonra Kars'ta tekrar bir araya geldiler ve fotoğraflar aracılığıyla gençliğin sorunları ve beklentileri üzerine konuşma/tartışma fırsatı buldular. Bu çalışmalara katılmış dört genç fotoğrafçının işlerinden oluşan "Kafkasların Genç Gözleri II" adlı sergi ilk olarak Kars Kafkas Kültürleri Festivali kapsamında Kars'ta Mazlumağa Hamamı'nda, daha sonra Diyarbakır Sanat Merkezi'nde ve İstanbul 16. Sanat Fuarı'nda sergilendi.

Temel Fotoğraf Atölyesi

Özcan Yurdalan

Ocak 2003, Diyarbakır

Nisan 2005, Kars

360° Dijital Fotoğraf Atölyesi

Ekmel Ertan - Murat Germen

7 - 9 Mayıs 2004, Diyarbakır

Fotoğrafa Bakma

Altan Bal

12 Şubat 2005, Diyarbakır

Temel Fotoğraf Atölyesi

Ertuğrul Erdem

Mayıs 2005, Kars

Sanat Olarak Fotoğraf

İbrahim Göksungur

21 - 22 Ocak 2006, Kars

(Üstteki iki fotoğraf)
Ulla Lemberg
Atölyesi
Diyarbakır, 2003

Fotoğrafa Bakma
Atölyesi
Diyarbakır, 2005

> Fotoğraf Söyleşileri

Dr. Seyfi Aslan “Makro Fotoğrafı”

15 Mart 2003, DSM

Kemal Cengizkan - Dora Günel “Bir Belgesel Fotoğraf Projesi Hazırlamak”

10 Mayıs 2003, DSM

Coşkun Aral “Savaşın İnsanı, İnsanın Savaşı”

6 Haziran 2003, DSM

Tolga Sezgin - Özcan Yurdalan “Savaştan Önce Bağdat”

24 Haziran 2003, DSM

Ara Güler “Ara Güler Klasikleri”

13 Eylül 2003, DSM

Selahattin Doğan “Fotoğrafya”

16 Ocak 2004, DSM

Semiha Feyzioğlu “Fototrek Sergileri Üzerine”

6 Şubat 2004, DSM

Kamal Shabkiz - Muhammad Abbaszadeh “İran’da Fotoğraf”

10 Aralık 2004, DSM

1 Nisan 2005, KSM

Jale Erzen “Fotoğraf ve Estetik Üzerine”

25 Şubat 2005, DSM

Paul McMillen “Fotoğrafçılık Üzerine”

15 Nisan 2005, DSM

Ani Çelik Arevyan “Niçin Sokağa Çıktım?”

9 Eylül 2005, DSM

Özcan Yurdalan “Seyahat Sanatı”

17 Aralık 2005, DSM

21 Temmuz 2006, KSM

Bennu Gerede “Teslimiyet Sergisi Üzerine”

23 Aralık 2005, DSM

Ara Güler
Diyarbakır, 2003

Coşkun Aral
Diyarbakır, 2003

Özcan Yüksek “Don Kişot Olmak”

11 Şubat 2006, DSM

David Thelier “İki, İkilik Sergisi Üzerine”

8 Nisan 2006, DSM

Özcan Yurdalan “Kültürlerarası İletişimde Bir Yöntem Olarak Fotoğraf”

13 Ocak 2007, DSM

Ali Konyalı - Amelie Edgü “Doğu Karadeniz’de Kırsal Mimari Sergisi Üzerine”

6 Nisan 2007, DSM

Özcan Ayyıldız “Mardin Kapı Şen Değil Sergisi Üzerine”

4 Mayıs 2007, DSM

Mehmet Emir - Hıdır Emir “Babam ve Ben Sergisi Üzerine”

9 Haziran 2007, DSM

> Dia Gösterimleri

Grup D "Yaşamdan..."

7 Eylül 2002, DSM

Zülcüf Çapanoğlu "Işıklar, Renkler, Kısa Hikayeler"

24 Ocak 2003, DSM

Halil Değertekin "ÖZBEKİSTAN (Semerkant ve Buhara'dan Görüntüler)"

8 Şubat 2003, DSM

Bikem Ekberzade "Mülteciler"

5 Nisan 2003, DSM

DİFÇA "Diyarbakır Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi"

14 ve 28 Haziran 2003, DSM

Mehmet Akyl - Selma Yılmaz "Karacadağ"

14 Kasım 2003 - 10 Ocak 2004, DSM

Hüsamettin Bahçe "Koçer"

14 Kasım 2003 - 10 Ocak 2004, DSM

Şebnem Eraş "Berdel"

4 Mart 2004, DSM

Merthan Anık "Kürsü"

6 Mart 2004, DSM

Azer Bortaçına "Kültürün Gerçek Tanığı: Güneydoğu Anadolu"

30 Nisan 2004, DSM

Özcan Ayyıldız "Orda Çok Köy Var Uzakta"

11 Eylül 2004, DSM

M.Anık - Ö.Ayyıldız - A.Azman - S. Güler - S.Karaca - H.Kolay - B.Suna

"Toplu Saydam Gösterimi"

16 Aralık 2006, DSM

Jaklin Çelik
Diyarbakır, 2005

Özcan Ayyıldız
Diyarbakır, 2004

> Diyarbakır Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi (DİFÇA)

Sosyal Kültürel Yaşamı Geliştirme Derneği (SKYGD), Ka-Mer, Diyarbakır Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) ve DSM'nin desteğiyle gerçekleşen Diyarbakır Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi 2001 Aralık - 2003 Mart tarihleri arasında yapıldı.

İlk olarak 14 - 18 Mayıs 2003 tarihleri arasında, Diyarbakır Sur Belediyesi'nin düzenlediği Çocuk Şenlikleri sırasında, sokakta açıldı. 11 - 24 Temmuz 2003 tarihleri arasında DSM salonunda tekrarlandı. Çocukların çalışmalarından hazırlanan bir dia gösterisi, yine çocukların yazdıkları metinler eşliğinde 7 - 9 Mayıs 2003 tarihleri arasında Kıbrıs'ta yapılan Yakınoğu Üniversitesi III. Uluslararası Fotoğraf Günleri etkinlikleri sırasında sunuldu ve aynı sunum 14 - 28 Haziran 2003 tarihlerinde DSM'de tekrarlandı.

Nebile Oydaş, Helin Coşkun, Merthan Amık: *DİFÇA çalışmasını yönettiler.*

“Diyarbakır 1990 sonrası bölgede yaşanan çatışmalı ortamın yarattığı gerginlik sonucu çevre il, ilçe ve kırsaldan yoğun bir göçe maruz kaldı. Göçün insanlar üstünde yarattığı tahribat ve işsizlik, sosyal, ekonomik ve psikolojik problemlerin ortaya çıkmasına neden oldu. Son yıllarda ülkemizde ortaya çıkan ekonomik krizler de buna eklenince on bine yakın çocuğumuz yoksullaşan ailelerine katkıda bulunabilmek için sokakta çalışmaya başladı.

5 - 15 yaş arası bu çocuklar, suça yönelme ya da suç mağduru olma riski taşıyor. Sokakta çalışırken, zaman zaman fiziksel, ruhsal ve cinsel şiddete maruz kalıyor, zaman zaman hırsızlığa, gaspa ve madde bağımlılığına itiliyorlar. Bu çocukların yaşam koşullarını iyileştirme, olumsuzlukları aza indirme ve bir başka dünyanın da mümkün olduğunu gösterme çabasıyla STK'lar, gönüllüler ve bu amaçla yapılmış resmi-sivil kurumlar tarafından bir dizi çalışma başlatıldı. Bu kapsamda oluşturulan Diyarbakır Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi, Marmara depremi sonrasında bölgede çocuklarla başlayan fotoğraf çalışmalarını model olarak kendi yöntemlerini geliştirdi. Çocukların kendi aralarında ve çocuklarla bizim aramızda doğru ilişki ve iletişim kurmak, fotoğrafın dünyasına girmelerini

Fotoğraflar:
Berna Söğüt
Adem Eskiçi

Fotoğraflar:
Cafer Kılıç
Remzi Çavdar

sağlamak, görüntülerin dilini kullanarak yaşantılarını, sorunlarını, tanıklıklarını, duygularını, düşüncelerini anlatabilmeleri için adım atmalarını desteklemek ve kendi özgün yapıları doğrultusunda üretmelerine yardımcı olmak üstüne odaklandık.

Hayal kurmaya başladılar. Trenle çok uzaklara gitme hayali, bahçesinde kuşlar öten yazlık hayali... Sokağın yarattığı ağırlıktan bir parça kurtulmaya başlamışlardı... Yüzlerindeki o belirsiz, kimi zaman hüznü ifade eden, atölye sürecinde istekli ve coşku dolu ifadeler dönüşüyordu. Ellerindeki fotoğraf makineleri onlara özgürlük vermişti. Bu kez bir amaçları vardı sokaklarda gezerken. İnsanların şaşkın bakışları, ilgileri onlara güven veriyordu. Fotoğrafını çekmek istedikleri insanlarla ilişki kuruyor, sohbet ediyor, çekim izni alıyorlardı.

Sokakla ilişkileri bu kez her zaman yaşadıklarından farklı hale gelmişti. Her şeyin parayla satın alındığı bir baş edilmez dünya vardı karşılarında, oysa deklanşöre basmak bedavaydı. Bu gerçekten onlara büyük bir haz veriyordu... Sanki kenti yeniden keşfediyorlardı. Ailelerini, yemek sofralarını, yakınlarını, okulda arkadaşlarını, mahallelerindeki yaşamı çektiler. Kentin kargaşasında, yoksulluğunda, kısacası yanlış bir dünyada, doğru kareleri yakaladılar.”

ÇAĞDAŞ SANAT

Anadolu Kültürün ağdaş sanata verdiği destek, hem oluşturulmuş sergilerin daha fazla kentte daha fazla insana ulaşmasını hem de yeni sergiler düzenlenmesini içeriyor.

Bazen tüm dünyayı dolaşan bir serginin Türkiye'ye gelmesine, bazen İstanbul ve Ankara'ya gelen serginin Anadolu'nun dört bir yanına ulaşmasına önayak oluyor.

Bazen de dünyanın dört bir yanından gelen sanatçıların ortaklaşa çalışmasına, ortak bir konunun farklı coğrafyalarda yaşayan sanatçılar tarafından farklı üsluplarda anlatılmasına ve düzenlenen sergilerle, bu anlatımların kitlelere aktarılmasına fırsat sağlıyor.

Anadolu Kültür, sergilerin eriştiği tüm illerde, niversiteler, özel sektör, yerel idareler ve sivil toplum kuruluşlarıyla ortaklaşa alışıyor.

Beral Madra: *Küratör, Anadolu Kültür Kurucu Ortağı*

“Çağdaş sanat adı, içeriği ve biçimiyle Türkiye’de geniş kitleler için hala keşfedilmemiş bir alan; daha doğrusu toplum, tüketim ve medya dünyasının görsel malzemesinin denetimini sorgusuz kabul ederken, yaşamının sınırlarını çizen, anlamını belirleyen bu arsız müdahaleye karşı koymak için kendini görsel düşünce ile donatmayı henüz bilmek ve öğrenmek istemiyor.

Çağdaş sanat üretimi günümüz ekonomik süreçlerinin önemli bir ögesi ve sanatsal ve kültürel eylem ve birikimin boyutları / yoğunluğu ekonomik düzelmelerin altyapısını oluşturuyor. Çağdaş sanat üretimi kitleleri demokratik süreçlere katılmaya, siyaset ve ekonomiyi eleştirmeye ve dolayısıyla kendi yaşam koşullarını belirlemeye yönlendiriyor. Şimdilerde, çağdaş sanat üretimi ve etkinliğinin ne olduğunu yeniden tanımlamak gerekebilir; henüz gelişmiş küresel sanat sisteminin koşulları yerine gelmediyse de ve benimsenmek istenen modelin bütün parçaları yerine oturmadıysa da; çünkü, 80’li yılların liberal ekonomi açılımları, 90’lı yılların küresel ekonomiye eklenme süreçleri sonucunda günümüzde kültür özelleşti ve özel sektörün eylem ve etkinliği olma aşamasına geldi.

Küresel bağlamda geçerli olan terim *contemporary art* Türkçe’de henüz tam karşılığını bulmuş değil, belki bulmayacak ve ikilemleri bir terim olarak kalacak. Türkçe’ye tam çevrildiğinde hemzaman sanat anlamına geliyor. 20. yüzyılda çağdaş sanat dendiğinde, anlam yüzyıl üstüne odaklanıyor ve içerikle ilgili bir kayma oluyordu; yüzyılın ilk yarısındaki sanat çağdaş sanat olarak değerlendirilemezdi; o modern sanattı. 21. yüzyıla girildiğinde çağdaş sanat yine çağa ait sanat olarak değerlendirilebilir. Oysa, *contemporary* sözcüğünde bir güncel ya da güne ait boyut da var. Dolayısıyla kimi uzmanlar bunu güncel sanat olarak çevirdiler. Genel değerlendirmelerde çağdaş sanat, öznel değerlendirmelerde güncel sanat kullanarak yola devam etmek gerekiyor. Gerçekte, sanat alanındaki küresel gelişmelerin değişim hızına bakılacak olursa sanat üretimini yürürlükteki sanat ve kurumsallaşmış sanat olarak ayırmak gerekir; üretim ve tüketim sürecindeki hızlı

değişimler ve geçicilik bu terimlerin anlamını güçlendiriyor.
Çağdaş sanat üretimi küresel kapitalizmin bir ögesidir; ama aynı
zamanda küresel kapitalizmin eleştirisi olduğu ölçüde var olur.”

> Karma Sergiler

Adalet Tüketimi

Küratör: Beral Madra

Ali Aksakal (Diyarbakır), Andrej Derkovic (Saraybosna), Bassam Al Khouri (Şam), Behrang Samadzadegan (Tahran), Evrensel Belgin (İstanbul), Heba Farid (Kahire), Iliko Zautashvili (Tiflis), Lamia Joreige (Beyrut), Maha Abu Ayyash (Amman), Oliver Musovik (Üsküp), Panayiotis Michael (Lefkoşa), Ruben Arevshatyan (Erivan), Zehra Şonya (Lefkoşa)

1 - 22 Mayıs 2005, DSM ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Salonu

“Adalet Tüketimi” sergisi, Balkanlar, Güney Kafkasya, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz’den sanatçıları ve onların ürünlerinde “adalet ve adaletsizliğin çeşitli biçimlerini” Diyarbakır’da iki ayı mekanda, Diyarbakır Sanat Merkezi ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Sanat Galerisi’nde biraraya getirdi. Sergi, Prince Claus Fund tarafından desteklendi.

Beral Madra: *Küratör, İstanbul*

“Bu sergi ortak tarihsel geçmişin, güncel siyasal, ekonomik çıkarlar ve öznel toplumsal kültürler alış-verişi olan komşular arasındaki temel iletişim ağını geliştirme girişimidir.”

Andrej Djerkovic: *Saraybosna ve Cenevre*

“Meğer gerçekten de öyle değilmiş. Hayatım boyunca dünyayı gezdikten ve dört yılı Saraybosna’da kuşatma altında geçirdikten sonra, Diyarbakır’da geçirdiğim şu birkaç gün benim için yaşamın kaynağına dönüş gibiydi. Orada hayat, olması gerektiği gibiydi: Sakin ve renkli... Osmanlı mimarisinin yer aldığı Saraybosna’da büyüdüğüm için her zaman İstanbul’a odaklanmıştım. Ama Türkiye’nin diğer ucundaki Diyarbakır ve Mardin’e ziyaretim, benim için kimliğimi tamamlamak gibi bir şeydi.”

Bassam Alkhouri: *Şam ve Lahey*

“Arkadaşım Busheb ‘Dünya haritasını yanlış çiziyoruz. Ülkelerimiz ne kadar uzak görünüyor. Oysa gerçekte öyle yakınız ki’ derdi. Bunu “Adalet Tüketimi” atölyesinde daha iyi anladım.

Adalet Tüketimi
Sergisi açılışı
Diyarbakır, 2005

(Alttaki iki fotoğraf)
Adalet Tüketimi
Diyarbakır, 2005

Suriyeli bir sanatçı olarak diğer ülkelerin bana çok uzak olduğunu düşünürdüm. İlk defa Ermenistan, Bosna ve Kıbrıslı sanatçılarla tanıştım. Birbirimizi bu kadar iyi bilmemize şaşırdım. Komşu ülkelerin sanatçıları olarak neredeyse aynı şeyleri düşünüyoruz, aynı sorunlardan kaynaklanan aynı konuları işliyoruz. Aynı amaçla çalışıp farklı şeyler yapıyoruz.”

Behrang Samadzadegan: *Tahran*

“Diyarbakır’daki ‘Adalet Tüketimi’nden daha iyi bir grup çalışması görmediğimi hemen itiraf edeyim. Beral Madra gibi büyük bir entelektüel küratörle çalışmak, Anadolu’nun farklı yerlerinden gelen farklı görüşlerdeki sanatçılarla fikir alıp vermek, hem çok keyifli anılar hem önemli bir deneyim hem de Türkiye’de olup Anadolu Kültür’le yine çalışabilmek arzusu yarattı bende.”

Maha Abu Ayyash: *Amman*

“Adalet Tüketimi müthiş ve ufuk açıcıydı. Bir serginin iyi olması için sanatçının sergilediği kadar da görmesi gerek. Bu sergi bana yeni kavramlar kazandırdı.

Gerek coğrafyası, gerek ortamı belli birtakım yerlerden gelmiş on üç sanatçıydık. Şehirler anlamında haritaya bakınca belli zaten de, asıl diğer boyutu sergiyi tuhaf biçimde çekici ve uyumlu kılan. Tüm işler, ortak ‘şimdi ve burada’mızı, yani değişen, boşalan, haberlerde ve meraklısı az olan raporlarda sıkça söz edilen dünyamızı yansıtıyordu, ama bu sefer izleyenlerde ümit, yaşama ve değerlendirme duygularını canlandırarak açılardan.”

Ruben Arevshatyan: *Erivan*

“Diyarbakır’daki bu birkaç gün içinde dilin oluşum mantığının ve emperyal sistemlerin dilin oluşumunu nasıl etkilediğinin izini sürerken bunun çok ilginç olduğunu gördüm. Demek istediğim, Osmanlı İmparatorluğu’nun, İran’ın ve aynı zamanda Rusya’nın etkisini izlemek ve nasıl belli bir tür tekillik değil ama bu dillerin ortak bir tarihi geçmiş bulabildiği, belli bir tür anahtar sözcükler

geliştirdiği konusu ilginç. Bu adalet bağlamında da ilginç bir konu: İşgalin ya da imparatorluklar hakkındaki tüm kötü hikayelerin bir süre sonra nasıl estetik bir düzeye kayma yaptığı bağlamında. Ve bence dil, denge benzeri bir şeyin nasıl kurulduğunun parlak bir örneği.”

Zehra Şonya: *Lefkoşa*

“Benim için el değmemiş mahrem bir bölgeydi, önyargılardan arındırılmış, keşfedilmeyi ve saygı duyulmayı hak eden bir kültür ve coğrafya. Öyle ki aslında sergiye davet edilen sanatçıların, savaşların, yıkımların, baskıların, adaletsizliklerin ve hala karmaşanın hüküm sürdüğü coğrafyalardan geliyor olması, sanıyorum bu durumu kolaylaştırıyordu. Ortak paydalarımız bizi birbirimizden uzağa değil yakına düşürüyordu. Anlıyorduk, görebiliyorduk, hissedebiliyorduk Diyarbakırlıları ve birbirimizi.”

newroz - yenigün - nevrüz

Küratör: Nuran Terzioğlu

Endam Acar, Ali Aksakal, Yüksel Aldemir, Aslımay Altay, Aydan Baktır, Fırat Bingöl, Esra Carus, Ulaş Çibuk, Sakine Çil, Zeynel Doğan, Fırat Erdoğan, Sümbül Eren, Bahattin Eren, Selma Gürbüz, Güler Güngör, Şirin İskit, Yücel Kale, Aziz Kanat, Gülsün Karamustafa, Kurucu Koçanoğlu, Raziye Kubat, Dicle Meşe, Elif Meşe, Ramazan Özcan, Mustafa Özkul, Lerzan Özer, Leyla Sakpınar, Emre Senan, Maria Sezer, Barış Seyitvan, Nezir Şahin, Yıldız Şermet, Esmâ Paçal Turam, Ferit Turgut

21 Mart - 10 Nisan 2005, DSM ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Konukevi

Galeri Apel, Heinrich Böll Stiftung Derneği

ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nin katkılarıyla

Nuran Terzioğlu: Küratör; DSM'de sergiler gerçekleştirdi.

"Bence newroz her şeyden önce ümittir. Uzun, ağır bir kıştan sonra insancıklarda da doğada olduğu gibi kıpırtılar başlar. İnsanlar yeni beklentilere, arayışlara girerler.

2004 yazında Anadolu Kültür, Diyarbakır Sanat Merkezi'nde bir sergi açmam için teklifte bulununca Diyarbakır şehrinin bendeki ilk çağrışımı olan ve bu şehirde her yıl coşkuyla kutlanan, 'Newroz' konusunu önerdim. İstanbul'dan Diyarbakır'a sergi götürmek yerine, bir araya gelmeleri oldukça zor ve ender olan iki kentin sanatçılarını bir sergide buluşturmak istedim...

Yoğun bir yardımlaşma ile iki ayrı mekanda iki günde kurulması tamamlanan sergi bu kentte uzun zamandır yaşanan talihsizliklere, olumsuzluklara meydan okuyan bir şenliğe dönüştü. 'Yeni gün' teması bir amaca yöneldi. Yasaklı günlerin kenar köşeye sıkışmış namelerinin de dinlenebildiği, huzuru, barışı, özgür irade ve ifadeyi, umudu belgeleyen işler üretildi ve sergilendi. Karadağ'dan getirilen mümbit toprak üzerine ışıklı, tertemiz sayfalı defterler açıldı. Sergide yararlanılan ateş ve ışık, yakıcı, yıkıcı yönüyle değil, aydınlatıcı, yön gösterici anlamıyla kullanıldı. Açılışta, doğumu simgeleyen loğusa şerbeti dağıttı bir sanatçımız. O günün akşamını ne zaman düşünsem gözümün önünden parmak uçları yeşertilmiş, elleri birbirine kenetlenmiş sanatçı ve emektarların coşkuyla

çektikleri halay geçer. Baharı, doğayı, üremeyi, üretmeyi ve barışı selamlayan Diyarbakır'dan ve İstanbul'dan otuz dört sanatçının birlikteliğinin hissedildiği bu etkinliğin önemine her geçen gün daha çok inanıyor, gelecek günler için ümitleniyorum."

Ali Aksakal: *Sanatçı; DSM'de birçok sergiye katıldı.*

"Diyarbakır'da yaşıyorum... Yani o hep merak edilen şehirde... Yıllarca başka bölgelerde katıldığım sergilerde hep insanlara 'orayı' anlatmaktan, oradaki sanatçılardan bahsetmekten gerçekten sıkıldım... Artık bu işi Diyarbakır Sanat Merkezi yapıyor. Tabii ki yıllarca Diyarbakır'da uygulanan olağanüstü hal Diyarbakır'daki sanatı da olağanüstü hallere sokmuştu... Çok şey vardı, oradaydı. Ne dışarıdan, ne içeriden giriş çıkış yoktu. Sanatçı arkadaşlarımız işlerini küratörlere göstermek için İstanbul'la mekik dokuyorlardı... Oradan da belki başka ülkelere... Artık küratörler Diyarbakır'da yaşayan sanatçıların çalışmalarını görmeye geliyor. Biriken sanat potansiyeli patlama noktasında. Tarihi kimliğinde sanatla hep içli dışlı olmuş bu şehir, günümüz çağdaş sanatında yerini alıyor. Şüphesiz ki bu gelişmelerin yaşanmasında Diyarbakır Sanat Merkezi'nin yeri büyük. O artık bizim için adeta bir marka. İnsanlar konuşmalarında Diyarbakır Sanat Merkezi yerine DSM diyebiliyor ve herkes neden bahsedildiğini rahatlıkla anlayabiliyor."

Dilin Gücü sergisi
açılışı
Diyarbakır, 2003

(Alttaki iki fotoğraf)
Dilin Gücü
Diyarbakır, 2003

Dilin Gücü

Küratör: Ali Akay

Abdo, Melih Apa, Fikret Atay, Sibel Balcı, Osman Doğu Bingöl, Elif Çelebi, Volkan Demir, Leyla Gediz, Berat Işık, Cüneyt Kurt, Seher Kurt, Ahmet Öğüt, Erkan Özgen, Ferhat Özgür, Serkan Özkaya, Şener Özmen, Seza Peker, Cengiz Tekin

5 - 21 Aralık 2003, Diyarbakır Keçiurcu

Diyarbakır, İstanbul, Ankara, Adana ve Antakyalı sanatçıların video, fotoğraf ve enstalasyonlarının yer aldığı sergi Keçiurcu'nun da sanatsal amaçlı ilk kullanımı oldu.

Dilin Gücü II: Minör Oluş

Küratör: Ali Akay

Co-Curator: Şener Özmen

Abdo, Selda Asal, Volkan Demir, Cem Gencer, Murat Gök, Nurullah Görhan, Berat Işık, Erkan Özgen, Ani Setyan, Seza Paker, Cengiz Tekin, Murat Tosalı, Emre Zeytinoğlu

9 - 20 Mart 2004, Diyarbakır Keçiurcu

Keçiurcu'nda düzenlenen serginin konusu minör dilin majör dilin oluşumuna etkileriydi.

Prof. Dr. Ali Akay: Sosyolog ve küratör, Keçiurcu'ndaki ilk sergiyi gerçekleştirdi, DSM'de seminerler verdi.

"2003 yılı sonunda Aralık ayında ve 2004 yılı Mart ayında yaptığım iki sergi dolayısıyla Diyarbakır Sanat Merkezi ile çalıştım... Keçiurcu geçmiş yüzyıllardan kalma bir mabet olarak çok etkileyiciydi. Karanlık olması ve de yeraltında yer alması Dilin Gücü sergisinin kavramıyla da alakalı bir yer olduğu izlenimini bana vermekteydi...

... Bir azınlık sergisi yapmak istemediğimden dolayı sadece Kürt asıllı sanatçılardan oluşan bir sergi değil, daha karma bir etnik heterojenlik yapmak istediğimden, burada, İstanbul'dan, Ankara'dan ve Paris'ten de sanatçıları buraya kattım... Etrafında top oynayan çocukların gelip gezdiği, karşıdaki çaycının da karısını koluna takıp geldiği açılış, halk ile sanatçıları

bütünleştiren bir kozmos olmuştu. Diyarbakır ile bir gönül bağımız oldu. Bu ilişkiyi de Anadolu Kültür ve Diyarbakır Sanat Merkezi sağladı. Dostluğumuz maillerle devam ediyor, ki oralı üç sanatçıyı daha sonra Avrupa'da ve Güney Amerika'daki sergilerime davet ettim. Tabii ki İstanbul'da yaptıklarıma da. Strasburg (Fransa), Santiago (Şili) sergilerinde yer aldılar ve oralara geldiler. Aralarından birisi de, sanatçı olarak İstanbul Bienallerinden birine katıldıktan sonra, Paris'teki Chantal Crousel galerisinin sanatçısı oldu ve hala Paris'te yaşıyor. Diğeri ise FIAC Sanat Fuarı'na Paris'teki galerisiyle katıldı. Bunlardan bazıları da önümüzdeki günlerde Almanya'dan aldıkları bir bursla Almanya'ya gidip bir müddet kalıp çalışacaklar."

Dilin Gücü II:
Minör Oluş sergisi
açılışı
Diyarbakır, 2004

Dilin Gücü II:
Minör Oluş
Diyarbakır, 2004

Göz Teması / Eye Contact

Küratörler: Şener Özmen, Erkan Özgen

Ali Aksakal, Barış Baştürk, Fırat Bingöl, Zeynep Erpolat, Murat Gök, Ramazan Özçan, Barış Seyitvan, Servet Tüt

24 Mayıs - 1 Haziran 2003, DSM

Diyarbakırlı genç sanatçıların deneysel videoları

Şener Özmen: Sanatçı

“DSM, yani Diyarbakır Sanat Merkezi açıldığında Çankırı’da askerdim. Terhis olup, Diyarbakır’a döndüğümde DSM, ziyaret ettiklerimin başındaydı... ‘Güncel Sanat’ denilen ve şu ana kadar da ne olduğunu bilmediğim tuhaf bir görsellik ve düşünümle ilgiliydim, şiiri mutlak bir şekilde bırakmış, etkisiz-sihirsiz edebiyattan elimi-eteğimi çekmiş, yaşadığım coğrafyanın ‘şimdi’sine ve geleceğine dair tasavvurlarımı, katıksız ve hilesiz bir nihilizmle kaynaştırmış, ne sanatın toplumu değiştirdiğine ne de toplumun sanata etkilerine külliyen inanmamış ve inanmayan biri olarak, işte orada, DSM’nin içindeydim. Vasıf Kortun’un sözleriyle, ‘Diyarbakır güncel sanat ortamının başkumandanı’ olarak, DSM’de neler yapılabileceğini göstermek, bu gösteriyi salt Diyarbakır ve İstanbul’la sınırlamadan, uluslararası alana nasıl taşıyabileceğimizi görmek, yeni yetmeleri eğitirken, hiç bilmeyeni de güncel sanatın teyakkuz haline alıştırmak üzere... Daha da önemlisi, ‘merkez’ denilen ulaşılmaz ayağımızın dibine getirmek, getirmekle de kalmayıp, onlara konuşmaları, ‘bir şeyler’ göstermeleri ve mümkünse, buradaki (Diyarbakır) sanatçılarla ortak projeler üretmeleri için fırsat sağlamak, yol göstermek vs. Tüm bunlar, o kadar kısa bir süre içinde gerçekleşti ki, hız politikaları ile ilgili düşünmek zorunda kaldığımı anımsıyorum ve yine, 7 Eylül 2002’den bugüne Diyarbakır’a DSM için, Diyarbakır’ın adını bile duymayan, telaffuz ederken bile zorlanan o kadar çok küratör, sanatçı, sanat eleştirmeni, fotoğraf sanatçısı, şair ve yazar geldi ki, hepten şaşırıldık.

Dediğim gibi, ben sadece Güncel Sanat’la ilgiliydim, DSM’de açılan sergilerin kavramsal çerçevesiyle, bu kavramsallığın etkisini

veyahut etkisizliğini ölçmekle ilgili daha çok, neler olup bittiği ile ilgili değil (neler olup bittiğini gayet iyi görüyordum), 90'ların başında Diyarbakır'da çağdaş sanatın esamesi okunmazken, yaralarını sarmaya yeni yeni başlamış bir topluma, 'neyin, nereden' geldiğiyle ilgiliydim... Küratör ve yazar dostum Charles Esche'nin sözleriyle; '... Sanatın, mevcut toplumsal ve politik koşulları yeniden düşünmek için spekülâtif bir vasıta olma rolü'yle ilgiliydim evet... Daha fazla nefes borusu gerektiğini söylüyordum. Varolanların yetmediğini, hala nefes almakta zorlandığımızı söylüyordum. Başından beri, sanatın ve belki de bir tek 'güncel sanatın' bu durumu değiştirebileceğini anlatmaya çalışıyordum. Çok mu egoistçe, çok mu ben-merkezci? Ama zaten sanat budur! Onu, olduğundan başka türlü göstermeye (sözgelimi toplumu uygarlaştırma vasıtası olarak göstermeye) çalışmanın, ne topluma ne de sanatçıya faydası olmamıştır. Varsa yoksa kan, acı, hüznün, ateş ve barut... Bu meselden beslenenlere söyleyecek lafım bile yok!

Kassel'da sordular. Kosova'da sordular. Santiago'da (Şili) sordular, 'Sizin, yani Diyarbakır'ın bizdeki gibi bir sanat kurumu var mı?' diye, yanıt verdim: 'Var! Bizim Diyarbakır Sanat Merkezi'miz var! Üstelik, daha yoğun bir tempoda çalışıyor...' Evet, çalışıyoruz... hummalı bir şekilde çalışıyoruz. Resimden videoya, sinemadan fotoğrafa, üretmek, üretmek, üretmek, paylaşmak, paylaşmak ve paylaşmak için..."

Kadınlardan

Su Yücel

1 - 30 Kasım 2003, DSM

Su Yücel'in Datça'da öğretmen olmak isteyen Muş kökenli üç genç kadına resim eğitimi verirken onların resimlerinden esinlenmesiyle tasarladığı bu çalışmada Diyarbakır, Batman ve Kızıltepe'de 17 - 55 yaş arası doksan kadın, Ka-Mer tarafından düzenlenen atölye çalışmasında ilk kez resimle tanıştı. Eserleri, DSM'de sergilendi.

Su Yücel: *Ressam, doksan kadını resimle tanıştırdı.*

"Bu bölgenin kadınlarıyla resim yapma hayalimin gerçekleştiğini gördüğüm şu günlerde çok mutluyum. Başlarda olup olamayacağını hiç kestiremiyordum ama sizlerin de gördüğü gibi oldu galiba. Hep birlikte yüzlerce kadının evini, rüyasını, çoluğunu çocuğunu, kocasını, keçisini, acısını ve coşkusunu resmettik. Kadınlar dualarındaki her türlü duygu ve çatışmayı, belleklerde yer edecek imgelerle yansıttılar. Ama bunun için önce resimi, kağıdı, fırçayı ve boyayı tenlerinde hissetmeleri gerekiyordu. İlk temas çok önemliydi. Yapmak istedikleri ile kullanacakları araç arasındaki bağlantının kurulması gerekiyordu. Araçları, malzemeleri tanımalıydılar. Onlara nasıl şekil vereceklerini, bu gücün kendilerinde olduğunu bilmeliydiler, hissetmeliydiler. Ellerini, avuç içlerini, parmaklarını boyaya batırdık, kağıtları okşadık. Bu yeni dilin ilk heceleri bedenlerinin dokunuşlarıyla ruhlarna, beyinlerine ulaştı. Korkuları geçti. En sevdikleri renkleri bulmalarına yardımcı olmakla başladık. Giderek farkettiler ki, dillerin, günlük konuşmaların gerçekleri yansıtmayabileceği nazik konularda bile resim bu sorunu aşıyordu. Seçilen renkler ve tonlar, çizilen desenler yalan söyleyemezdi. Sorgudan özenle kaçındım. Doğaçlama gittik hep. Çoğu zaten sessizliklerini zor bozuyorlardı, onları bunaltacak ve suskunluklarını katmerleştirecek yeni sorgulamalara gerek yoktu.

Onlara, tertemiz giysileri içinde bu çalışmaya gelen kadınlarımıza, ilk gün şöyle demiştim: 'Ben de sizin kadar heyecanlıyım, acaba ne

Kadınlardan sergisi
açılışı
Diyarbakır, 2003

Kadınlardan
Diyarbakır, 2003

çıkacak diye kendime soruyorum. Bu ilk yaptığımız resimlerin, ilk amın, ilk deneyimlerinizin, sizi nereye götüreceği belli olmayan bu anlarını beraber yakalayacağız. Nasıl olacak bilmem ama çok keyifli olacak biliyorum.”

Resim çalışmalarından sesler

“Açık yeşil nasıl yapılır?”

“Bu boyalarla ağaç nasıl çizilir?”

“Kafamda bir ev var. Onu kağıdın neresine koyayım?”

“Mavi istediğim gibi olmadı!”

“Korkularımı ilk defa kağıda resmettiğim için kendimi bir anlamda rahatlamış hissettim!”

“Resim yaptığım akşam çok güzel rüyalar gördüm!”

“Boyarım kirleniyor!”

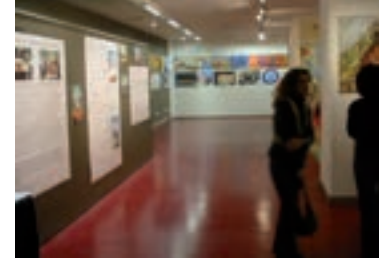
“Özgürlüğümü çizdim, çok heyecanlandım.”

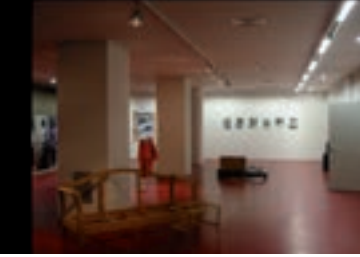
“Benim bugün resim işlerim iyi gitti. Bir tane daha yapabilirim.”

“Havalar ısındı. Boyaları dikkatli ve yeteri kadar sıkın. Kururlar yoksa. Sizden sonraki kadınları da düşünün.”

“En zor anımızı çizmek için siyah boya yetmeyecek galiba. Siyah bu gün karaborsa!”

“Bugün öleceğim aklıma gelirdi de, resim yapacağım gelmezdi!”

Nerede Olmuşsa
Orada Olacağım
sergisi, performans,
Diyarbakır, 2005

(Alttaki iki fotoğraf)
Şifre/Password:
İstanbul,
Diyarbakır, 2003

Nerede Olmuşsa Orada Olacağım

Küratör: Gülsen Bal

Cengiz Tekin, Charles Kriel, Dilek Winchester, Elena Cogni, Genco Gülan, Gülsen Bal, Kypros Kyprianou, Simon Hollington, Michalis Kokkoliadis, Turan Aksoy

24 Eylül - 7 Ekim 2005, Diyarbakır Keçiburcu

British Council ve Diyarbakır Rotary Kulübü işbirliği ile gerçekleşen bu sergide, Gülsen Bal'ın davet ettiği sanatçılar Avrupa'nın ne kadar Avrupalı olduğunu sorguladılar. Keçiburcu'nda yere özgü, enstalasyon, video ve fotoğraf gibi farklı görsel dillerin yer aldığı sergide atölye ve panel etkinlikleri de yer aldı.

Michalis Kokkoliadis: *Tiyatro tasarımcısı; DSM'de atölye çalışması yaptı.*

"İnsan eliyle yaratılan mükemmeliğin, tesadüfen ve çok az üretilebildiğine, bu yüzden de ilgiyi hakemediğine, işin iç yüzünün sadece duygularımızda dışa vurulduğuna inanırım.

Diyarbakır, karpuzlan gibi tatlı ve diriltici, sakinleriyse her bardak çayla birlikte sıcak bir konukseverlik sunuyor. Taşların şehrinin ilham verici ortamında, yerel sanatçılarla birlikte, gerek duyguyu ve hayal gücünü gerekse zamanı ve mekanı, kendimizi ve bizi çevreleyen dünyamızı değiştirebilmek için kullanmanın formüllerini oluşturma fırsatı buldum."

Çoğaltmalar

Küratör: Beral Madra

8 Eylül - 27 Ekim 2002, DSM

Borusan Kültür ve Sanat Merkezi işbirliği ile

Beral Madra'nın küratörlüğündeki sergide, Erdağ Aksel, Selda Asal, Yılmaz Aysan, Alpaslan Baloğlu, Hülya Botasun, Handan Börtüçene, Tayfun Erdoğan, Nilüfer Ergin, İnci Eviner, Bilge Friedlaender, Melih Görgün, Selma Gürbüz, Güven İncirlioğlu, Günseli Kato, Serhat Kiraz, Melike Abasıyanık Kurtiç, Ahmet Öktem, Lerzan Özer ve Özlem Tan'ın işlerinin çok sayıda kopyası üretildi.

İmaja Güveniyoruz 2

Küratör: Beral Madra

Yeşim Ağaoğlu, Zeynep Ağartan, Fatih Balcı, Ragıp Basmazölmez, Cem Ece, Şinasi Güneş, Gül Ilgaz, Cemile Kaptan, Yasemin Özcan Kaya, Ercan Molla, Mehmet Özen, Çağrı Saray, Gonca Sezer, Ergün Yıldız

29 Ekim - 15 Aralık 2002, DSM

Şifre/Password: İstanbul

Küratör: Beral Madra

Burak Delier, Hasan Gürsoytrak, Gül Ilgaz, Sıtkı Kösemen, Katrin Otto, Mustafa Pancar, Fatih Sungurtekin

31 Ocak - 6 Mart 2003, DSM

Mazruf ve Veda Mektupları

Engin Ceylan ve Aslı Erdoğan

1 - 8 Mayıs 2003, DSM

Şiirsel Adalet (8. İstanbul Bienali ile eşzamanlı seçki)

Küratör: Dan Cameron

25 Eylül - 26 Ekim 2003, DSM

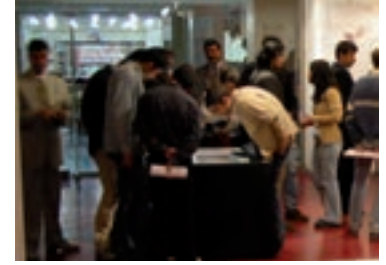
8 - 16 Kasım 2003, Batman

Buluşma Noktası:**Çağdaş Sanat-Türkiye ve Yunanistan'dan Çağdaş Sanat Sergisi**

Küratör: Inge Baecker

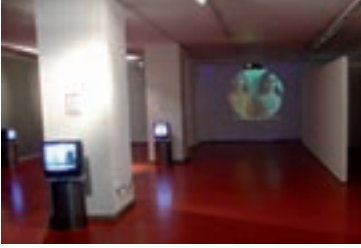
18 Eylül - 10 Ekim 2004 / Aya İrini, İstanbul

Türkiye-Almanya Kültür Forumu, Türkiye-Yunanistan Dostluk Girişimi ve Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi tarafından düzenlenen sergi iki ülkeden sanatçıların katılımıyla ve Inge Baecker'in küratörlüğünde Aya İrini'de düzenlendi. Aralarında Michalis Arfaras, Adnan Çoker, Ender Güzey, Gülsün Karamustafa, Serhat Kiraz, Hüsamettin Koçan, Murat Morova, Lida Papaconstantinou, Angelos Papadimitriu, Jannis Psychopedis, Rania Rangou, Theodoulos, Costas Tsoclis, Nazif Topçuoğlu, Ayşen Urfaloğlu, Andreas Voussouras'ın bulunduğu sergiye Anadolu Kültür de destek verdi. Sergi Aralık ayında Selanik'te tekrarlandı.

Mazruf ve Veda
Mektupları,
Diyarbakır, 2003

23. Günümüz
Sanatçıları,
Diyarbakır, 2004

Boyalı Alanlar
Diyarbakır, 2004

Ya Sev Ya Terket
Diyarbakır, 2004

Komşu
Diyarbakır, 2005

23. Günümüz Sanatçıları Diyarbakır Sergisi

Küratörler: Başak Şenova, Anton Lederer, Eyal Danon

Evrensel Belgin, Berat Işık, Bengisu Bayrak, Can Türkinan, Ö. Özlem Sulak, Ahmet Albayrak, Ali Ekber, Kumtepe, Batur Sönmez, Berna İpek, Ceren Oykut, Fatma Çiftçi, İlke İltter, Lebriz Rona, Pınar Yoldaş, Sali Saliji, Serap Doğan, Simge Göksoy, Z. Zeren Göktan

25 Eylül - 3 Ekim 2004, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Konukevi
Resim Heykel Müzesi Derneği, Akbank Kültür ve Sanat Merkezi ve
Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile

Boyalı Alanlar

Neş'e Erdok - Alaettin Aksoy

23 Nisan - 20 Mayıs 2004, DSM
Deniz Artun / Galeri Nev Ankara tarafından gerçekleştirilmiştir.

Ya Sev Ya Terket

Küratör: Rene Block

2 - 21 Ekim 2004, DSM
5. Cetinje Bienali kapsamında

Komşu

Küratör: Nuran Terzioğlu

19 Kasım - 14 Aralık 2005, DSM

Galeri Apel'de, 1999'da "sokak", 2001'de "hasat", 2003'te "bağ; şairin bahçesi" konulu sergilerin devamı niteliğinde olan bu sergiye davet edilen sanatçılar, bu kavram çerçevesinde yeni eserler hazırladılar. Sergiye farklı yorumları ile katkıda bulunan sanatçılar: Aslımay Altay, Azade Köker, Emre Senan, Engin Akın, Erhan Şermet, Esmâ Paçal Turam, Lerzan Özer, Maria Sezer, Sümbül Eren, Şakir Gökçebağ, Yücel Kale, Zeynep Perinçek.

Sürekliliğin Sınırları

Küratör: Gülsen Bal

Sanatçılar: Cengiz Tekin, Dilek Winchester, Elena Cologni, Genco Gülan, Karl Ingar Røys, Nasan Tur, Shezad Dawood, Sophia Kosmaoglou, Turan Aksoy
23 Haziran - 5 Temmuz 2006, İstanbul Karşı Sanat Çalışmaları

Diyarbakır Keçi burcu'nda Eylül 2005'te Avrupa'nın ne kadar Avrupalı olduğunu sorgulayan işleriyle "Nerede Olmuşsa Orada Olacağım... (where it was, shall I be...)" sergisini takiben, yine Gülsen Bal'ın küratörlüğünde hazırlanan "Sürekliliğin Sınırları (Territories of Duration)" sergisi, Anadolu Kültür ve British Council işbirliği; Karşı Sanat Çalışmaları ve Yeditepe Üniversitesi desteği ile İstanbul'da Karşı Sanat Çalışmaları'nda açıldı. Farklılık ve kimliğin farklılığı sorgulamasını disiplinlerarası sanatsal bir yaklaşım içerisinde araştırmayı öneren sergiye Avrupa'nın değişik kentlerinden ve Türkiye'den dokuz sanatçı katıldı.

Lokal Cennet, Çağdaş Nakliyat

Hafriyat

11 - 25 Kasım 2006, DSM ve Keçi burcu

Sanatın farklı alanlarında çalışmalar yürüten Hafriyat grubunun, resim, heykel, fotoğraf, çizim, film ve düzenleme çalışmalarından oluşan Lokal Cennet, Çağdaş Nakliyat sergisi Diyarbakır'ın tarihi mekanlarından olan Keçi burcu'nda ve Diyarbakır Sanat Merkezi'nde sergilendi.

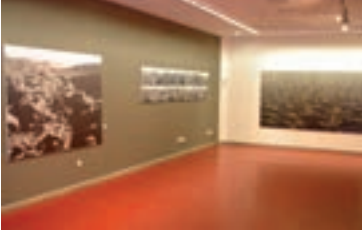
Dünyanın Merkezi Burasıdır

22 Mart 2007, DSM

Hollanda Sanat Enstitüsü işbirliği ile

Hollanda Sanat Enstitüsü tarafından daha önce Tai Pei, Şam, Beyrut ve Hartum'da gerçekleştirilen Dünyanın Merkezi Burasıdır (Here as the Center of the World) projesinin bir ayağı da Diyarbakır Sanat Merkezi işbirliği ile Diyarbakır'da gerçekleştirildi. Dünyanın çeşitli ülkelerinden 15 genç sanatçı 10 gün süreyle Diyarbakır'ın Suriçi yerleşiminde bir atölye yürüttüler. Söyleşi ve sunumlarla desteklenen atölye sonunda, katılımcı sanatçıların çalışmaları sergilendi. Proje, farklı ülkelerden sanatçıların arasında bir diyalog kurma ve sanatçıların gözünden Suriçi'ni anlatma amacıyla gerçekleştirildi.

> Bireysel Sergiler

Yollar ve Kökler

Mahmut Celayir

25 Mayıs - 19 Haziran 2005, DSM

Mahmut Celayir: *Ressam, DSM'de sergi açtı.*

“Birşeyin değerini bilmek için önce o şeyi terketmek veya kaybetmek gerekir derler. Benim gibi yurtdışında yaşayan sanatçılar için bu deyimün önemi daha büyük sanırım. Öncelikle birtakım umutlarla ve yeni vizyonlarla ülkeden uzaklaşıyoruz, sonra zaman içinde insana, yaşama ve sanata olan bakış açımız değiştiğçe geride bıraktıklarımıza farklı yaklaşımlarımız oluyor. Bir anlamda dünya ile olan ilişkimiz arttıkça sanatçı olarak ülkede sahip olduğumuz malzemenin önemini ve bunun altında yatan tarih ve kültür bağlantılarını daha iyi kavnyoruz. Bu, haliyle bizi yeni bir konum sahibi olmaya, yeni anlatım biçimleri bulmaya zorluyor. 80’li yıllarda Türkiye’den ayrılmamın nedeni sanatçı olarak Kürt kimliğimi vurgulamam sonucu içine düştüğüm yalnızlıktı. Aradan yıllar geçti, bütün o savrulmalar ve altüst oluşlara rağmen umut verici gelişmeler oldu. Anadolu Kültür bu anlamda benim için bu gelişmelerin en önemlilerinden biri. Onlarla işbirliği sonucu Diyarbakır’da, Diyarbakır Sanat Merkezi’nde 2005 Mayıs ayında Yollar ve Kökler sergisini gerçekleştirdik ve o zamandan beri eskisi gibi kendimi ülkemde artık yalnız hissetmiyorum.

Yollar ve Kökler sergisi kendi kaynağında, beslendiği topraklarda gerçekleşti. Birkaç yıl öncesine dek geldiğim topraklarda böylesine profesyonel bir çabayla hazırlanmış bir sergiyi, acı ve sevinçlerini yakından bildiğim insanlarıma sunacağımı düşünemezdim. Bu sergiyle ben kendi toprağımı ve insanlarımla selamlama olanağı buldum... Diyarbakır’da güneşli bir Mayıs gününde babama nihayet, yetmiş yıldır içinde gezindiği toprağı anlatan kendi sergimi gösterme mutluluğı elde ettim.”

İyileştirme

Sevinç Altan

4 - 24 Nisan 2003, DSM

Ölümde Adalet

Aslı Erdoğan

10 - 26 Ekim 2003, DSM

Bilinmeyen Topraklar

İnci Eviner

12 - 31 Mart 2004, DSM

İnci Eviner'in tuvale basılmış dijital fotoğraf çalışmaları sergilendi.

Göz Göze

Arzu Başaran

2 - 21 Nisan 2004, DSM

Arzu Başaran sergi açılışında bir de söyleşi yaptı.

İnsan - Asker?

Mehmet Güteryüz

29 Mayıs - 17 Haziran 2004, DSM

Görüntüler / İç ve Dış

Melek Mazırcı

29 Ekim - 13 Kasım 2004, DSM

Mazırcı, sergi açılışında bir de söyleşi yaptı.

Bakır

Erdağ Aksel

19 Kasım - 8 Aralık 2004, DSM

Atık: Yapıbozum - Yeniden Yapım

Volkan Demir

7 - 19 Ocak 2005, DSM

İyileştirme
Diyarbakır, 2003

Göz Göze
Diyarbakır, 2004

Bakır
Diyarbakır, 2004

Tayfun Erdoğan

7 Ekim - 2 Kasım 2005, DSM

Yer Boşlukları

Jochen Proehl

21 Ocak - 8 Şubat 2006, DSM

İhlal

Arzu Başaran

29 Nisan - 23 Mayıs 2006, DSM

Basından kamu güçlerine ve kamuoyu belleğine kadar farklı iktidar merkezlerinin çocuk ve ergen bedenlerini nesne haline getirmelerini tematik soru olarak ele alan sergi, nesnelere iktidarlara uçucu olanı kalıcı kılmak, yüzleşmek, belleği deşmek gibi, tematik sorunun ardındaki asli soruları arıyor.

Desenler

Gürbüz Doğan Ekşioğlu

8 Eylül - 4 Ekim 2006, DSM

8 - 31 Ocak 2007, KSM

Karikatür ve illüstrasyon alanındaki özgün tarzıyla ulusal ve uluslararası pek çok ödülün sahibi olan Ekşioğlu'nun çalışmalarından oluşan sergi, beşinci yıl açılış sergisi olarak Diyarbakır'lı sanatseverlerle buluştu.

Hayat Bilgisi

Orhan Umut

15 - 29 Aralık 2006, DSM

Diyarbakırlı ressam Orhan Umut'un resimleri Diyarbakırlı sanatseverlerle buluştu.

Evdilmuttalib Gerdi ve Dr. Soran İsmail Sergisi

3 Şubat - 6 Mart 2007, DSM

Kuzey Iraklı iki ressam Evdilmuttalib Gerdi ve Dr. Soran İsmail'in çalışmalarından oluşan sergiyi yaklaşık 1400 kişi gezdi.

İhlal
Diyarbakır, 2006

Desenler
Diyarbakır, 2007

İnsan - Asker?
Diyarbakır, 2004

Ernst Barlach: Modern Çağ Heykeltraşı

Ernst Barlach Vakfı'ndan küratör Heike Stockhaus tarafından hazırlanan, İstanbul ve Ankara'da büyük beğeni kazanan "Ernst Barlach: Modern Çağ Heykeltraşı" adlı sergi, İstanbul Goethe Enstitüsü, Anadolu Kültür ve Hamburg Ernst Barlach Vakfı ortak çalışmasıyla Anadolu'nun çeşitli kentlerinde izleyiciyle buluştu.

Mersin 6 Kasım - 3 Aralık 2006

Mersin Üniversitesi, Altemira Sanat Galerisi, Mersin Belediyesi ve Mersin İl Kültür Müdürlüğü desteğiyle Altemira Sanat Galerisi ve Mersin İl Kültür Müdürlüğü Salonu'nda açıldı. Sergiyi yaklaşık 1200 kişi gezdi.

Malatya 20 Aralık 2006 - 12 Ocak 2007

İnönü Üniversitesi, Malatya Mimarlar Odası ve Battalgazi Belediyesi desteğiyle İnönü Üniversitesi'nde açıldı. Sergiyi yaklaşık 1500 kişi gezdi.

Gaziantep 19 Ocak - 4 Şubat 2007

Sanko Holding desteğiyle Sanko Sanat Galerisi'nde açıldı. Sergiyi yaklaşık 900 kişi gezdi.

Antakya 9 Şubat - 8 Mart 2007

Antakya Belediyesi, Antik Antakya'yı Kalkındırma Derneği, Lamia Organizasyon ve Savon Otel işbirliği ile gerçekleştirilen sergi Hatay İl Kültür Müdürlüğü Kültür Merkezi'nde açıldı. Sergiyi yaklaşık 700 kişi gezdi.

İzmir 29 Mart - 22 Nisan 2007

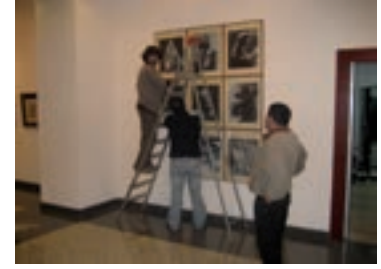
Ege Üniversitesi, Elektral, İnelli Plastik, Agis, TAIAD ve Siemens desteğiyle Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi'nde açıldı. Sergiyi yaklaşık 700 kişi gezdi.

Antalya 9 - 28 Mayıs 2007

Antalya Mimarlar Odası, İstanbul Express Taşımacılık, Sun Express, Akvam, Akdeniz Üniversitesi desteğiyle Antalya Mimarlar Odası'nda açıldı. Sergiyi yaklaşık 1000 kişi gezdi.

Bursa 4 - 22 Haziran 2007

BTAKD, Rextroth Bosch Group, Continental Contitech, Leoni ve Bursa Kültür Sanat ve Turizm Vakfı desteğiyle Şefik Bursalı Sergi Salonu'nda açıldı. Sergiyi yaklaşık 800 kişi gezdi.

Ernst Barlach:
Modern Çağ
Heykeltraşı

Sergi hazırlığı,
Malatya, 2006

Açılış
Gaziantep, 2007

Sergi
Mersin, 2006

> Sanat Söyleşileri

Halil Altındere *Sanatçı, DSM’de söyleşi yaptı.*

“Türkiye’deki İstanbul merkezli güncel sanat ortamı, 2000’li yılların başında Anadolu’nun diğer kentlerinden gelen katkılarla hiçbir dönemde olmadığı kadar zenginleşti. Bu katkıların çoğu, tahmin edileceği gibi Ankara veya İzmir’den çok doğudan ve özellikle Diyarbakır’dan oldu. Bahsettiğimiz katkı, salt coğrafik anlamdaki bir farklılığın getirdiği bir katkı değil; buradan gelen sanatçıların (başta Şener Özmen olmak üzere, Cengiz Tekin, Erkan Özgen, Fikret Atay, Berat Işık, Murat Gök, Ali Aksakal, Fatma Akıncı, Zeynep Erpolat, Hunera Berxwedani vd.) üretimleriyle aynı zamanda İstanbul sanat ortamını hem içeriksel hem de görsel dil açısından zenginleştirdiğini söylememiz mümkün.

Diyarbakırlı sanatçıların İstanbul çıkarması ile aynı dönemde Anadolu Kültür tarafından Diyarbakır’da kurulan (2002) DSM-Diyarbakır Sanat Merkezi’nin kuruluşu tesadüfi bir şekilde çakışmakta. Çünkü merkez kurulduktan kısa bir süre sonra burada üretimde bulunan genç güncel sanatçılarca bu mekan bir üs gibi kullanılmış. Ve DSM’nin sergi programının oluşmasında hem sanatçı olarak bireysel katılımlarıyla desteklemiş hem de ilişkilerini kullanarak İstanbul ve Avrupa’dan birçok sanatçı ve küratörün gelip DSM’de sergi ve panellere katılımlarında aktif rol almışlardır. Bugün DSM Türkiye’den ve Avrupa’dan birçok sanatçı ve küratör için İstanbul’dan sonra en önemli çekim merkezlerinden biri konumundadır.”

Bienal: Sanatın Yer
Değişimi
Diyarbakır, 2005

Dünyanın Merkezi
Burasıdır
Diyarbakır, 2007

Fatih Balcı "Bu Şimdi Sanat Eseri mi?"

9 Kasım 2002

Ali Akay "Retina'dan Düşünceye"

4 Ocak 2003

Beral Madra "Çağdaş Sanat Üzerine"

31 Ocak 2003

Ali Akay - Levent Çalıköğlü "Postmodernizm, Türkiye ve Çağdaş Sanat"

1 Mart 2003

Zeynep Kuban "Antik Çağlar Sanatı"

28 - 29 Mart 2003

Sevinç Altan "Sanat, Hayat, Anlam, Bağlam..."

5 Nisan 2003

Zerrin Boynudelik "Rönesans Sanatı"

11 - 12 Nisan 2003

Mehmet Aksoy "Form Dilinden"

19 Nisan 2003

Emre Baykal "İstanbul Bienalleri Üzerine"

26 Nisan 2003

Engin Ceylan "Mazruf"

1 Mayıs 2003

Hüseyin Alptekin - Halil Altındere - Şener Özmen

"Dur! Yoksa Küratör Ateş Açacak!"

3 Mayıs 2003

Dan Cameron "8. İstanbul Bienali'nin Konsepti: Şiirsel Adalet"

25 Eylül 2003

Tony Feher "Çağdaş Sanat Üzerine"

26 Eylül 2003

Su Yücel "Su Yücel ve Resim Yapan Kadınlar"

1 Kasım 2003

23. Günümüz
Sanatçıları Sergisi
Üzerine
Diyarbakır, 2004

İstanbul -
Diyarbakır: Kentler,
Sanat, Demokrasi
Diyarbakır, 2005

Mehmet Gülerüz
Diyarbakır, 2003

Mehmet Gülerüz "Sanat ve İnsan"

12 Kasım 2003

Ali Akay - Muzaffer Tire - Serkan Özkaya "Dilin Gücü"

7 Aralık 2003

İnci Eviner "Şefkat ve Haset"

12 Mart 2004

Arzu Başaran "Göz Göze Sergisi Üzerine"

2 Nisan 2004

Deniz Artun "Boyalı Alanlar Sergisi ve Neş'e Erdok'un İşleri Üzerine"

23 Nisan 2004

Başak Şenova - Eyal Danon "23. Günümüz Sanatçıları Sergisi Üzerine"

25 Eylül 2004

Halil Altındere - Şener Özmen "5ci Centinje Bienali Üzerine"

2 Ekim 2004

Melek Mazıcı "Görüntüler / İç ve Dış Sergisi Üzerine"

29 Ekim 2004

Erdağ Aksel "Erdağ Aksel ile Kendi İşleri Üzerine"

19 Kasım 2004

Süreyyya Evren "Sanat - Siyaset Yakınlaşmaları"

25 Aralık 2004

Mahmut Celayir "Yollar ve Kökler Sergisi Üzerine"

25 Mayıs 2005

Daniel Bozhkov - Carolee Thea - Khalil Rabah "Bienal: Sanatın Yer Değişimi"

20 Eylül 2005

Cay Sophie Rabinowitz - Christian Rattemeyer - Otto Berchem - Şener Özmen
"İstanbul - Diyarbakır: Kentler, Sanat, Demokrasi"

21 Eylül 2005

Mehmet Aksoy,
Diyarbakır, 2003

Pelin Tan,
Diyarbakır, 2006

Hüseyin Alptekin,
Halil Altındere,
Şener Özmen,
Diyarbakır, 2003

Ian Padgett - Dr. Charles Kriel - Gülsen Bal - Dilek Winchester - Şener Özmen "Diyalog: Yere/Mekana Özgü Sanatsal Yolculuk"

24 Eylül 2005

Tayfun Erdoğan "An, Anı, Bellek"

7 Ekim 2005

Engin Akın "Pirinç Yolu"

19 Kasım 2006

Şener Özmen "7. Santiago Yeni Medya ve Video Bienali Üzerine"

25 Aralık 2005

Orhan Alkaya "Sanat Hayatın Neresinde?"

27 Nisan 2006, KSM

Pelin Tan "Sanatta Mikro Örgütlenme ve Yayılma"

3 Haziran 2006

Anja Jensen - Stephan Mörsch - Heike Weber - Şener Özmen "Private Transfer / Özel Transfer"

5 Kasım 2006

Hafriyat "Lokal Cennet, Çağdaş Nakliyat"

12 Kasım 2006

Kawa Nemir - Ahmet Kan "Bir Şehir, Bir Kültür"

15 Mart 2007

Erden Kosova - Lucy Cotter "Türkiye'de Güncel Sanat"

16 Mart 2007

Erkan Özgen - Libia de Siles de Castro - Olafur Olafson - Kawa Nemir "Dünyanın Merkezi Burasıdır"

17 Mart 2007

Şener Özmen
Diyarbakır, 2005

Zerrin Boynudelik
Diyarbakır, 2003

SAHNE SANATLARI

Sahne sanatlarındaki çalışmalarıyla Anadolu Kültür, birçok ilklere perde açıyor.

Ünlü tiyatrocular, Anadolu kentlerinde klasikleri sahneliyor. Diyarbakır'da düzenlenen tiyatro atölyeleri sahnelenen oyunlar doğuruyor. İzmit, İstanbul, Ankara ve Diyarbakır'dan bir araya gelen bir grubun yazdığı, sahnelediği, rol aldığı deneysel gösteri önce Suriçi'nde sonra Hamburg'da alkışlanıyor. Zorunlu göçle Diyarbakır'a gelmiş genç bir tiyatrocunun, Grotovski atölyesine kabul ediliyor.

Kars'ta gencecik bir kızın billur gibi sesi "Ben imkansız başarılabirim" diye yankılanıyor. Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan'dan gelenler Türkiye'deki meslektaşlarıyla birlikte barışa çalıp, söylüyor. Arjantinli bir gitaristin tınıları kiliseden yükselen aryalara karışıyor.

Batman'da çocuklar pandomim yapıyor. İsveçli, Hollandalı tangocular Anadolu'yu dolaşıyor. Zeynep Tanbay Viranşehir'de dans ediyor.

Anadolu Kültür, bazen büyük bazen küçük bütçelerle, bazen mekan bazen kostüm bazen teknik destek sağlayarak, tiyatrunun gelişmesi, yaşaması ve bağımsız sivil inisiyatiflerle sürmesi için çalışıyor. Ortak dilin müzik olduğu kültürel etkileşim fırsatları yaratıyor.

> Gösteriler

Evim, Güzel Evim / Home Sweet Home

Yöneten: Emre Koyuncuoğlu

17 - 18 - 19 Ekim 2003, Diyarbakır

Emre Koyuncuoğlu'nun yönettiği, Kunsten Festival Des Arts'ın desteği ile gerçekleşen bu "tiyatro, müzik, dans ve video gösterimi", Diyarbakır, İstanbul, İzmit ve Ankara'dan bir araya gelen ekibin bir yıllık çalışmasıyla ortaya çıktı. Sokak sokak dolaşılıp anlatılan hikayelerin, dengbêjlerin, erbane çalanların ses ve görüntü kayıtları yapıldı. Çalışmalar sırasında ortaya çıkan belgesel İstanbul'da ve Berlin'de izlendi. İlk gösteri, bir yerel halk dansları ekibinin de katılımıyla, Diyarbakır Suriçi'ndeki Çeltik Ermeni Kilisesi'nde yapıldı. Daha sonra İstanbul, Berlin, Brüksel, Loule ve Hamburg'da sahnelendi.

Emre Koyuncuoğlu: *Tiyatrocu, Home Sweet Home'u sahneledi.*

"...Yeni bir tiyatro önerisi oluşturmak... "Biz" ve "Onlar" ayrımını ortadan kaldırmak... Herkesin yaşam hikayesini oluşturan umutlar, rüyalar, acılar bu ülke gerçeğinden bir parçaydı... Herkes evini, yurdunu anlatıyordu... Kendimize sahne seçtiğimiz mekanda... Bu sürekli dönüşen tarihle... Çağdaş bir öykü... Binbir zaman, mekan ve parçadan oluşan...

... Hadi ben tiyatrocuyum, zaten hep hayalin peşindeyimdir. Serhan Ada, Osman Kavala, Mine Özerden ve nasıl olsa bir tiyatro projesi diye başlayan, bu kapsamlı işin onu nasıl yoracağını önceden hiç tahmin bile edemeyen Melike Coşkun bu projeye nasıl inandı, onu hiç bilmiyorum.

Hiç tiyatro görmemiş insanlara çağdaş tiyatro çerçevesi içinden seslendik. Paylaştık. Karşılıklı uygulandık. Beğenildik.

Desteklendik. Birlikte yemek yedik, eğlendik, dans ettik, sonra yüzdük.

Ali Paşa Mahallesi'ndeki oyunumuzun seyircisi, tıpkı sahnedeki oyuncularım kadar renkliydi. Mahallenin göçle köyden gelmiş çok fakir yerleşimcileri, İstanbullu çağdaş sanat meraklıları, uluslararası festival yöneticileri, Diyarbakır aydını, sanatçısı ve bürokratlar...

Home Sweet Home, Diyarbakır 2003
Fotoğraflar: Emre Evrim Altuğ

O karmaşık yapıdaki seyirci sahip çıktı yapılan işe. Herkes kendi adına sahip çıktı. Birlikte çalıştıkları pek görülmemiş bir sürü kurum, kuruluş, sivil toplum örgütü ve en önemlisi halkın kendisi camı gönülden destek verdi.

En son Hamburg'da 25 gönüllü ile / Türkiyeli göçmen ile tanıştık, çalıştık. İstanbul, Berlin, Brüksel, Loule ve yine İstanbul, sonra Hamburg.... Home Sweet Home ailesi yalnızca sahnede iki yüze yaklaştı. Bu prodüksiyonda iki yüze yakın kişiyle çalıştık, sahneyi paylaştık, tanıştık, birbirimizi taşıdık. Seyircimiz ise, ayrıca bir konu... Herhalde benim şu ana kadar yaptığım hiçbir oyun 'paylaşım' adına bu kadar geniş kitlelere ulaşmamıştır. Bu işin bu kadar olumlu sonuçlar alması, benim, oyuncuların, ekibin, prodüksiyonun ya da yalnızca tiyatro dilinin özelliklerinden dolayı değildir. Bu, birlikte bir şeyler yapabileceğine inanmış gönüllülük çerçevesinde sanatçıların, ülkemizdeki aydınların, sivil toplum örgütlerinin ve halkın içlerinde hissettiği ortak bir inancın sahnelenmesidir."

O Şehrin Çocukları

5 - 15 - 27 Mart 2003, DSM

Diyarbakır Devlet Tiyatrosu sanatçısı Nazan Kırılmış'ın Diyarbakırlı on sekiz genç ve çocukla birlikte gerçekleştirdiği atölye çalışması, bir şiir tiyatro gösterisine dönüştü.

Nazan Kesal Kırılmış: *Devlet Tiyatrosu Sanatçısı, Diyarbakırlı gençler ve çocuklarla atölye çalışması yaptı.*

"Ömrümün en güzel yıllarını bana göre dünyanın en güzel şehirlerinden biri olan Diyarbakır'da yaşadım. 1996 - 2004... Sekiz yıl bu şehir bana neler katmış, şimdi daha iyi görebiliyorum. Ve diyorum ki: 'İyi ki yaşamışım o surlar şehrinde.'

'O Şehrin Çocukları.' Diyarbakır Sanat Merkezi'nde yaptığımız şiir gösterisinin adı. Benzer bir tadı bir daha hiç yaşamadım. Öylesine özeldi ki o çalışma, öylesine özveriliydi ki ve sonuç öylesine muhteşemdi ki. Tek gösterimlik çalışma seyirci tarafından çok

büyük bir beğeniyle karşılandı ve 'O Şehrin Çocukları' programının içine dahil edildi.

DSM'nin ilk etkinliklerinden birinde payım olduysa ne mutlu. Sahneye çıkmayı hayal edebilmiş ama bunun imkansız olduğunu düşünen bütün gençlerle çalışmaktı hedefim. 'O Şehrin Çocukları'nda, o surlar şehrinin çocukları da bir şeyler yapabildiklerini, sanatla dokunabileceklerini gösterdiler, gördük. Her birisi kendi ruhundaki şairi getirdi. İçlerinde kimler yok ki: N. Hikmet, M. Mungan, M.C. Anday, A. Arif. Bir gençse 'ben de şairim' deyip şiir defterini koydu önüme. 'Onbeş yaş' adlı şiirini seçtik. Onbeş yaşında ölmüş bir çocuğa yakılan ağıt gibiydi. 'O Şehrin Çocukları'nda üniversite öğrencileri vardı. İşsizler vardı. Öksüzler, çıraklar, sokak çocukları, çıkışı arayan çocuklar vardı. Bir çocuğun yaşamında su damlası olabildikse ne mutlu."

Diyarbakır Hikayeleri

Yöneten: Mahmud Samed

14 Mart 2004, DSM

Mahmud Samed: *Tiyatrocu, DSM'de atölye düzenledi, oyun sahneledi.*

"İmgesel Düşler Tiyatrosu insanın hallerini, rüyalarını, acımasız gerçekliğini, tarihin, mitolojinin, an'ın süzgecinden geçirerek göçebe bir ruhla daha yaşamadığımız zamanlara konumlandırır, tiyatromuz çadını çöle kurarken etrafında Batı - Doğu divanını arzular, bu divanda büyülü gerçeklik, Batı'nın ve Doğu'nun tını, tütsüsü, taziyesi, Endülüs'ü, Homeros'u, Dengbê'i, liri... Batı'nın ve Doğu'nun sahne disiplinlerini kullanarak yeni bir deneysel atmosfer, uzam oluşturmaya çalışır.

Oyun sahnelenirken Batı ve Doğu'yu yok ederek, evrensel bir düzgüne dönüşür; bu düzgün ten ve bedeninin iktidarın tüm aygıtlarına karşı kendini inşa etmesine zemin olacaktır. Bireyin özgürleştiği zemin.

Kentler ve bireylerin tarihi bazen çakışır. Diyarbakır ve ahalisi de böylesi bir alınyazısına sahip; altına yazılan söz -ki söz doğunun makus tarihidir- yitirmek.

Diyarbakır'ın yitirdiklerine dair bir oyun yapmak 1995'ten beri hayalimdeydi. Ancak böylesi kültürel dokusu köklü, halkların bütün renklerini içinde barındıran, bahtı kara kente dokunmak bir hayli zordu. Yıllarca Diyarbakır'ın hüsn-ü cemalini, kayıplarını, yitik kiliselerini, eksik ayinlerini, camilerden şehre yayılan ezan sesini, medreselerini, surlarını, efsanelerini, hikayelerini düşünüp durdum. Şeyhmus Diken 'Diyarbakır Diyarım Yitirmişem Yanarım' adlı çalışmasından bahsedince, düşündüklerime ruh geldi. Beni büyük bir heyecan sardı. Şeyhmus Diken'e, çalışmasını sahneye taşıma fikrimden bahsedince onda da büyük bir heyecan oluştu. Artık kitaptan daha coşkulu bahsediyordu. Çok geçmeden metinler üzerinde Bülent Yiğit'le hummalı bir çalışmaya giriştik. Bülent oyunlaştıracaktı, ben de yönetecektim. İşte Diyarbakır Hikayeleri'nin kısa serencamı bu.

Oyuna gelince... Altı bölümden oluşan Diyarbakır Hikayeleri;

- Kırılgan, mahzun, kadim Diyarbakır'ın kendi yüzüne, kendi son yüzyılına tuttuğu aynadır.
- Yitirdiklerimize yaktığımız ağıt, muammadaki ruhumuza tuttuğumuz ışık huzmesidir.
- Umudun kapımızı çaldığı vakitlerde yanda kalan söylencedir.
- Asırlardır halkın dil bilincini diri tutan, hayatın şah damarı, ruhun iç sesi, toprağın sureti olmuş, dengbêjlerin sesini kısan, bireyin kendine yabancılaştığı zamanın fotoğrafıdır.
- Güpegündüz sırta kadem basarcasına yitirdiklerimizin umududur.
- Diyarbakır'de yaşayan dillerin, dinlerin yok oluşlarına dair vesikadır."

Git Gel Dolap

Yüksel Yakmaz - Veysi Avcı

Nisan - Mayıs 2003, DSM

Diyarbakırlı tiyatro sanatçıları, Harold Pinter'in tek perdelik oyunu Git Gel Dolap'ı, 2003 Nisan ve Mayıs'ı boyunca haftada iki kez oynadılar.

Git Gel Dolap
Diyarbakır, 2003

Ayı - Teklif
Diyarbakır, 2004

İki Kısa Oyun: Ayı - Teklif**Yöneten:** Yurdaer Okur*5 - 11 - 19 - 26 Mayıs 2004, DSM*

DSM'de tiyatro atölyelerine katılmış olan bir grup oyuncu, Devlet Tiyatrosu oyuncusu Yurdaer Okur'un yönetiminde Anton Çehov'un iki oyununu sahneledi.

Kasım ile Nasır**Yöneten:** Şule Ateş*4 - 12 - 16 Haziran 2004, Diyarbakır*

Şule Ateş'in yönettiği tiyatro atölyesinde Murathan Mungan'ın kısa hikayesi, restore edilen eski bir Diyarbakır evinde sahnelendi.

Şahdamarım**Yöneten:** Mahmud Samed, Oynayan: Onur Cebe*17 - 18 Kasım 2004 / 21 Aralık 2004 / 12 Ocak 2005, DSM***Gavara****Yöneten:** Mahir Günşiray*26 Mart 2005, KSM*

Tiyatro Oyunevi'nin Nihat Genç'in hikayelerinden oyunlaştırdığı ve Mahir Günşiray'ın yönetiminde sahneye koyduğu Gavara adlı oyun Dünya Tiyatrolar Günü dolayısıyla Karşı tiyatroseverlerle buluştu.

Sınır ve Duvar**Yöneten:** İsrail Parlak*27 Mart 2005, KSM*

Kars Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nun İsrail Parlak yönetiminde sahneye koyduğu Sınır ve Duvar adlı oyun Dünya Tiyatrolar Günü dolayısıyla Karşı tiyatroseverlerle buluştu.

Kasım ile Nasır
Diyarbakır, 2004

Şahdamarım
Diyarbakır, 2004

TOL

2 Mayıs 2005, Viranşehir

Tiyatro Oyunevi'nin Murat Uyrkulak'ın romanından uyarlanan TOL adlı oyunu Viranşehir'de sahnelendi.

Rojnîviska Dinekî - Bir Delinin Güncesi

Tiyatro Avesta

Yöneten: Cihan Şan

7 - 8 Ekim 2005, 18 Haziran 2006, DSM

9 Ekim 2005, Batman

Gogol'un eserinin bu ilk Kürtçe sahnelenişini Tiyatro Avesta gerçekleştirdi.

Cenk Hikayeleri: Binali ve Temir

Yazan: Murathan Mungan, Yöneten: Onur Cebe

Tiyatro Orient

29 - 30 Ekim 2005, DSM

Ben. Sen. Biz / Sahnede Patlama Hali

Konsept: Vagıf İbrahimoglu

Yönetmen: Gumrah Omar

Koordinatör: Rasim Ashin

Sanatçılar: Gunay Verdiyava (Azerbaycan), Sofio Chiridze (Gürcistan), Aynur Yıldırım (Türkiye), Yagut Pashazadeh (Azerbaycan), Lasha Zalkaliani (Gürcistan), Elshad Ahmadov (Azerbaycan), Selahattin Demir (Türkiye), Ruslan Ismayilov (Azerbaycan)

3 Mayıs 2006, DSM

Azerbaycan Yug Devlet Tiyatrosu ve Azerbaycan Açık Toplum Enstitüsü ortak projesi

Anadolu Kültür'ün Kafkas İnisiyatifi Programı kapsamında Azerbaycan Yug Tiyatrosu yönetiminde gerçekleşen 'Ben. Sen. Biz / Sahnede Patlama Hali', Bakü'deki on beş günlük prova ve hazırlık aşamasının da ardından Gürcistan, Azerbaycan ve Türkiye'den tiyatrocular tarafından önce Bakü'de, sonra Kars'ta Kars Sanat Merkezi'nde sahnelendi.

Cenk Hikayeleri:
Binali ve Temir
Diyarbakır, 2005

Ben, Pierre Riviere...

Tiyatro Seyyar Sahne

18 - 19 Kasım 2006, DSM

Tiyatro Seyyar Sahne'nin oyunu iki gün boyunca DSM ve Keçi burcu olmak üzere iki ayrı mekanda sergilendi.

Sahne: Bizim Dünyamız

3 Aralık 2006, DSM

Oyun, Dünya Özürlüler Günü Etkinlikleri "Bizim Dünyamız 4" kapsamında Özel Berfin Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi işbirliğiyle Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu'nda sahnelendi.

Ben ü Sen Çocukları İçin

ÇAÇA Çocuk Tiyatrosu

7 Nisan 2007, DSM

ÇAÇA (Çocuklar Aynı Çatı Altında) Derneği'nin Diyarbakır'ın Suriçi yerleşiminde çocuklarla yapmış olduğu çalışmalar sonucunda çocukların gerçekleştirdikleri performans DSM'de sahnelendi.

Sevgi Emek İster (Çocuk Oyunu)

Mehtap Ar Tiyatrosu

18 - 21 Nisan 2007, Diyarbakır / 11 Mayıs 2007, Kars

Mehtap Ar Tiyatrosu'nun Sevgi Emek İster adlı çocuk oyunu 18 Nisan 2007'de Vaksa ve Lice Belediyesi sponsorluğunda DSM'de, daha sonra 18 - 21 Nisan 2007 tarihleri arasında Diyarbakır'ın farklı mekanlarında sahnelendi. Bağlar Belediyesi Eğitim Destek Evi, Bağıvar Vali Aydın Aslan YİBO, Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi, Eğitim Gönülleri Bağlar Eğitim Parkı'nda yapılan gösterimleri toplam 1610 çocuk izledi. Anadolu Kültür'ün lojistik desteği ile Anadolu'nun çeşitli kentlerinde oynanan oyun Kars'ta üç seans olarak oynandı. Oyunları yaklaşık 800 çocuk izledi.

Dans Eden Eşek (Çocuk Oyunu)

22 Nisan 2007, DSM

Zevk-i Alem Tiyatro Topluluğu'nun hazırladığı çocuk oyunu DSM'de sergilendi.

Yoksun Deme, Varım

DSM Tiyatro Grubu

16 Mayıs 2007, DSM

2006 sonunda üniversite öğrencilerine yapılan bir çağrı ile DSM bünyesi altında buluşan otuz beş amatör tiyatro oyuncusunun Diyarbakırlı tiyatrocusu Taylan Erten'in yönetiminde sürdürdüğü iki aylık çalışma Mayıs ayında Devlet Tiyatrosu'nda sahnelenen Yoksun Deme, Varım adlı performansla sona erdi. Oluşan tiyatro grubu, atölyeler boyunca ilişki kurulan Diyarbakır Devlet Tiyatrosu oyuncularından Şamil Kafkas'ın da katılımıyla çalışmalarına devam ediyor.

> Atölye ve Söyleşiler

» Tiyatro ve Dans Atölyeleri

Tiyatro Atölyesi

Şule Ateş

17 Eylül - 7 Ekim 2003, DSM

Şule Ateş: *Tiyatrocu, DSM’de atölye çalışmalarını düzenledi, oyun sahneledi.*

“Haziran 2004’te, Murathan Mungan’ın Kasım ile Nasır isimli öyküsünden uyarladığım oyunu, Diyarbakır Sanat Merkezi’nin projesi olarak, Diyarbakır Kültür ve Sanat Festivali’nde sergiledim. Bir bölümü en fazla bir yıldır amatörce tiyatroyla uğraşan, bir bölümü ise üniversitede farklı bölümlerde okuyan Diyarbakırlı gençler ve yine yöreden genç müzisyenlerle çalıştım. Yörenin geleneksel müzikleri, dansları ve giysileri, ekibi oluşturan gençlerle birlikte araştırıldı ve toparlandı.

... Oyunun hiç değilse bazı bölümlerini Kürtçe oynamayı istemiştim. Bu projeye yakışırdı ve Kürt bir yazarın oyununu, memleketinde kendi dilinde oynamak sansasyonel bir durum yaratırdı. Fakat grubun yarısı, profesyonel oyuncu olmak istiyordu ve konservatuvar sınavlarına hazırlanıyorlardı. Konservatuvara girebilmek için düzgün Türkçe konuşmaya ihtiyaçları vardı.

Sanırım bu projeden en çok yararlanan kişi Barış Işık oldu. Barış, çatışmalar nedeniyle kırsaldan Diyarbakır’a göç etmiş, kalabalık bir ailenin oğluydu. Lise mezunuydu. Türkçe’yi ilkokulda öğrenmişti. Yetenekli ve sanata yatkındı. Konservatuvara hazırlanıyor, Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu’nun tiyatro kurslarına katılıyordu. Çalışmalar sırasında bana en çok yardım edenlerden biri ve benim şehre, o karmaşık kültüre nüfuz etmemi sağlayan kişi oldu. Geleneksel malzemenin içinden geliyordu. Oyunda kullandığım, neredeyse bütün eski Kürtçe müzikleri o bulup getirdi. Annesinden ve etrafındaki yaşlılardan efsaneler derledi. Provaların

Kasım ile Nasır
Diyarbakır, 2004

son günlerinde Barış, dengbêjler tarafından anlatılan ünlü bir efsaneyi, üç kişi kullanarak sahneye uyarlamak istediğini söyledi bana. Geleneksel dengbêj anlatısını, iki oyuncu ekleyerek anlatı ve oyunun birlikte kullanıldığı bir biçime dönüştürmek istiyordu. Düşündüğü tasarım ve kurgu, estetik açıdan etkileyici ve doğrudu. Barış daha sonra benim aracılığıym ve Anadolu Kültür'ün desteğiyle, 2005'de Yugoslavya'da yapılan Jerzy Grotowski ve Thomas Richard Çalışma Merkezi'nin on iki günlük atölyesine katıldı ve özel bir ilgi gördü. Üç yıllık bir uğraşının ardından konservatuvar sınavını kazandı. Adana'da oyunculuk eğitimini sürdürüyor ve mezun olduğunda Diyarbakır'a dönerek, hayalindeki oyunları yapmak istiyor. Ekipten dört kişi Diyarbakır Şehir Tiyatrosu'nda oyunculuğa devam ediyor.

Bu tür çalışmalarda kurulan ilişki ve paylaşım asıl dönüştürücü güç oluyor. Onlar benden, ben de onlardan öğrendim. Benim Diyarbakır'a giderek, onların yaşamına dahil olmamın bu paylaşımı daha gerçek kıldığını düşünüyorum. Tek başımaydım, yabancı bir şehirdeydim ve şehirle tek bağımlı birlikte çalıştığım ekipti. Bu nedenle yüzeysel olmayan bir ilişki kurabildik.

Bu projeden aldığım ilhamla ve öğrendiklerimle, benzer bir çalışmayı Kuştepe'li geçlerle İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde sürdürüyorum. Fakat metropollerde sanki gerçek daha az gerçek, samimiyet hep kuşku ve herkesin kendi hayatı var."

Michalis Kokkoliadis

12 - 22 Eylül 2005, DSM

Tiyatro tasarımcısı Michalis Kokkoliadis, Nerede Olmuşsa Orada Olacağım sergisi kapsamında Diyarbakırlı sekiz genç sanatçıyla birlikte on günlük bir atölye çalışması yaptı. Atölye grubu, izleyicinin, konuyu algılamak için bütün duygularını kullanabilmesini sağlayacak bir "tiyatro-resim" yaratmaya çalıştı.

Uzun Yol

Türkiyeli Romanlar Hakkında Belgesel Oyun

9 - 10 Haziran 2006

İstanbul Bilgi Üniversitesi

Daha önce Diyarbakır Sanat Merkezi'nde de atöyeller düzenleyen Şule Ateş'in yönetmenliğinde sahnelenen Uzun Yol, Romanların çok az bilinen Türkiye topraklarındaki tarihini ve zengin kültürünü araştırıp ortaya koyarak, iç içe yaşadığımız halde hakkında çok az şey bildiğimiz bu kültürü tanıtmayı ve yüz yıllardır "Çingene" sözcüğüne yüklenen olumsuz imgeyi yeni bir imgeyle değiştirmeyi, süregelen üstü örtük ayrımcılığa dikkat çekmeyi amaçlıyor. Uzun Yol, Türkiye'de yaşayan Romanların tarihini, mitolojisini, sosyal durumunu, farklı sanat disiplinlerini kullanarak sahneye aktaran bir belgesel-gösteri. Gösterinin hazırlığı Aralık 2005'de, Kuştepe gençlerin katılımıyla, oyunculuk ve dans atölyeleriyle başladı. Beş ay süren atölyeler sonucunda seçilen dokuz genç sanatçı aday, 9 ve 10 Haziran 2006 tarihlerinde İstanbul Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampüsü'nde oyunu sergilediler.

Anadolu Kültür ve İstanbul Bilgi Üniversitesi'nin proje ortağı olduğu, Edrom (Edirne Roman Kültürünü Araştırma Geliştirme, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği), Romanistder (İstanbul Roman Kültürünü Geliştirme ve Dayanışma Derneği) ve Helsinki Yurttaşlar Derneği'nin işbirliğiyle gerçekleşen proje, İngiltere Başkonsolosluğu, Hollanda Başkonsolosluğu - FSA/İnsan Hakları Fonu ve Açık Toplum Enstitüsü Türkiye Temsilciliği tarafından desteklendi.

Duyulmayan Çılgılık

Batman ve Tarlabası'nda Çocuklarla Pandomim Atölyesi

Pandomim Sanat İnisyatifi

Destekleyen Kurumlar: Hollanda İstanbul Başkonsolosluğu, Açık Toplum Enstitüsü, Anadolu Kültür, Batman Valiliği, ALL Alçı

23 Temmuz 2006, Batman İl Kültür Müdürlüğü Salonu

Pandomim Sanat İnisyatifi'nin 2006 yaz aylarında İstanbul/Tarlabası ve Batman'da göçten olumsuz etkilenen çocuklarla üç ay boyunca yürüttüğü pandomim atölyelerinin amacı sanatın değiştirici ve dönüştürücü gücünden yararlanarak farklı mekanlarda birbirine benzer süreçler yaşayan çocukların

Pandomim Atölyesi
Batman, 2006

kişisel gelişimlerine ve kendilerini ifade etme yeteneklerine katkıda bulunmaktı.

Anadolu Kültür atölyelerinin Batman ayağına destek verdi. Batman'da kırk beş gün süren atölye sonunda katılımcılar 23 Temmuz 2006'da İl Kültür Müdürlüğü Salonu'nda bir gösteri sundular.

Tiyatro Atölyesi "Oyunculuğu Düşünmek"

Uğur Yücel

22 - 23 Kasım 2002, DSM

Tiyatro Atölyesi

Emre Koyuncuoğlu

19 - 21 Aralık 2002, DSM

Tiyatro ve Dans Atölyesi

Emre Koyuncuoğlu

5 - 6 Haziran 2003, DSM

Dans Atölyesi

Su Güneş Mıhladız

6 - 11 Haziran 2003, DSM

Tiyatro Atölyesi

Şule Ateş

17 Eylül - 7 Ekim 2003, DSM

Tiyatro Atölyesi "Oyun Oynayacağız"

Aslı İçözü

1 Mayıs 2004, DSM

Kendini İfadede Yaratıcılık Atölyesi

Berna Tunalı

16 - 17 Ekim 2004, DSM

Şule Ateş Tiyatro
Atölyesi
Diyarbakır, 2003

Bruno Marin Tiyatro
ve Dans Atölyesi
Diyarbakır, 2005

Oyun Yaz Atölyesi

Mehmet Ergen

23 Şubat 2005, DSM

Oyun Yaz Atölyesi

Jennifer Farmer

5 Mart 2005, DSM

Tiyatro ve Dans Atölyesi

Bruno Marin

4 - 25 Mayıs 2005, DSM

Tango Atölyesi I - II

Faysal Tekoğlu, Ceren Olcay

6 - 7 Mayıs 2006

24 - 25 Haziran 2006, DSM

Tiyatro Kuramı Atölyesi

Rüknettin Gün

15 - 16 Şubat 2006, DSM

» DSM Tiyatro Söyleşileri

Metin Boran “Mezopotamya Mitolojisi’nin Tiyatro için İmkanları”

12 Ekim 2002

Prof. Dr. Cevat Çapan “İrlanda Tiyatrosu”

19 Ekim 2002

Çiğdem Borucu - Emre Koyuncuoğlu - Aydın Saroğlu

“Sahnedeki Ses ve Görüntü Kullanımı”

7 Haziran 2003

Serge Sandor “Serge Sandor ile Ayaktakımı Oyunu Üzerine”

1 Aralık 2004

Turgay Kantürk “Öteki Sahne: Tiyatro ve Edebiyat Üzerine”

25 Şubat 2006

Bariş Işık: *Konservatuar Tiyatro Bölümü öğrencisi, DSM’de atölyelere katıldı, oyunlarda rol aldı, Grotovski atölyesine katıldı.*

“DSM ile tanışmadan önce tiyatroyla ilgileniyordum. Ama fazla deneyimim yoktu. Açıldığı günden beri DSM’de gönüllü olarak çalışmaktayım. Tiyatro atölyelerine katıldım, ayrıca sahnelenen oyunlarda da rol aldım.

Bu atölye ve oyunlar sayesinde hem sahne deneyimi kazandım hem de mesleğim açısından önemli şeyler öğrendim. ... Öğrendiğim bilgiler ve kurduğum bağlantılar ışığında yurt dışında açılan Grotovski atölyesine başvurduğum ve kabul edildim. Bu bağlantıyı DSM’de atölyesine katıldığım ve yönettiği oyununda oynadığım Şule Ateş aracılığıyla kurdum. Grotovski atölyesine giderken DSM ve Anadolu Kültür masraflarımın önemli bir kısmını karşılayarak bana destekte bulundu. Bu atölye benim tiyatro serüvenimde bir çığır açtı diyebilirim. Mesleğim açısından çok önemli şeyler öğrendim. Ve ayrıca konservatuar sınavlarına girerken DSM ve Anadolu Kültür bana destekte bulundular. Şimdi Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuarı Oyunculuk Anasanat Dalı Bölümü’nde okuyorum. Gençlere bu gibi olanaklar sağlayan sanat merkezlerinin her şehirde açılması gerektiğini düşünüyorum.”

> Müzik

Tarih boyunca değişik kültürlerin bir arada yaşamaya çalıştığı Anadolu'da kültürlerarası etkileşim ve iletişimin göze çarpan pek çok örneği müzik alanında... Anadolu Kültür de değişik kültürlerin müziklerini bir araya getirerek kültürel çeşitliliğin zenginliğini ifade eden müzik etkinlikleri düzenliyor.

DSM'nin düzenlediği ve aracı olduğu müzik etkinlikleri bazen seminerler, söyleşiler ve küçük müzik dinletileri ile bazen de kentteki diğer sivil toplum kuruluşları ve belediye işbirliği içinde düzenlenen büyük konserler şeklinde gerçekleşiyor.

Kafkaslardaki müzikal çeşitlilik ve bölge halklarının müziğe olan sıcak ve yoğun ilgisi ile şekillenen Kars - Kafkasya programı çerçevesindeki müzik etkinlikleri ise KSM'nin açılışında düzenlenen konserde Gürcistanlı, Azerbaycanlı, Ermenistanlı ve Türkiyeli müzisyenlerin aynı sahneyi paylaşması ile başladı; flamenko gitar, bağlama ve piyano dinletileriyle, farklı dil ve lehçelerde söylenen şarkılar ve türkülerle sürüyor. Anadolu Kültür, kültürel çeşitliliğin evrensel değerlerle sunulduğu çeşitli müzik etkinlikleri ile kültürlerarası ilişkilerin gelişmesine destek veriyor.

Enver Sadigov ve
Grubu
Kars, 2005

Borusan Oda
Orkestrası
Diyarbakır, 2003

Ricardo Moyano ve
ZYRAB
Diyarbakır, 2005

» Konserler

Kafkaslardan Müzik

25 - 27 Şubat 2005, Kars

Kars Sanat Merkezi'nin açılış konserinde Karşılılar Kafkasya coğrafyasının hemen hemen tüm seslerini bir arada dinleme fırsatı buldular. Konserde sahneye çıkan Karanlı aşıklar Günay Yıldız ve Emrah Nar geleneksel aşıklık sanatından örnekler sunarken, Azerbaycan'ın en tanınmış garmon sanatçılarından Enver Sadigov ve grubu da dinleyenleri geleneksel Azeri müziğinin çağdaş düzenlemeleriyle tanıştırdı. Gürcistan Kutaisi Devlet Şarkı ve Dans Topluluğu Ortaçağ'dan bugüne geleneksel Gürcü şarkılarını seslendirdiler. Türkiye'de de dört albümü yayınlanan Ermenistan'ın en sevilen dudukçularından Suren Asaduryan ise Ermeni halk müziğini çağdaş bir yorumla buluşturdu. İstanbul'dan Sema ise Asaduryan ve Enver Sadigov'a birer şarkıda sesiyle eşlik etti. Ortak konser 25 Şubat'ta otuz yedi ülkenin büyükelçileri ve yerel erkan, 27'sinde ise Kars sakinlerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Mahlemize Aşık Geldi

17 Temmuz 2006, İstanbul

İstanbul Harbiye Cemil Topuzlu Açıkhava Tiyatrosu'nda gerçekleştirilen Mahlemize Aşık Geldi konserinde Ruhi Su Dostlar Korusu, Sayat Nova Korusu ve Kardeş Türküler, yaklaşık yüz yirmi kişi olarak aynı sahnede yer aldı. Aşık müziği ve geleneğini tarihsel süreci içinde günümüze kadar getirerek yorumlayan bu üç topluluk, Anadolu, Mezopotamya ve İran coğrafyası ile Ermeni ve Kafkas platosunu içine alan bir coğrafyanın ezgilerini buluşturdu. O gece Açıkhava sahnesinde Türkçe, Ermenice, Kürtçe, Lazca ezgiler, Anadolu'nun Türk, Ermeni, Kürt ozanları bir kez daha bu topraklardaki halkları ve bir arada yaşamın ne kadar kıymetli olduğunu anımsattı.

Borusan Oda Orkestrası Konserleri

20 Aralık 2003, Diyarbakır

27 Aralık 2003, Viranşehir

Mayıs 2003'te Diyarbakır Kültür ve Sanat Festivali kapsamında düzenlenen Borusan Flarmoni Orkestrası konserinden sonra bu konserler klasik bestecileri tanıtmak anlamında önemli bir adım oldu.

Cem Çetinkaya Çello Konseri

9 Mart 2004, Diyarbakır

Çetinkaya Diyarbakır Sanat Merkezi'nde Bach'ın çello sütünlerini çaldı.

New Tango Orquestra

3 Nisan 2004, Diyarbakır

3 Haziran 2005, Kayseri

5 Haziran 2005, Kars

Tangoları modern bir biçimde yorumlayan İsveçli tango grubunun Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu'nda verdiği konseri 450 kişi izledi. İstanbul İsveç Konsolosluğu'nun desteğiyle gerçekleştirilen konserler daha sonra Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi'nde ve Kars Sanat Merkezi'nde de tekrarlandı.

Konserler, İsveç Konsolosluğu desteği, Troya Medya, Kars Belediyesi ve Erciyes Üniversitesi işbirliği ile gerçekleşti.

Bülent Ortaçgil Konseri

9 Nisan 2004, Diyarbakır

Konser Diyarbakır Barosu işbirliği ile Avukatlar Haftası kapsamında düzenlendi.

Cem Çetinkaya
Diyarbakır, 2004

New Tango
Orquestra
Kayseri, 2005

Bülent Ortaçgil
Diyarbakır, 2004

Pervin Çakar
Diyarbakır, 2005

Ruşen Alkar
Diyarbakır, 2007

Sesler ve Yüzler

Ricardo Moyano ve ZYRAB

6 Şubat 2005, Diyarbakır

4 Nisan 2005, Batman

26 Nisan 2005, Kars

2005 yılının bir diğer çok dilli ve çok uluslu müzik etkinliğinde Arjantinli gitar ustası Ricardo Moyano'nun Latin müziğinden verdiği örnekler ile ZYRAB'ın farklı dillerde söylediği halk müziği ezgileri Şubat ayında DSM'de, Nisan'da Kars'ta ve Batman'da aynı sahnede bir araya geldi.

Piyano Resitali

Emir Refik Gamsızoğlu

6 Nisan 2005, Diyarbakır

Anadolu Ezgileri

Emin İğüs

3 Mayıs 2005, KSM

Ezginin Günlüğü grubu eski üyelerinden Emin İğüs, KSM'de bir solo konser verdi.

Bask Müzik Grubu

11 Mayıs 2005, Diyarbakır

Diyarbakır Sur Belediyesi'nin düzenlediği 6. Çocuk Şenliği Festivali'ne İspanya'dan Bask Müzik Grubu'nun katılımı sağlandı.

Kilisede Aryalar

Pervin Çakar

6 Kasım 2005, Diyarbakır

Diyarbakırlı soprano Pervin Çakar Diyarbakır Meryem Ana Kilisesi'nde bir konser verdi.

Kılam

14 Mayıs 2006, DSM

Diyarbakırlı dengbêj Mahmut Kızıl Diyarbakır Sanat Merkezi'nde bir dinleti gerçekleştirdi.

Kutaisi Devlet Şarkı ve Dans Topluluğu

Eylül 2006, Kars

2005 yılında Kars Sanat Merkezi'nin açılışında ilk kez Karşılırla buluşan Gürcistan'dan Kutaisi Devlet Şarkı ve Dans Topluluğu 2006 Eylül'ünde Kars'ta düzenlenen III. Kars Kafkas Kültürleri Festivali'nin konukları arasındaydı. Anadolu Kültür'ün de restorasyonuna katkıda bulunduğu Namık Kemal Evi'nin açılışında ilk konserini veren dördü, bir sonraki gece Kars Kalesi'nde yaklaşık elli bin kişinin karşısına çıktı. Festival programı kapsamında Kars caddelerinde de şarkı söyleyen grup, Karşılırlara ortak bir coğrafyadan bildik ezgileri Gürcüce sundu.

20. Yüzyıl Şairleri, Şarkıları

Sema & Ensemble

29 Ekim 2006, Diyarbakır

Diyarbakır AB Bilgi Bürosu 10. kuruluş yılı kutlamaları çerçevesinde Diyarbakır Ticaret Odası ve Diyarbakır Devlet Tiyatrosu işbirliği ile organize edilen konseri 350 kişi izledi.

Ruşen Alkar Müzik Dinletisi

7 Şubat 2007, DSM

9 Eylül Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü mezunu ve halen aynı üniversitede müzik kuramları üzerine yüksek lisans yapmakta olan Ruşen Alkar, Diyarbakır Sanat Merkezi'nde bir konser verdi. Oldukça beğenilen konseri 93 kişi izledi.

Pavadita Tango String Quartet Konseri

Pavadita Yaylı Çalgılar Dörtlüsü

10 Haziran 2007, Diyarbakır

Arjantin tango müziği üzerine çalışmalar yapan Pavadita Yaylı Çalgılar Dörtlüsü'nün Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu'nda gerçekleştirdikleri konser ilgiyle karşılandı. Konser, Hollanda Konsolosluğu işbirliği ile gerçekleştirildi.

Pavadita Tango
String Quartet
Diyarbakır, 2007

Sema & Ensemble
Diyarbakır, 2006

» DSM'de Düzenlenen Müzik Söyleşileri

Harun Tekin (Mor ve Ötesi) "Müzik ve Barış"

15 Haziran 2003

Naim Dilmener "Bak Bir Varmış Bir Yokmuş: Türk Pop Müziği Tarihinden"

11 Ekim 2003

Orhan Kahyaoğlu "Türkiye'de Sol Müzik Geleneği"

15 Kasım 2003

Umay Umay "Aşk ve Sessizlik"

28 Şubat 2004

Rohat Cebe "Diyarbakır ve Klasik Batı Müziği"

11 Haziran 2004

Serdar Öztop "Gitar Semineri"

24 Kasım 2004

Mahmut Kızıl "Kilam"

14 Mayıs 2006

Bedri Ayselî "Diyarbakır Müziği"

26 Kasım 2006

Harun Tekin
Diyarbakır, 2003

Mahmut Kızıl
Diyarbakır, 2006

Rohat Cebe
Diyarbakır, 2004

» KSM'de Destek Verilen Müzik Eğitimi Çalışmaları

Bağlama Atölyesi

Erdoğan Gören

Mart 2006

Gitar Atölyesi

Erdoğan Gören

Eylül 2005, Mart 2006

...al Odabaşı

...al Odabaşı

KARİKATÜR

Semih Poroy: Karikatürist, DSM'de sergiler düzenledi, söyleşiler yaptı, DSM'de ve hapishanelerde atölyeler düzenledi.

“Karikatür: Bir acayip şey”

Ender Özkahraman: Karikatürist, Şemdinli'de, Yüksekova'da söyleşi, Bandırma ve Kars cezaevlerinde atölye çalışmaları yaptı.

“Gülmek her zaman yanlış anlamaktan ileri gelir. Doğru dürüst bakacak olursak yeryüzünde gülünecek hiçbir şey bulamayız.”

> Karikatür Sergileri

Ondan Bundan

Semih Poroy

27 Aralık 2002 - 16 Ocak 2003, DSM

Avrupa Avrupa Karikatür Sergisi

Karikatür Vakfı işbirliği ile

26 Temmuz - 7 Ağustos 2003, DSM

Hapiste Çizmek

29 Nisan - 14 Mayıs 2006 , İstanbul Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı

2 - 18 Haziran 2006, DSM

Anadolu Kültür'ün Cezaevi Duvarlarını Aşmak adlı projesi kapsamında karikatür sanatçıları Semih Poroy ve Ender Özkahraman tarafından hazırlanan ve cezaevlerinde çizen dokuz karikatüristin eserlerinin sergilendiği Hapiste Çizmek başlıklı karikatür sergisi, duvarın iki tarafında kalan insanların birbirlerini görerek, birbirlerinin acılarının yanında olmayı amaçlıyor. Sergi ve proje Avrupa Kültür Vakfı ile Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu tarafından desteklendi.

> Karikatür Söyleşileri ve Atölyeleri

Semih Poroy "Ondan Bundan"

27 Aralık 2002, Diyarbakır

Ender Özkahraman "Kurmacayı Çizgiyle Anlatmak"

25 Haziran 2005, Diyarbakır

Ender Özkahraman - Kemal Gökhan Gürses

"Karikatürün Doğu Yakası, Doğu Yakasının Karikatürü"

1 Ekim 2006, Hakkari

2 Ekim 2006, Yüsekova

Semih Poroy Karikatür Atölyeleri

27 - 28 Aralık 2002, Diyarbakır

30 Nisan 2003, Diyarbakır

Anadolu Kültür'ün "dışında" başlayan karikatür alanındaki çalışmalarını, Cezaevi Duvarlarını Aşmak projesi çerçevesinde "içeride" yoğunlaşarak sürdürdü, ve sayfa 203 - 204'te yer alıyor.

KÜLTÜREL MİRAS

Anadolu Kùltür, geçmişten bize aktarılan ortak mirasın bilinmesine, anlaşılmasına ve korunmasına yönelik çalışmalara ve bizden sonra geleceklere taşınmasını hedefleyen projelere destek veriyor, yapılan işlerin, elde edilen verilerin paylaşılmasına önayak oluyor.

> Arkeoloji

» Sergi

Tahribatın Resmidir

Oğuz Tamındı

13 - 26 Aralık 2002, DSM

Türkiye Arkeolojik Yerleşimleri (TAY) Projesi

TAY Projesi kapsamında 1880'lerden bugüne Türkiye'de yapılan arkeolojik kazıların alanlarında çekilen yirmi bin fotoğraf içinden seçilen elli siyah beyaz kareden oluşan sergi, Türkiye'deki arkeolojik kazılardaki yıkımı belgeledi.

Proje koordinatörü Oğuz Tamındı sergi öncesinde proje ve arkeolojik tahribat hakkında bilgi verdi.

» Panel / Diyarbakır

“Bölgenin Mezopotamya Kültüründeki Önemi”

Doç Dr. Gülriz Kozbe, Prof Dr Mehmet Özdoğan, Dr. Gül Pulhan, Dr. Andreas Schachner, Prof. Dr. Peter Pfalzner

20 Eylül 2003

ODTÜ / TAÇDAM işbirliği ile Diyarbakır Belediyesi Tiyatro Salonu'nda düzenlenen panel, bölgenin arkeolojik ve kültürel tarihi hakkındaki ilk kapsamlı toplantıydı.

Bölgenin
Mezopotamya
Kültüründeki Önemi
Diyarbakır, 2003

Tahribatın Resmidir
Diyarbakır, 2002

» Seminer / Diyarbakır

Peter Pflzner "Quatna Kazıları"

21 Eylül 2003

Doç Dr. Gülriz Kozbe "Mezopotamya'da Kadın"

21 Eylül 2003

Dr. Andreas Schachner "Bölgeden Bir Kazı: Grecano"

21 Eylül 2003

Dr. Gül Pulhan "Irak'ta Savaştan Sonraki Arkeolojik Talan"

21 Eylül 2003

> Mimarlık

» Panel ve Söyleşiler

Uğur Tanyeli "Türkiye'de Modernleşme: Kent ve Mimarlık"

1 Şubat 2003, DSM

Enis Karakaya "Anadolu Bizans Mimarisi"

30 Nisan 2004, Dicle Üniversitesi

Ahmet Cengiz - Şeyhmus Diken - Zülküf Güneli - Nevzat Sayın -

Mustafa Sinemillioğlu - İhsan Bilgin

"Mimarlık Kentleşmenin Neresinde?"

23 Ekim 2004, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu

Arkitera işbirliği ile

» Sergiler

Doğu Karadeniz'de Kırsal Mimari

Ali Konyalı

20 Haziran - 4 Temmuz 2006, Tiflis

21 - 25 Temmuz 2006, Batum

15 Eylül - 1 Ekim 2006, KSM

6 Nisan - 1 Mayıs 2007, DSM

22 - 30 Mayıs 2007, Mardin - Kızıltepe

Anadolu Kültür, Kafkas İnisyatifi Programı kapsamında İstanbul Milli Reasürans Sanat Galerisi işbirliği ile Doğu Karadeniz'de Kırsal Mimari sergisini 2006 Haziran ayında Gürcistan'ın başkenti Tiflis'te açtı. Tiflis'te Anadolu Kültür'ün daha önce de işbirliği yaptığı ARCI Gallery'de gerçekleşen sergi, uzun yıllar göç vermesi nedeniyle doğal dokusunu kaybetmekte olan Doğu Karadeniz evlerinin içinde bulunduğu yokoluş sürecini anlatıyor. Serginin Tiflis'ten başlayan yolculuğu Batum'da devam etti. Kafkaslardan Türkiye yollarına düşen sergi 2006 Eylül'ünde Kars'ta gerçekleşen III. Kars Kafkas Kültürleri Festivali kapsamında Kars Sanat Merkezi'nde, ardından Trabzon, Diyarbakır ve Mardin/Kızıltepe'de açıldı.

Mimarlık
Kentleşmenin
Neresinde?
Diyarbakır, 2004

Fotoğrafçı Ali Konyalı'nın Amelie Edgü ile birlikte yarattığı Doğu Karadeniz'de Kırsal Mimari sergisi bellek ve hafıza kültürünün çok da gelişmediği bugünler için bulunmaz bir arşiv çalışması. Sergi şimdi yeni duraklar için yola çıkmaya hazırlanıyor.

AMV 2004 Genç Mimar Ödülü Sergisi

22 - 24 Ekim 2004, DSM

Arkitera Mimarlık Merkezi işbirliği ile

Arkitera Mimarlık Merkezi, Arkitera Mimarlık Veritabanı'nın (AMV) yayına açılışının birinci yıl dönümünde AMV Genç Mimar Ödülü'nü Türkiye'de ilk kez Dünya Mimarlık Günü'nde verdi. Sergi ödül alan mimarın portfolyosundan derlenen çalışmalarından oluşturuldu.

Konusunu mimarlık alanından alan Gürcü Evi ve Batum Batum adlı fotoğraf sergileri, fotoğraf başlığı altında sayfa 100 - 101'de yer almıştır.

Concetto di Base

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

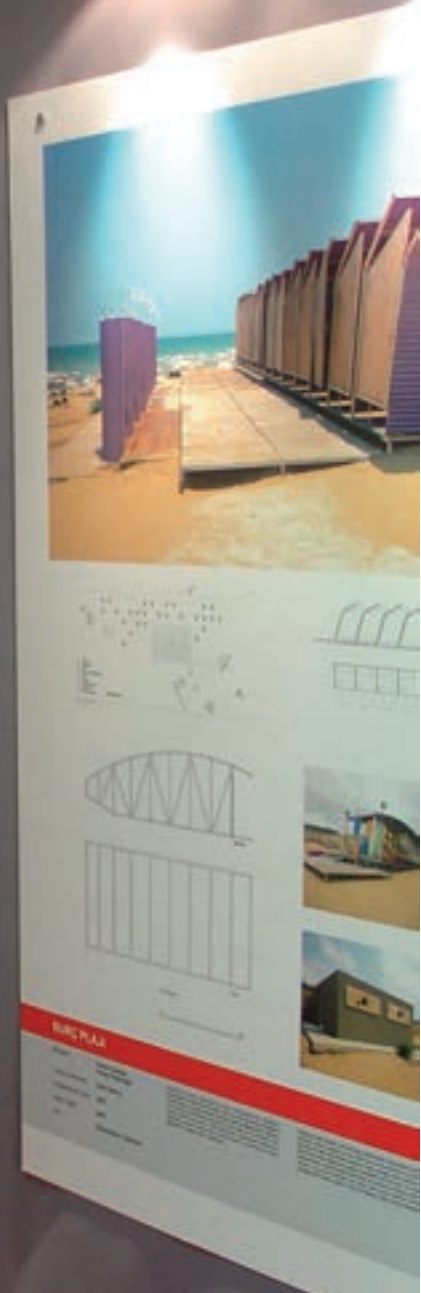
Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

Il concetto di base è quello di un edificio che si integra con l'ambiente circostante, rispettando le caratteristiche del territorio e le esigenze della comunità.

BUS PLAN

Il bus plan è un piano di trasporto pubblico che prevede la presenza di una fermata di autobus in ogni quartiere della città.

Il bus plan è un piano di trasporto pubblico che prevede la presenza di una fermata di autobus in ogni quartiere della città.

Il bus plan è un piano di trasporto pubblico che prevede la presenza di una fermata di autobus in ogni quartiere della città.

Il bus plan è un piano di trasporto pubblico che prevede la presenza di una fermata di autobus in ogni quartiere della città.

> Sözlü Tarih

Belgelenmemiş, bilinmemiş, kaybolmaya yüz tutmuş grupların sessiz sedasız süregelen geleneklerini, “diğer”leriyle paylaşılmamış ritüelleri ve farklı grupların farklı yaşamlarından kesitleri bireylerin tanıklığında belgelemek, sadece geçmişle geleceğe aktarmakla kalmıyor, kimlik ve çokkültürlülük kavramlarına bakışımızı etkileyerek Türkiye’nin içinde bulunduğu demokratikleşme sürecine de önemli bir katkı sağlıyor.

Anadolu Kültür’ün destek verdiği çalışmalar sırasında Koçerlerin yaşamlarını belgeleyen fotoğraflar, Diyarbakir Hikayeleri ve dengbêjlerin ses kayıtları ortaya çıktı. Ezidi inanç ve kültürünün karşılaştırmalı araştırması ise halen sürüyor.

Amed Gökçen: Öğrenci, Ezidi kültürü üzerine araştırma yürütüyor.

“Yüzyıl öncesine kadar dünyadaki genel nüfuslarının %70’i bugün Türkiye’yi oluşturan coğrafyada yaşayan Ezidiler, bugün Ezidi inancının doğduğu topraklardan çok uzakta ve farklı coğrafyalarda yaşıyor.

Türkiye genelinde Ezidi kültür ve inanç sistemini ötekileştiren, “sapkın bir inanış” olarak tanımlayan uzun soluklu algılayışın kınlanması, Ezidi inanç ve kültürünün tartışılıp araştırılması gerekliliğine dair bir kamuoyunun oluşturulması amaçlı bu çalışma, ‘kaybolma tehdidi altında olan bir halk kültürünü’ kayıt altına almak anlamına gelmektedir.”

» Atölye**Sözlü Tarih Atölyesi**

Esra Danacıoğlu - Gülay Kayacan

13 Aralık 2003, DSM

» Söyleşiler

Esra Danacıoğlu - Gülay Kayacan "Sözlü Tarih Nedir?"

12 Aralık 2003, DSM

Lal Laleş - Mikael Niemi "Sözel Gelenekler ve Hikaye Anlatıcılığı"

8 Mayıs 2007, Diyarbakır

Citizens Without Boundaries ve *İsveç Konsolosluğu işbirliği ile*

» Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi Sözlü Tarih Çalışması

2006 yılı Ocak ayında çoğunluğu Kars'a yakın köylerde yaşayan genç öğrenciler, ailelerinin ve köylerinin en yaş almış insanlarıyla sohbet ettiler; düşünleri, kadın-erkek ilişkilerini, yemekleri, müzikleri konuştular, ardından konuştuklarını birer röportaj haline getirdiler.

2006 Temmuz ayında yapılan "Sanat ve Kültürel Miras Yaz Okulu" ise Çocuk başlığı altında sayfa 186 - 187'de yer almıştır.

KADIN, ÇOCUK, ADALET

Anadolu Kùltür, ekonomik kaynakların paylaşımında zaten mağdur olan ve sosyal kaynakların, kùltürün ve sanatın da eşitçe paylaşılabilmesi ile ikinci bir mağduriyete daha uğrayan kadınlar, çocuklar, gençler, azınlıklar ve düşük gelirli gruplar için özel programlar geliştirmeye önem veriyor.

Farklı sosyal katmanların ve grupların sosyal hayata katılabileceği ve üretebileceği kamu alanlarının genişletilmesi için çalışıyor.

> Kadın

Nebahat Akkoç: *Ka-Mer Kurucu başkanı, Anadolu Kültür Yönetim Kurulu Üyesi*

“Erkek egemen bir dünyada, kadınların karşılaştığı sorunlar bazen benzer bazen özel biçimlerde ortaya çıkıyor. Ama yaşananların altındaki sebepler çoğu yerde örtüşüyor. Dünyanın kadınları şiddete uğruyor, dünyanın kadınları şiddete karşı duruyor.

Sanatın gücüne inanıyorum.

Sanatın anlatım gücüne ve evrensel diline inanıyorum.

Bazen yıllarca uğraşılmasına rağmen anlatılamayanı, bir tiyatro veya film sahnesinde, bir müzik nağmesinde buluveriyoruz.

Merak etmek, sorgulamak, fark etmek ve ettirmek, yeniden yapmak, büyümek ve büyütme, dünyaya açılmak cinsiyetçi sistemin kökten değişmesini sağlamaya yönelik süreçlerdir. Sanat bunların tümünü yaşamayı sağlayabilecek bir güçtür. Bu nedenle de oyunu bozmayı hedeflemiş kadınların umududur sanat.

... Yüzyıllardan bu yana devam etmekte olan cinsiyetçi sistem bizi ve bütün yaptıklarımızı sınırsız sarmış durumda. Bu durumdan çıkmak için mevcut olana alternatif yöntemlerle çalışmak gerekmektedir.

Anadolu Kültür, hiyerarşik olmayan, paylaşımcı ve katılımcı, pozitif ayrımcılığa dikkat eden, araştırma, gelişme ve planlamaya önem veren, birbirini anlamaya ve tanımaya çalışmayı teşvik eden ilkeleriyle kadınların en fazla yakın oldukları, daha fazla şey bekledikleri, birlikte yürüyebileceklerine inandıkları bir alan yarattı.”

» Söyleşiler

Nebahat Akkoç "Kadının İnsan Hakları"

9 Mart 2003, DSM

Cynthia Cockburn - Ayşe Gül Altınay "Köprüler Kuran Kadınlar"

11 Mart 2004, DSM

M. Hakan Şatıroğlu "Kadının Adı Var"

26 Şubat 2005, DSM

Fatmagül Berktaş "Tarihin Cinsiyeti"

27 Şubat 2005, DSM

Sibel Artunga "Kadına Karşı Şiddeti Durdurmak Elimizde"

26 Eylül 2005, KSM

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi işbirliği ile

Nazik Işık - İlkay Bahçetepe "Şiddeti Durdurmak Elimizde"

1 Ekim 2005, DSM

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi işbirliği ile

Nebahat Akkoç - Julide Aral - Meral Daniş - Arzu Orhankazi

"Kars Kadın Merkezi"

8 Mart 2006, KSM

Melek Özman - Gönül Puşur

"Ev Eksenli Çalışan Kadınlar ve Kooperatif Deneyimi"

6 Nisan 2006, DSM

Şahika Yüksel - Dilek Cindoğlu - Mehtap Kızıllan

"Kadın, Namus ve Cinsiyetçi Şiddeti Yeniden Düşünmek"

9 Mart 2007, DSM

Nilgün Yıldırım - Nükhet Sirman - Meral Daniş Beştaş "Namus"

30 Mart 2007, DSM

Filmmor işbirliği ile

Namus
Diyarbakır, 2007

Köprüler Kuran
Kadınlar
Diyarbakır, 2004

» Kadın Filmleri

Kadınlara yönelik diğer çalışmalardan Filmor Kadın Filmleri Festivalleri "Sinema" başlığı altında sayfa 56 - 57'de yer almıştır.

Lou Anne King Jensen: *Chrest Vakfı Başkanı, Anadolu Kültür'ün projelerine destek verdi.*

"Anadolu Kültür'ün yaptığı işler, Türkiye'nin yetersiz hizmet alan bölgelerinde sanat, film, fotoğraf atölyeleri organizasyonları planlanması ve üretilmesinin ötesinde işler. Anadolu Kültür'ün varlığı, özellikle yıllar boyu şiddet, yoksulluk ve huzursuzluk içinde yaşamış insanların olduğu yerlerde, vatandaşlık, kimlik ve toplumsal dayanışma gibi kavramların tartışılabilmesi için sivil alanlar yaratılmasına yardımcı oluyor.

Anadolu Kültür'ün başarısındaki anahtar faktörlerden biri, coğrafyalara, kurumlara, sanat galerilerinden, üniversitelerden uzak kalmış bireylere, sivil kadın kuruluşlarına, entelektüellere, tutuklulara ve Kültür Bakanlığı yetkililerine kadar her kesimden insana erişebilirliğidir. Böylesine farklı öğelerden oluşan bu grubun enerjisi herkesin kendi özgün tarzında hareket ederek ve düşünerek toplumun gelişimine katkıda bulunmasını sağlıyor."

Kadın, Namus ve
Cinsiyetçi Şiddeti
Yeniden Düşünmek
Diyarbakır, 2007

Tarihin Cinsiyeti
Diyarbakır, 2005

> Çocuk

Diyarbakır'ın sokaklarında, "olağanüstü" koşullarda doğmuş, göç sonrasında üretim olanaklarını yitiren büyüklerinin de sorumluluğunu üstlenmiş çocuklar mendil satmaya çalışıyor, çöp topluyor. Anadolu Kültür, çocukların kendilerini ifade edebilmelerine yardımcı olacak, mutluluklarını, öfkelerini, endişelerini, resme ve fotoğrafa dökebilecekleri atölyelerin gerçekleştirilmesi ve ürettiklerinin sergilenmesinde diğer sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içinde çalışıyor. Yoksulluğun, yoksunluğun ve umutsuzluğun içinde küçük, güvenli alanlar yaratılıyor.

» Atölyeler

Diyarbakır Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi (DİFÇA)

Yönetenler: Merthan Amık, Helin Coşkun, Nebile Oydaş

13 Kasım 2002 - 25 Ocak 2003

DİFÇA çalışmasının ayrıntıları "Fotoğraf" başlığı altında sayfa 108 - 111'de yer almıştır.

Sokakta çalışan beş çocuk, bu atölyede, siyah - beyaz fotoğraf ve karanlık oda kullanımını öğrenerek sokaktaki kendi hayatlarından kesitleri fotoğrafladılar.

Üç ay süren çalışmada çocuklar ve eğitimciler arasında kurulan ilişkinin hiyerarşik olmamasına özellikle dikkat edildi.

Çocuk fotoğrafçıların eserleri, 11 - 24 Temmuz 2003'de DSM'de, 22 - 29 Nisan 2005'te Diyarbakır Ortadoğu Koleji'nde sergilendi. Daha sonra Kıbrıs Yakın Doğu Üniversitesi'nde 3. Uluslararası Fotoğraf Günleri'ne dia gösterisi ile katıldı. Kıbrıs'taki bu gösterinin sunumu, atölye katılımcılarından Adem Eskici tarafından yapıldı.

Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi

Sanat ve Kültürel Miras Yaz Okulu

15 - 30 Temmuz 2006

Anadolu Kültür'ün Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi ile 2006 yılında sözlü tarih çalışması ile başlayan birlikteliği, aynı yıl Temmuz ayında yapılan "Sanat ve Kültürel Miras Yaz Okulu" ile devam etti. Yirmi beş öğrencinin

katılımı ile on beş günlük süreçte, öğrenciler resim, müzik, fotoğraf, heykel, sinema, tiyatro ve dans alanında İstanbul'dan gelen öğretmenlerin çalışmalarına katıldılar. Bunun yanında, arkeoloji, sanat tarihi ve müzecilik alanında çalışmalar yapan öğrenciler, öğretmenler eşliğinde Kars ve çevresinde gezilere katıldılar. Ani'yi, Ağrı Dağı'nı, İshak Paşa Sarayı'nı, Çıldır Gölü'nü gördüler. Yaz okulunun veda günü etkinliğinde, öğrenciler ürettiklerini arkadaşları, aileleri ve öğretmenleri ile paylaştılar. Yaz okulu farklı katılımcılar ile 2007'de de sürdü.

Yaz Okulu Koordinatörleri: Burcu Yılmaz ve Gökhan Deniz

Eğitmenler:

İstanbul'dan: Aslı İçöz, Ayşe Tütüncü, Özcan Yurdalan, Wendy Meryem Shaw, Savaş Arslan, Tamer Aydın, Çiğdem Mater, Bike Yazıcıoğlu, William Joseph Lehner

Kars'tan: Vedat Akçayöz, İbrahim Parlak, Sezai Yazıcıoğlu

Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi Fotoğraf Atölyesi

Şubat - Mayıs 2007

Fotoğrafçı Özcan Yurdalan öğretmenliğinde yürütülen ve beş ay süren atölye çalışması boyunca, yirmi iki öğrenci temel düzeyde fotoğrafçılık eğitimi aldılar. Atölyenin temel amacı, öğrencileri çağımızın görsel diliyle tanıştırmak ve estetik algılarının ve ifade yöntemlerinin gelişmesine katkıda bulunmaktır. Yaratıcı öğretim metotları ile desteklenen atölye boyunca, kendi okul hayatlarını fotoğraflayan öğrencilerin çalışmaları dönem sonu açılan sergide aileleri ve arkadaşları ile buluştu.

» DSM’de Gerçekleştirilen Söyleşiler

Betül Altuntaş “Yoksulluk, Zorunlu Göç ve Sokakta Çalışan Çocuklar”

11 Temmuz 2003

Üstün Öngel “Çocukta Hiperaktivite”

1 Mayıs 2004,

Diyarbakır Ka-Mer işbirliği ile

Muharrem Erbey “Çocuklar ve Hakları”

20 Kasım 2004

Çocuklar Aynı Çatı Altında Derneği (ÇAÇA) işbirliği ile

Prof. Remzi Oto - Feride Alpaydın

“Engelli Çocukların Eğitiminde Ailenin Rolü ve Görevleri”

10 Haziran 2006

Hayal Özel Eğitim Merkezi işbirliği ile

Çocuklara yönelik film gösterimleri ve tiyatro oyunları “Sinema” ve “Sahne Sanatları” başlıkları altında yer almıştır.

Betül Altuntaş
Diyarbakır, 2003

Gülâhmet Aytemiz
Güzel Sanatlar Lisesi
Fotoğraf Atölyesi
Kars, 2007

> Adalet

Adalet Söyleşileri Hollanda Konsolosluğu Matra-KAP programının desteğiyle *Modern Adalet Kavramını Yeniden Düşünmek* üstbaşlıklı proje kapsamında gerçekleştirildi. Temel amacı adalet kavramını sanat, edebiyat, sosyal politika, tarih ve felsefe gibi farklı disiplinler çerçevesinde tartışmaya açarak, farklı kesimlerden insanları çoğul adalet anlayışları ve “adil dünya” tasavvurlarını bağımsız bir platformda tartışmaya teşvik etmek olan söyleşi programına, farklı disiplinlerden akademisyenler, yazarlar, şairler ve gazeteciler davet edildi. Bir yıl boyunca Diyarbakır Sanat Merkezi, Büyükşehir Belediyesi ve Dicle Üniversitesi’nde düzenlenen dokuz ayrı söyleşiye yaklaşık 1500 kişi katıldı. Söyleşi metinleri 2007 yılında aynı isimle kitaplaştırıldı.

Aynı proje kapsamında Prince Claus Fund’ın desteği ile gerçekleşen “Adalet Tüketimi” sergisinde Türkiye, Ermenistan, Gürcistan, Lübnan, Kıbrıs, Bosna, Makedonya ve Suriye gibi son 20 yılda insan hakları alanında büyük travmalar yaşamış ülkelerden gelen sanatçılar, adalet kavramını çağdaş sanatla yorumladı, resim ve video dallarındaki eserleriyle sorguladı.

» Sergi

Adalet Tüketimi sergisi, “Çağdaş Sanat” başlığı altında sayfa 117 - 119’da yer almıştır.

Gürol Irzık *Felsefe profesörü, DSM’de adalet konusunda seminerler verdi.*

“Diyarbakır Sanat Merkezi’nde konuşmamı uzun fakat çok keyifli bir soru-cevap bölümü izledi. Beni en çok etkileyen şey, soruların, lafı hiç dolandırmadan ve çekinmeden, aynı zamanda vakur bir alçak gönüllülikle meselenin doğrudan özüne yönelik olmasıydı. Diyarbakır’daki entelektüel birikim gerçekten inanılmaz ve şaşırtıcı. Diyarbakır surlarıyla, çarşısıyla, Dicle nehriyle, ama en çok da insanıyla olağanüstü bir şehir.”

Cezaevleri ve
Yazarlar,
Diyarbakır, 2004

Felsefe ve Adalet,
Diyarbakır, 2004

Adalet Söyleşileri
Kitabı
İstanbul, 2007

» Adalet Söyleşileri

Prof. Dr. Mithat Sancar "Modern Adalet Kavramının Gelişimi"

7 Şubat 2004, DSM

Prof. Dr. Gürol Irzık "İnsan İhtiyaçları ve Sosyal Politika"

9 Nisan 2004, Dicle Üniversitesi

Roni Marguiles - Yücel Göktürk "Dünyanın Sorunları Şiire Yansır mı?"

21 Mayıs 2004, DSM

Ahmed Othmani - Eugene Schoulgin - Müge Sökmen, Moderatör: Ragıp Duran "Cezaevleri ve Yazarlar"

29 Mayıs 2004, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu

Prof. Thomas Pogge - Yrd. Doç. Dr. Murat Borovalı - Doç. Dr. Ferda Keskin "Felsefe ve Adalet"

5 Haziran 2004, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu

Yrd. Doç. Dr. Zerrin Boynudelik

"Avrupa Resminde Adalet Alegorisi"

26 Haziran 2004, DSM

Ömer Laçiner "Sol ve Adalet"

1 Ekim 2004, DSM

Prof. Dr. Sibel Irzık "Dostoyevski, Modernlik ve Adalet"

4 Aralık 2004, DSM

Sezai Sarıoğlu "Adalet Korkusu"

30 Ocak 2005, DSM

İnsan İhtiyaçları ve
Sosyal Politika
Diyarbakır, 2004

Sol ve Adalet
Diyarbakır, 2004

Dünyanın Sorunları
Şiire Yansır mı?
Diyarbakır, 2004

» Atölye

Tarih Boyunca Adalet

27 - 28 Nisan 2005, DSM

Adalet Tüketimi sergisine katılan sanatçılar, serginin küratörü Beral Madra, Hollanda Sanat Enstitüsü'nden gelen 17 kişilik yüksek lisans öğrenci grubu ve Diyarbakırlı sanatçıların katıldığı atölyede Bilgi Üniversitesi'nden Doç. Dr. Ferda Keskin adalet kavramı üzerine bir sunuş yaptıktan sonra atölye katılımcıları soru ve fikirleriyle sanat-adalet ilişkisi üzerine tartıştı.

Adalet Korkusu
Diyarbakır, 2005

Yoksullukla
Mücadele Diyarbakır,
2004

SOSYAL KONULARDA SÖYLEŞİLER

Şahin Alpay - Murat Belge - Şeyhmus Diken - Ömer Madra - Can Paker
 “Batı’da ve Türkiye’de Kültür, Medya, Demokrasi”
 7 Eylül 2002, DSM

Kaan Atalay - Ferda Keskin “Tragedya ve İnsan Doğası”
 15 Kasım 2002, DSM

Kaan Atalay - Ferda Keskin “İnsan Doğası ve Etik”
 16 Kasım 2002, DSM

Selim Ölçer - Mahmut Ortakaya “İyi Hekimlik”
 12 Mart 2003, DSM
 Diyarbakır Tabipler Odası işbirliği ile

Hasan Cemal - Şeyhmus Diken “Kürtler”
 24 Ekim 2003, DSM

Aslı Erdoğan “Adalet, Mitos ve Cinayet”
 6 Kasım 2003, DSM

Ferda Keskin - Orhan Koçak “Tragedya ve Adalet”
 7 Kasım 2003, DSM

Levent Şensever “Dünya Sosyal Forumu Hareketi ”
 21 Şubat 2004, DSM

Ruşen Çakır “Medya ve Etik”
 20 Mart 2004 , DSM

Ali Bayramoğlu “Pop Kültür ve Zihniyet”
 3 Nisan 2004, DSM

Prof. Dr. Gürol İrzık “Bilim Teknoloji ve Sosyal Adalet”
 10 Nisan 2004, Dicle Üniversitesi

Fikret Adaman
 “Reform ve Türkiye’de Hizmetlerden Tatmin ve Patronaj İlişkileri”
 20 Nisan 2004 , DSM
 TESEV işbirliği ile

Alternatif Kültür,
 Edebiyat ve
 Minör Olmak
 Diyarbakır, 2005

Ayşe Buğra
 Diyarbakır, 2007

Tragedya ve Adalet
 Diyarbakır, 2003

Terry Eagleton - Alex Demiroviç - Afşar Timuçin - Sinan Özbek - Ayhan Çitil - Bülent Sönmez "Sorumluluk"

3 Mayıs 2004 , DSM

Dicle Üniversitesi işbirliği ile

Prof. Dr. Ayşe Buğra - Prof. Dr. Thomas Pogge - Davut Ökütçü - Yeşim Oruç, İsmail Bedirhanoğlu "Yoksullukla Mücadele"

4 Haziran 2004 , Diyarbakır Bağlar Belediyesi Konferans Salonu

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile

Fikret Adaman - Begüm Özkaynak

"Sürdürülebilir Kalkınma: Yalova Örneği"

29 Haziran 2004, DSM

Tanıl Bora "Futbol ve Kimlik"

28 Ocak 2005, DSM

Çeto Özel "Kürtçe, Eğitim ve Dil Hakları"

20 Şubat 2005, DSM

Murat Belge "Türkiye'de Milliyetçi Dirençler"

16 Nisan 2005, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu

Metin Tükenmez - Yiğiter Uluğ "Hayatın Aynası: Futbol"

14 Mayıs 2005, Kars

Albert Rohan

"Türkiye'nin AB Süreci: Sorunlar ve İmkanlar"

7 Eylül 2005, Kars

Açık Toplum Enstitüsü işbirliği ile

Savaş Ekin "Zihinsel Engel Nedir, Ne Yapmak Gerekir?"

11 Kasım 2005, Kars

Mehmet Poyraz - Ergun Eşsizioğlu

"Sanal Dünya ve İnternet Cemaatleri"

30 Mayıs 2006 , DSM

Tank Ali "Ortadoğu'da Savaş ve Savaş Karşıtı Hareket"

29 Eylül 2006, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu

Şeymus Diken,
Hasan Cemal
Diyarbakır, 2003

Murat Belge,
Diyarbakır, 2005

Deniz Yüksekler - Dilek Kurban - Tahir Dadak - Necdet İpekyüz

“Zorunlu Göç ile Yüzleşmek”

4 Kasım 2006, DSM

TESEV işbirliği ile

Ingrid Rasch “Demokrasiyi Aşağıdan Kurmak: İsveç’te ve Avrupa’da Yurttaşlık Eğitimi Deneyimleri”

2 Aralık 2006, DSM

Alper Akyüz “Avrupa Birliği Süreci ve Gençlik”

3 Mart 2007, Kulp

Ayşe Buğra “Sosyal Politikalar Kapitalizmi Dönüştürebilir mi?”

4 Mart 2007, DSM

Nesim Doru “Doğudan Batıya Köprü Süryaniler”

21 Nisan 2007, DSM

Memet Ali Alabora - Tayfun Mater

“Irak İşgali ve Türkiye’de Savaş Karşıtı Hareket”

20 Mayıs 2007, Kars

Sınır Tanımayan Buluşmalar

8 - 12 Mayıs 2007, Diyarbakır

Citizens Without Boundaries ve İsveç Konsolosluğu işbirliği ile Diyarbakır'da düzenlenen Sınır Tanımayan Buluşmalar programı kapsamında dört söyleşi ve bir de film gösterimi gerçekleştirildi. 8 Mayıs'ta Büyük Kervansaray Oteli'nde "Sözel Gelenekler ve Hikaye Anlatıcılığı" başlığı altında gerçekleştirilen söyleşiye Lal Laleş, Mikael Niemi ve Ingrid Rasch; 10 Mayıs'ta Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti'nde "Demokrasi ve Din" başlığı altında gerçekleştirilen söyleşiye Nesip Yıldırım ve Cecillia Uddén; 11 Mayıs'ta DSM'de gösterilen Ruanda'daki Son Köpek adlı filmin gösteriminin ardından gerçekleştirilen söyleşiye filmin yönetmeni Jens Asur; 12 Mayıs'ta Dicle Fırat Kültür ve Sanat Merkezi'nde "Sanat ve Sosyal Dönüşüm" başlığı altında düzenlenen söyleşiye ise Otto von Busch ve Enver Uzer katıldılar.

Nazım Hikmet, Orhan Kemal, Kemal Tahir, Sevgi Soysal, Attila İlhan ve daha niceleri... Türkiye'nin yolu hapishaneden geçmiş aydınlarından, sanatçılarından ilk akla gelenleri...

Cezaevi Duvarlarını Aşmak projesi belki de yukarıdaki listeye yeni isimler ekleyecek. Aydınların hapsedilmesiyle değil, hapsedilenlerin aydınlanması yoluyla elbette.

Hapishanelerin dışarıdaki topluma adapte olmasına ve sivil toplumun hapishanenin kısıtlı yaşamına erişebilmesine odaklanan bu program, Türkiye'deki hapishane koşullarını iyileştirmeyi hedefliyor. Tutukluların hareket özgürlüğünün ötesinde başka kısıtlamalara ve toplumdan fiziksel olarak soyutlanmalarına ek olarak başka yoksunluklara uğramamalarını sağlamaya çalışıyor.

2004 - 2006 arasında Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu Demokrasi ve İnsan Hakları İçin Avrupa Girişimi ile Avrupa Kültür Vakfı tarafından desteklenen, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü işbirliği ile Kars ve Bandırma cezaevlerinde yürütülen Cezaevi Duvarlarını Aşmak programına, Metis Yayıncılık, Kanat Kitap, Uluslararası PEN, İsveç PEN Hapisteki Yazarlar Komitesi ve Türkiye PEN Hapisteki Yazarlar Komitesi de destek verdi.

Cezaevi şartlarının iyileştirilmesine yönelik ortaya çıkan modelin on ildeki cezaevleri ile ilgili idari birimler ve STK'larla paylaşılması ve bu çalışmaların yerelleşmesini amaçlayan program ise Heinrich Böll Stiftung Derneği desteği ile Ağustos - Aralık 2006 arasında gerçekleştirildi.

Anadolu Kültür ve Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nin, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'nün Ocak 2007'de yayınladığı ve F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevlerinde kalan tutuklu ve hükümlülerin onar kişilik gruplar halinde haftada on saat ortak alanları kullanabilmesini mümkün kılan genelgenin paralelinde geliştirdiği program ise Hollanda Konsolosluğu İnsan Hakları Programı ve Heinrich Böll Stiftung Derneği'nden alınan destekle 2007 Mayıs'ında Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde uygulanmaya başladı. Film gösterimleri, resim, heykel, ebru atölyeleri, felsefe ve edebiyat seminerlerinden oluşan ve on ay sürecek olan program kapsamında, cezaevi kütüphanesi de genişletiliyor. Tekirdağ'da yapılacak etkinliklerin yanı sıra, Türkiye genelindeki on bir F tipi cezaevi de sivil toplum örgütlerine açılacak.

Aytekin Yılmaz: *Cezaevi Duvarlarını Aşmak Projesi Yayın Programı Koordinatörü*
Kırgınlıklar Denizine Yelken Açmak

“Cezaevlerinde sanat atölyeleri gerçekleştirme düşüncesi, 2003 yılının Eylül’ünde DSM’de yapılan bir toplantıda Osman Kavala’dan çıktı... Sanatı duvarların öbür tarafına taşımak fikri özgün bir şeydi. İlk başlarda birçoğumuza hayal gibi göründü. Bunu siyasi mahpusların bulunduğu bir cezaevinde yapmak imkansız gibiydi. Sanatı İstanbul’dan Diyarbakır’a hatta Hakkari’ye götürebilirsiniz. Ama söz konusu cezaevleri olunca biraz düşünmek gerekiyordu. DSM’deki toplantıda cezaevlerinde yazılan ürünleri dışarıya çıkarabilmenin imkanlarını da düşünelim demiştim. Sonra iki düşünceyi birleştirdik. İki aktiviteli bir proje çıktı ortaya. Birincisinde cezaevinde yazılan ürünlerin dışarıda yayınlanması gerçekleşecekti. İkincisinde ise sanat cezaevinin içine götürülecekti. Her iki halde de cezaevi duvarları aşıldığı için adını da Cezaevi Duvarını Aşmak koyduk.

İçeriden Dışarıya: Şiir - Öykü

Projenin yayın etkinliğinde pek sorun yaşanmadı. Gönderilen yazılar arada bir sansüre takılsa da, içerde şiir-öykü yazan birçok mahpusun çalışmaları elimize ulaştı. 2005 yılında Hapishaneden Şiirler ve Hapishaneden Öyküler adlı kitaplar proje ortağı da olan Metis Yayınevi tarafından basıldı. Her iki kitaba da yirmi cezaevinden iki yüz elli mahpus içeride yazdığı şiir ve öykülerini gönderdi. Bunlar arasından seçki yapıldı. Toplam altmış üç yazarın şiir ve öyküsü kitaplarda yer aldı. 2006 yılında ise, içeriden gönderilen yazılarda artış oldu. Şiir ve öykülerin yanı sıra, cezaevinde yazılmış mektup ve denemeleri, içeride çizilmiş karikatürleri de yayın kapsamına aldık. 2006’daki beş kitap da, yine proje ortağı Kanat Kitap’tan çıktı. Kitap çalışmalarına katılım yoğundu. Toplam yüz cezaevinden dört yüze yakın mahpus ürünlerini gönderdi. Bunlar arasından seçki yapılarak yüz altmış üç yazar ve çizerin ürünü kitaplarda yerini aldı. Hapiste Yazmak adlı deneme çalışmasında on altı mahpusun yazısı, Hapiste

Çizmek adlı karikatür albümünde on iki çizerin karikatürü, Yeniden Başlayabilirdim adlı öykü kitabında yirmi altı mahpusun öyküsü, Yedi Mavi Renk adlı şiir kitabında altmış beş mahpusun şiiri, Sevgili Kardeşim adlı cezaevi mektuplarında da kırk dört eski ve yeni mahpusun mektubu yayımlandı. 2006 kitaplarına, ilk yıl pek ulaşamadığımız adli tutukluların katılımı da sağlandı.

Bu yayın etkinliği kapsamında düşünülen bir şey de mektup arkadaşlığı ağını kurmaktır. İçeride yazan ile dışarıda yazan yazarın yazışmalarını süreklileştirmekti. Sayıları az da olsa, dışarıdan yazanların çoğalmasını diliyoruz.

Öykülerini gönderen bir mahpus mektubunda projeye ilişkin düşüncelerini açıklarken: 'Kırgınlıklar denizine yelken açtımız' demişti. Sanırım projenin anlamı bundan daha iyi özetlenemez.

Dışarıdan İçeriye: Sanat

Dışarıdan içeriye dediğimiz şey, Bandırma ve Kars cezaevlerinde sanat atölyelerinin gerçekleştirilmesiydi. Bu etkinlikler film gösterimi, sanat söyleşileri ve atölyelerdi. Bu etkinliklerin bazılarına katıldım. On yıl mahpus yatmış biri olarak, yıllar sonra mahpusların arasına girmek benim açımdan anlatılması zor bir şeydi. İçeride yapılan etkinliklerde şunu gözlemledim: Sanatın girdiği cezaevinde koşullar düzelmeye başlıyor. Unutulmamalıdır ki kötü koşulların olduğu bir cezaevinde değil sanat, hiçbir etkinlik gerçekleştirilemezsiniz. Bir diğer önemli nokta ise, daha önce dışarıdan içeriye yönelik projelerin olmadığını anladık. STK'lar bu alana eğilmemişler. Cezaevleri her dönem kaderleriyle baş başa bırakılmış. Anadolu Kültür, sivil toplum kuruluşu olarak önemli bir soruna eğildi. Daha önceleri yapılmamış bir proje başlattı. Türkiye'de halen cezaevlerine yönelik proje geliştiren bir STK'nın olmaması, bu alandaki duyarsızlığın en önemli belgesi aslında. Cezaevleriyle sorunlu bir ülkede bu gibi STK'ların çoğalması gerekir. Kırgınlıklar denizine yelken açacak yeni projeler için iş başına..."

Müge İplikçi: *Yazar, hapishanelerde yazılmış şiir ve öyküleri kitaplaştırdı.*

“Hapishaneden Öyküler ve Hapishaneden Şiirler hapishanelerde yazılmış olan şiir ve öyküler arasından seçildi. Sezai Sanoğlu, Aytekin Yılmaz ve ben, altmış üç yazar ve şairi bir araya getiren bu iki seçkinin -tarihsel önemi ileriki yıllarda daha iyi anlaşılacak iki seçkinin- tanıklığını yaptık. Bu tanıklık esnasında ‘içerde olmak’la ‘dışarıda olmanın’ yer yer farksız duygular olduğunu hissettiren gelgitler yaşadım.

Özgürlük nedir sorusu fazlasıyla kafamı kurcaladı. Türkiye’yi ve dünyayı anlamakta bir kez daha zorlandım. Özgürleşmenin öznesi insandır; bizden çalınan bu en doğal hakkı daha iyi kavradığımı düşünüyorum bu hüznü öykü ve şiirler aracılığıyla.”

Semih Poroy: *Karikatürist; DSM’de, Bandırma ve Kars cezaevlerinde atölye ve sergiler düzenledi.*

Bir Acayip Şey

“Doğrusu karikatür ‘haydi’ deyip başlanacak bir şey değil. Birçok yörede, şenliklerde çocuklarla, gençlerle çizim çalışmalarını yaparken gözlemlediğim budur. Harika resim yapanlar iş karikatüre gelince duraksıyorlar. Acayip bir şey bu. İyi bir karikatür gibi şaşırtıcı. Sanırım bir sorumluluk duyuyor insanlar. Karikatürün başka bir şey olduğunu düşünüyorlar. Çizgilerin bozulması gerektiğini ayırtmıyorlar. İş burada çatallaşiyor. Nasıl yapacaklar? Yavaşlıyorlar. Bir süre sonra resimlerine geri dönüyorlar. İnatlaşanlar da var. İşte karikatüre adım atıldığı an. Bozuk çizgiyle devam.

Bandırma ve Kars cezaevleri deneyimlerim bunlardan farklı değil. Kalemle kağıdın karşısında herkes çocuklaşır. Ad vermekten kaçınacağım; çok başarılı arkadaşlarımız oldu. Birçok arkadaşımız da inatla sürdürdüler çizmeyi. Bu çaba bile tek başına önemli bir şey.

Cezaevlerindeki bu arkadaşlarımız bir dergide, gazetede karikatür gördüklerinde artık ona farklı bir gözle bakmaya başlamışlarsa kendimi mutlu sayacağım.”

Hapishaneden
Öyküler ve
Hapishaneden Şiirler
kitaplarının tanıtım
toplantısı
İstanbul, 2005

Ender Özkağraman *Karikatürist; Şemdinli’de, Yüksekova’da söyleşi, Bandırma ve Kars cezaevlerinde atölye çalışmaları yaptı.*

Görülmemiş Olanı Görmek

“Cezaevlerinin ıslahat için inşa edildiği, birbirinden demir parmaklıklarla ayrılan daracık alan ve odalardan müteşekkil mekanlarda insanların suçlarıyla yüzleşeceği, benlikleriyle amansız bir sorgulamaya girişeceği savı öteden beri toplumun büyük çoğunluğu tarafından kabul görmüştür. Sırf bu gerekçe itibariyle dahi yeryüzündeki en tuhaf yapılardan biri olma iddiası taşıyan cezaevleri, onurlarını bir parça olsun kaybetmemek uğruna insanüstü mücadeleler vermek zorunda bırakılanlar için iyi ve kötü binlerce hatıranın mekanı olmuş, olmaya da devam ediyor. İnsanın kendi doğasını anlayabilmek ve işleyebilmek adına zor koşullar altında daha fazla çaba gösterdiği düşüncesini paylaşıyorsak eğer, bu albümdeki eserlerin iyi bir emsal teşkil ettiği kanaatindeyim. Yirmi sene evvel Tüyap’ın Taksim’deki salonunda açılan karikatür sergisini hatırladığımda cezaevi koşullarının nasıl bir evrim geçirdiğini şimdi daha iyi anlayabiliyorum. Oğuz Aral’ın yönetmenliğini yaptığı bu sergi ‘İçerden Dışarıya Sevgilerle’ başlığını taşıyordu. Birçoğu 1980’de cezaevine girmiş tutukluların kaleminden çıkma bu karikatürlerin neredeyse tamamı, tutsaklık mefhumunun en yüzeysel durumlarını ifşa etmekle yetiniyordu yalnızca, havasızlıktan, soğuktan, rutubetli ortamlardan ve ortalıkta cirit atan farelerden yakınmak gibi...”

Bugüne geldiğimiz zaman, cezaevlerinde çizerlik yapan arkadaşlarımızın o yıllardaki sızlanma duygusuna nasıl bir mesafe koyduğunu rahatlıkla görebiliyoruz. Cezaevi koşullarını içselleştirmek şöyle dursun; onu tersyüz eden, mahrumiyet duygusuna hiçbir gönderme yapmayan bu desenlerdeki esinlenme vurgusuna dikkatinizi çekmek isterim: Cezaevlerinde varlık gösteren çizer arkadaşların, ancak beynin kimyasını tahrif edene değin zorlamakla mümkün olabilecek bu tinsel iklim arayışlarında bizlerden çok daha şanslı olduğunu düşünüyorum.”

Zafer Kıraç: *Cezaevi Duvarlarını Aşmak Projesi Sanat Programı Koordinatörü*

“Türkiye sınırları içinde 444 cezaevi ve bu cezaevlerinde yatan 64.000 kişi var. Anadolu Kültür’den önce hiç bir sivil toplum kuruluşu bu cezaevlerinde bir program başlatmamıştı, içeriyle dışarı arasında bir köprü kurmak, içeriden dışarıya bir kanal açmak için... Bandırma ve Kars ceza ve tevkif evlerinde hükümlü ve tutuklular için film gösterimleri düzenlendi. Aslında cezaevleri de bunları yapmaya çalışıyordu ama sanki biraz ‘film var gel-otur-çık’ gibiydi. İnternette filmle ilgili eleştirileri basıp asmamız, afişler, vb. derken gerçekten sinemaya gider gibi bir ortam sağlandı. Konserlerimiz oldu. İlk Jülide geldi, çellist. Derken Ruhi Su Dostlar Korosu’ndan iki arkadaşı, Ricardo Moyano, Sema Moritz ve Muammer Ketencioğlu... İçerdekiler özlemiştir diye Kars’ta bir aşklar günü yaptık...

Konserlerde kadın ve erkek hükümlüler beraberdi... Bütün cezaevi izleyebilsin diye konser arka arkaya iki kere tekrarlanıyor, aynı gün içinde gidilip dönülüyordu... İki saat Bandırma feribotunda yolculuk ederken gidişte vapurda konuklarla konuşup, psikolojik olarak hazırlama fırsatı oluyordu. Ama dönüşte hep sessizlik hakimdi...

Ricardo Moyano, ‘biz, evimize gidiyoruz’ demişti dönüş vapurunda...

Bir onu hiç unutmuyorum, bir de Şinasi’nin ‘buraya gelen misafirlerinize yatıya kal diyemezsiniz’ sözünü...

Üç tiyatro oyunu sahnelendi... Yalova Belediye Tiyatrosu’nun hediyesi etkileyeciydi: Kamyonla geldiler ve gerçek bir tiyatro kurdular; sahnesi, ışığı, müziği, dekoruyla... Mustafa Avkıran’ın tiyatro söyleşi çok canlı geçti, sorular çok iyiydi. Kartal Sanat İşliği’nden genç arkadaşlar geldi, ilginç bir oyun sergilediler. Her oyundan sonra oyuncular ve yönetmen sahnede kaldı, söyleşiler yapıldı...

Bir sergi açtık cezaevinde, yani dışarıdan bir sergiyi götürdük, cezaevinin içinde açtık. Kokteylli falan. Balıkesir valisi katıldı. Yirmişer kişilik gruplar halinde koşuşlarından sergi salonuna çıkanlar tutuklu ve hükümlüler o filmlerde gördükleri, dalga

Yeniden
Başlayabilirdim
Kanat Kitap, 2006

Sevgili Kardeşim
Kanat Kitap, 2006

geçtikleri sahneyi yaşadılar. Onlar İbrahim Göksungur'un fotoğraf sergisini gezdiler, o da onların fotoğrafını çekti, söyleşi yaptı. Çeşitli söyleşilerimiz oldu. İlk söyleşiyi Derya Alabora yaptı. Gaye Boralıoğlu edebiyat, resim, fotoğraf, karikatür üstüne konuştu. Özlem Dalkıran bireysel silahlanma üstüne iki söyleşi yaptı. Şükrü Erbaş hem Kars'a hem Bandırma'ya geldi. Diğer gelenler arasında Roni Margulies, Mahir Günşiray vardı.

Söyleşilerde kişiler arasında ilişkiler kuruldu. Örneğin Gaye ile Sezgin adlı bir hükümlü arasında yazışma, Sezgin'in bu arada iki cezaevi değiştirmesine rağmen sürdü.

Her iki cezaevinde de cezaevi savcısı ve şehrin başsavcısı ebru atölyesine katılıp birer tane yaptılar.

Batik kadınlar için önemliydi. Bandırma cezaevindeki kadınlar batik atölyesinde boyadıkları beyaz tişörtleri giydiler, çalışma için kullanılan kumaşları çarşaf olarak kestiler, boyadılar ve koğuşlarda yataklar arasına perde olarak astılar.

Atölyelerde gerçekten iyi hocalarla çalıştık. Hocalarımız atölyeye katılanları hiç birer hükümlü olarak görmedi. Sanatsal açıdan hiç ödün vermediler. Çok basit bir ebru da yapılabilirdi örneğin, ama önce CD'den ünlü ebru ustalarının işlerini, resimde Picasso'nun işlerini ve belgeselini izlettiler.

Gökhan Deniz hem Kars hem Bandırma'da on iki hafta ders verdi. Resim-heykel atölyesi çok iyiydi. Dışarıya göre tek farklılık, kalemtraşın sadece bende durabilmesiydi...

Bütün yapılan atölyelerin sergileri açıldı: Karikatür, karakalem, yağlıboya, resim, seramik, heykel segisi, ebru sergisi... Sergilere gerçekten müthiş bir ilgi gösterdi yerel protokol ve yerel basın. Bazı etkinliklerin devamı için yerel STK'lar ile ilişki kuruldu. Örneğin, Kars'ta müzik atölyesini şimdi Halk Eğitim Merkezi düzenleyecek. Bandırma'dakini baştan itibaren Halk Eğitim Merkezi'nden bir müzik hocası verdi. Bandırma'da yerel bir tiyatro topluluğu ile tanıştık. İçlerinden biri cezaevinde tiyatro topluluğu kurdu ve çalıştıyor.

Ve bir de Bandırma'da panel yaptık. Bunu çok önemsiyorum. Belki de dünyada ilk... Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürü Kenan İpek, üç

milletvekili, TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı Mehmet Elkatmış, Balıkesir Valisi Atıl Uzelgün, Osman Şibik, Turgay Tanülkü, Ayla Dönmez, Neylan Ziyalar, Günsel Koptagel - İlal, Rona Aybay, Semih Poroy vd.den oluşan bu grup seksene yakın hükümlü ile buluştu.

Projenin ikinci ayından sonra iki cezaevine sekiz cezaevi ekleyip psikologlar, sosyal hizmet uzmanları, hukukçular gibi cezaevlerinde çalışmasını umduğumuz STK'lardan da ikişer kişi götürerek bir gezi yapmak için izin istedik.

Bandırma ve Kars'ın yanısıra Diyarbakır, Batman, Tekirdağ, Edirne, Gaziantep, İstanbul, Mersin ve Kocaeli'ndeki cezaevlerinin her birine gidip, önce cezaevi idaresiyle tanıştık. Kütüphane, spor salonu, atölye gibi ortak alanları gezdikten sonra koğuşlara izin verdiler. Öreneğin bir kadın, bir çocuk, travesti koğuşu, varsa çok yaşlıların aynı tutulduğu bir koğuş, erkeklerin koğuşu, siyasilerin koğuşları, vb. Ayaküstü de olsa hükümlülerle bir sohbet imkanı oluşturduk. Öğle yemeklerini cezaevi müdürlüğünde infaz memurları ile yedik -hükümlülerle aynı yemeği yedikleri için yemekleri de görmüş oluyorduk. Öğleden sonra da cezaevi savcısı ve o şehrin başsavcısıyla bir toplantı yapıp izlenimlerimizi, gözlemlerimizi paylaşıp ayrıldık. Bu birlikte gezdiğimiz on cezaevinin birer raporunu hazırladık.

Bütün bu projenin uygulama aşamasında önemli ve çok boyutlu bir yere geldi cezaevleri meselesi.

Cezaevleri sorunu, dışarıdakini de ilgilendiren hatta dışarıdakini içeridekinden daha çok ilgilendirmesi gereken bir sorun. Birçok alanda uzmanlık gerektiriyor cezaevi çalışmaları -hukuk, psikoloji, sosyoloji, vb... Tek bir kurumun yeterli olabilmesi mümkün değil. Yukardaki alanlardan kurumların birlikte hareket ettiği bir yapıya ihtiyaç var. Yaklaşık sekiz ay boyunca 'Cezaevleri İnisiyatifi' adı altında çeşitli STK'ların ve uzmanların katıldığı toplantılar düzenledik. Ve Eylül 2006'da Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği adıyla yirmi sivil toplum örgütünün destek verdiği bir dernek kuruldu!"

HAKKARİ, ŞEMDİNLİ VE YÜKSEKOVA ÇALIŞMALARI

Gamze Hızlı: *Anadolu Kültür, İstanbul*

“2005 Kasım’ında Şemdinli’de ardı ardına patlayan bombalar, İstanbul’dan ve Ankara’dan pek çok sivil toplum örgütünün ‘neler oluyor’ sorusuna yanıt aramak için Hakkari yollarına düşmesine neden oldu.

Anadolu Kültür de patlamaların hemen ardından giden gruplardan birindeydi. Hakkari, Şemdinli ve Yüksekova’da geçirilen dört yoğun gün, şehir ve ilçeleri için acilen bir şeyler yapılması gerektiğini çok net ortaya koymuş, Hakkari’liler, bir araya gelememekten, sokakları, meydanları, restoranları ya da kahveleri dilediklerince kullanamamaktan, aslen sivil alan olmamasından şikayetlerini dile getirmişti.

Bunun üzerine bir yıllık bir program hazırladık. Fotoğraf sergilerinden panellere, film gösterimlerinden kent ve fotoğraf atölyelerine kadar pek çok alanı kapsayan program için önce Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu’ndan, ardından Heinrich Böll Stiftung Derneği ve Chrest Vakfı’ndan destek aldık. Elbette süreçteki en büyük destekçilerimiz bizimle aynı dertleri paylaşan Hakkari Ka-Mer, Gençlik Evi, Vizyon Sineması, Doğu Radyo gibi yerel kurumlardı.

2006 Ağustos’unda, programın ilk etkinliği olarak Hakkari’li genç fotoğrafçılar İshak Kalaç ve Servet Özdiç’in ‘Hakkari’ye Genç Bakmak’ başlıklı ortak sergileri Yüksekova’da açıldı.

Yüksekova’da ilk kez böyle bir etkinlik oluyordu. Sergi açmaya uygun bir mekan olmadığı için, o dönemde henüz dersane olmak için inşaat halinde olan bir işhanının üçüncü katındaki duvarlara Yüksekovalı gençlerle birlikte, saatler süren bir sergi hazırlama telaşıyla yerleştirildi fotoğraflar.

Bu ilk etkinliğin ardından söyleşiler geldi. Film gösterimleri, atölyeler izledi söyleşileri. Yıldırım Türker’den Ezel Akay’a, Memet Ali Alabora’dan Cengiz Aktar’a, Derya Alabora’dan Kemal Gökhan Gürses’e kadar pek çok dostumuz Hakkari’de, Şemdinli’de, Yüksekova’da misafirimiz oldu, kentlilerle zaman geçirdi.

Anadolu Kültür fotoğraf danışmanı Özcan Yurdalan fotoğraf atölyelerini, Bilgi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Kenan Çayır

kent atölyelerini yürüttü, Nar Photos Avrupa Kapısında Türkiye sergisi ile kente geldi.

Anadolu Kültür Hakkari’de, Şemdinli’de ve Yüksekova’da etkinlikler düzenlemeye, oluşacak sivil alana minicik de olsa katkı sunmaya devam edecek. Zira oralarda Zap suyu da, hayat da çok güzel akıyor.”

> Sergiler

Hakkari’ye Genç Bakmak

İshak Kalaç - Servet Özdiç

6 - 12 Eylül 2006, Yüksekova

18 - 25 Eylül 2006, Hakkari

26 - 30 Eylül 2006, Şemdinli

Avrupa Kapısında Türkiye

Nar Photos

22 - 29 Ocak 2007, Yüksekova

> Söyleşiler

Ender Özkahraman - Kemal Gökhan Gürses

“Karikatürün Doğu Yakası - Doğu Yakasının Karikatürü”

1 Ekim 2006, Hakkari

2 Ekim 2006, Yüksekova

Gaye Boralıoğlu - Derya Alabora “Sinema ve Kadın”

29 Kasım 2006, Yüksekova

30 Kasım 2006, Şemdinli

Yıldırım Türker - Ezel Akay “Masumuz Hepimiz!”

25 Aralık 2006, Hakkari

26 Aralık 2006, Yüksekova

Karikatürün Doğu Yakası, Doğu Yakasının Karikatürü
Hakkari, 2006

Avrupa Kapısında Türkiye
Hakkari, 2007

Rağıp Duran - Nazan Üstündağ "Medyatik Gerçek Ne Kadar Gerçek?"

7 Nisan 2007, Yüksekova

8 Nisan 2007, Hakkari

Memet Ali Alabora - Ömer Uğur "Eve Dönmek Üzerine"

18 Mayıs 2007, Hakkari

19 Mayıs 2007, Yüksekova

Ali Yurttağül - Cengiz Aktar

"Avrupa Birliği'nde Son Gelişmeler ve Türkiye'ye Etkileri"

29 Mayıs 2007, Yüksekova

> Film Gösterimleri

Hacivat ve Karagöz Neden Öldürüldü? Ezel Akay, Duvara Karşı Fatih Akın, Solino Fatih Akın, Temmuzda Fatih Akın, İstanbul Hatırası Fatih Akın, Arama Yılmaz Özdil, Guantanamo Yolu Michael Winterbottom - Matt Whitecross, Kızlar ve Kökler Ümit Kıvanç, Kağıtçılar Alper Şen, Ekmek ve Güller Ken Loach, Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak Ahmet Uluçay, Baran Majid Majidi, Güneşe Yolculuk Yeşim Ustaoglu, Kaplumbağalar da Uçar Bahman Ghobadi, Eve Dönüş Ömer Uğur, İnsan Kaynakları Laurent Cantet, Patronsuzlar / Brezilya Metin Yeğin - Dilek Çolak, Güneşli Bataklık Süreyya Duru, Güneşe Dönük Kamera Kaya Tanyeri

Sinema ve Kadın
Yüksekova, 2006

Avrupa Kapısında
Türkiye
Yüksekova, 2007

İrfan Aktan: *Hakkari, Şemdinli ve Yüksekova'da Sivil Alanlar Yaratmak Projesi Koordinatörü*

“Anadolu Kültür’ün Hakkari, Şemdinli ve Yüksekova’da yürüttüğü bir yıllık proje vesilesiyle bu üç yerde, üç tane “T” gerçekleşti: Toplanma, Tanışma, Tartışma.

T.1: Olağanüstü Hal’in resmen kaldırılmasına karşın, fiilen süren OHAL uygulamaları sırasında, buradaki insanların kültürel, sosyal ve siyasal hadiseler üzerine kelam etme olanaklarına nail olabilecekleri bir ‘mekan’ı olmamıştı. Projenin gerçekleşmesiyle birlikte, insanlar düğün ve yas merasimleri dışında ilk defa belli bir hadise için bir araya gelebildiler.

T.2: Proje, Hakkari ve ilçelerindeki insanların ‘uzaklardan’ gelen yazar, çizer ve sanatçılarla tanışmasına, ‘orayla’ ilgili fikirlerini, serzenişlerini, değerlendirmelerini dillendirmesine vesile oldu. Bu şekilde hem İstanbul veya Ankara’dan söyleşi veya atölye çalışmaları için gelen fikir erbabı insanlar Hakkari ve Hakkari’lilerle tanıştı hem de buradaki insanlar, sadece televizyon ekranlarından görebildikleri pek çok isimle bir araya gelip özel sohbetler edebildi.

T.3: OHAL’den sonra bile bir araya gelip belli konular üzerine fikir yürütmekten çekinen insanlar, belki de ilk defa söyleşilerde belli konuları etraflıca tartışabildiler. Üstelik bu tartışma konularını sadece siyasal hadiseler değil, sosyal, kültürel ve sanatsal temalar oluşturuyordu. Çarşıda bir araya geldiklerinde hemen polis ihtarıyla karşılaşan gençler, proje kapsamında gerçekleştirilen söyleşiler ve paneller dolayısıyla pek çok konuda nitelikli tartışmalar gerçekleştirdi ve bu tartışmaların neticesinde de Yüksekova’da aylık Ajar dergisi çıkartılmaya başlandı.”

YEREL KÜLTÜR POLİTİKALARI

Türkiye'nin merkezi idare yapısının yerel yönetimlerin yetkisini arttıracak şekilde değişmesi sürecinde, Anadolu kentlerindeki kültür kurumlarının yönetimleri yerel yönetimlere devroluyor. Bu, aynı zamanda Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecinde gündeme gelen kültürel altyapı değişikliğinin de bir gereği.

Karar mekanizmasının tek merkezlikten çıkıp yerele yayılması, katılımcı demokrasi açısından çok önemli olmakla birlikte, beraberinde bir kapasite geliştirme ihtiyacı getiriyor. Bazı istisnalar dışında yerel yönetimlerin kültür ve sanat yönetimi alanında uzmanlaşmaya ihtiyaçları var. Anadolu kentlerindeki sosyal paydaşların da ortak politika saptama konusunda deneyimleri kısıtlı.

Bu değişimin gereklerinin sağlanmasına destek olmak için Anadolu Kültür, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı işbirliği ve Avrupa Kültür Vakfı'nın desteğiyle yerel kültür politikaları üzerinde çalışmaya başladı.

Anadolu Kültür valilikler, belediyeler, özel idareler aracılığıyla yürütülecek strateji hazırlama ve kaynak kullanma süreçlerine diğer aktörlerin, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının ve sanatçıların katılmaları için kolaylaştırıcılık işlevi görmeye gayret ediyor.

Birçok kurumun ve şehrin deneyimini biraraya getiren program, yerel yönetimlerin, yörelerindeki kültür ve sanat programlarına daha iyi destek verebilmesini ve bağımsız sivil girişimlerin politika saptama sürecinde etkin rol alabilmesini sağlamayı hedefliyor.

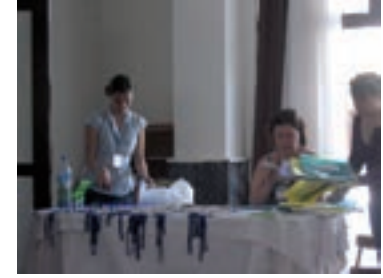
Yerel kültür politikalarının sürdürülebilir ve katılımcı olabilmesi için aynı şehirdeki tüm paydaşların bir araya geldiği konuşma, tartışma ve işbirliği ortamları yaratıyor.

> Yerel Kültür Politikaları Gelişim Sürecini Destekleme Programı

Türkiye'nin merkeziyetçi idari yapısını değiştiren reform süreci Anadolu Kültür'ün yerel kültür politikaları programının başlamasına imkan sağladı. Avrupa Birliği süreci açısından da gerekli olan bu değişim, kültürel etkinlikler ve harcamalarla ilgili yetkinin ve bütçelerin valilikler, özel idareler ve yerel yönetimlere devredilmesini öngörüyor. Anadolu Kültür yeni oluşan karar alma mekanizmalarına sivil aktörlerin, STK'ların, yerel kültür kurumlarının, yerel sanatçıların azami oranda katılmalarını savunuyor. Her kentte kültürel etkinliklere katılmak isteyen çok çeşitli kurumlar ve sosyal kesimler olduğu gerçeğinden yola çıkarak, katılımcı stratejilerin ve çok taraflı işbirlikleri modellerinin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmaya çalışıyor. Avrupa'dan deneyimlerin de Anadolu kentlerinde bilinmesini, paylaşılmasını amaçlıyor.

Yerel kültür politikaları oluşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla başlatılan bu çalışma iki aşamada hayata geçirildi. Çalışmanın ilk aşamasında seçilen Kars ve Kayseri'de, şehirlerin kültür öğelerini, kültürel aktiviteler için gerekli olan fiziksel ve toplumsal alt yapıyı ve kültürel politika gelişimi sürecinde rol alacak yerel aktörleri belirlemek amacıyla altışar adet odak grup çalışması düzenlendi. Bu bağlamda her iki şehirde kadınlar, gençler, sivil toplum kuruluşları, sanatçılar, devlet kurumları ve üniversite çalışanlarından gruplar ile şehrin kültürel yapısı hakkında konuşularak duyumlar raporlandı. Bu araştırma, bir sonraki etabın hazırlıklarını belirledi.

Çalışmanın ikinci aşamasında ilk olarak 2005 yılı Kasım ayında Kayseri'de, devamında da 2006 yılı Mart ayında Kars'ta üçer günlük "Yerel Kültür Politikaları Gelişimi Atölye Çalışmaları" düzenlendi. Bu atölyelerin genel amacı, Avrupa'dan katılan uzmanlarla birlikte kültürün stratejik yerel gelişimde nasıl kullanılacağı konusunda fikir üretmek ve kent sorunlarını bu bağlamda tartışmaktır. Her iki toplantıda da kent kültürü konusunda uzmanlar ve akademisyenler kendi perspektiflerini grupla paylaştıktan sonra, yerel katılımcılar kendi aralarında yerel kültür politikaları gelişim sürecine

örnek teşkil etmesi amacıyla iki atölye çalışması tamamladılar. İlk atölyede kentlerin kültürel alanda kendileri için bir vizyon yaratmaları ve bu vizyona ulaşmak için gerekli stratejileri belirlemeleri üzerinde duruldu. İkinci atölyede ise, bu vizyonu hayata geçirme çalışmalarında yer alması öngörülen şehrin yerel aktörleri ve bu çalışmalardaki rollerinin belirlenmesi amaçlandı.

Program Kars, Antakya ve Çanakkale kentlerinde devam ediyor.

Philipp Dietachmair *Avrupa Kültür Vakfı Program Sorumlusu*

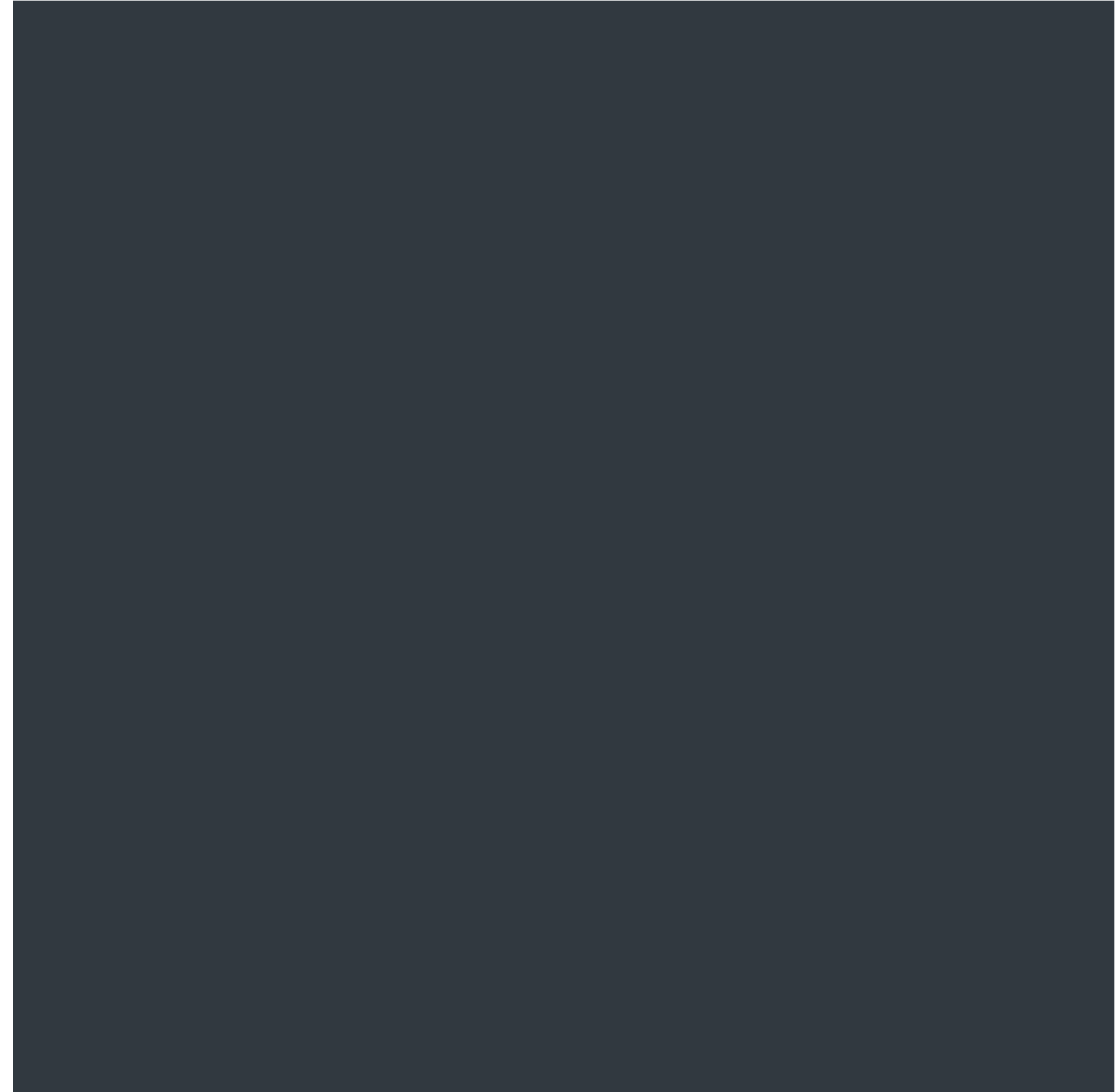
“Anadolu Kültür’ün kültürel gelişim alanındaki öncü çalışmaların sosyal katılımı, Anadolu kentlerinde yurttaşların yaşam kalitesini ve ekonomik gelişmeyi besliyor.

Anadolu Kültür’ün kültürel etkinliklerin yoğunlaştığı büyük kentler dışındaki kentlere verdiği destek, yeniden canlandırma ve kalkınmayı sağlamak için yerel kültüre ve yurttaşların yaratıcı hayal gücüne odaklanma konusunda dünyadaki güncel eğilimin önemli bir örneği.

Anadolu kentlerindeki yerel kültürel yaşamı canlandırıp geliştirmekle Anadolu Kültür, kentlerin yurtdışındaki bilinirliklerini arttırıyor, diğer ülkelerdeki profillerini yükseltiyor. Bu kentlerin başka ülkelerdeki partnerleriyle diyaloga girmesine ve Avrupa genelindeki kentsel gelişim süreciyle ilişkilmesine yol açıyor.”

Yerel Kültür
Politikaları için
Stratejiler Toplantısı
Çanakkale, 2007

Yerel Kültür
Politikaları için
Stratejiler Toplantısı
Kayseri, 2005

Anadolu Kültür'ün İlk Beş Yılı ve Sonrası

Anadolu Kültür beş yıl önce yola koyulduğunda, “niçin” yapılması gerektiği konusunda bir fikrimiz vardı. İstanbul -üstelik onun içinde de küçük ve şanslı bir azınlık- sanat piyasasından payını alırken, Anadolu'nun geri kalan kısmında, sanat üretimi ve tüketimi, kültürel canlılık ve hareketlilik konusundaki açığı kapatmaya yönelik adımlar atılacaktı. “Ne” yapılacağı da az çok biliniyordu. En zor ama en kolay yerden, çatışma dumanının henüz tütmekte olduğu Güneydoğu'dan, her şeye rağmen hep bir kültür kenti olmuş Diyarbakır'dan başlanacak, sonra başka kentlerde sanat merkezleri kurulacaktı. “Nasıl” yapacağımızı ise ancak kestirebiliyorduk. Olabildiğince çok ve genç insanla, kesimle, sivil örgütlerle, uluslararası proje ortaklarıyla “birlikte” çalışacaktık. Bunu yaparken de kamu-özel, merkezi-yerel türünden ayrımların ötesine geçen paylaşımcı bir yöntem denenecekti.

Aradan geçen beş yıl bir değerlendirme yapmak için kısa ama Anadolu Kültür'ün pratiği özelinde uzun bir süre. Diyarbakır'da beş yılda çok şey oldu. Türkçe-Kürtçe kitaplar, dergiler yayımlanıyor; çağdaş sanatçılar bir arada ve ayrı ayrı dünyanın dikkatini çeken işler üretiyorlar; gösteri sanatları alanında azımsanmayacak ortak çalışmalar kotarıldı; fotoğraf her zamanki canlılığında, itici güç olmayı sürdürüyor. Sinema Kulübü'nün yönlendirdiği Avrupa Sineması kendi ayakları üzerinde durmayı başarıyor. Bugün, Diyarbakır Sanat Merkezi kendi içeriğini üretecek yetkinlikte. Müzik alanında ise istediğimiz adımları henüz atamadık.

Diyarbakır'daki örneğin başka kentler için bir uygulama modeli olacağını ummuştuk. Öyle olmadı. Kars Sanat Merkezi kurulmadan düşündüklerimizle uygulama arasında önemli farklar var. Yine de Kars, komşu Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan'daki sanatçılar için bir buluşma yeri. Henüz istenen yoğunlukta olmasa da, Kafkas kültürünün rönesansında önemli bir rol oynamaya aday. KSM'nin ürünlerinden pek yakında kültür çevrelerinde örnek olarak konuşulmaya başlanır.

İstanbul Bilgi Üniversitesi ve İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı ile birlikte kültür politikaları tartışmalarını Anadolu kentlerine de taşıdık. Kültürün kentlerin gelişimindeki rolünü Avrupa'dan örneklerle irdeledik.

Şimdi, Çanakkale ve Antakya'da, zaten varolan kültürel birikimin ortak bir üretime nasıl dönüşebileceği tartışılıyor. Önümüzdeki dönemde Anadolu Kültür ağında bu kentlerin de yer alması için çalışmalara girildi bile.

Daha başta, İstanbul'la Anadolu'nun diğer kentleri arasındaki kültürel alışverişin sağlanması hedefi açıkça ortadaydı. Şimdi, Kars'daki müzik topluluğunun Diyarbakır'daki festivale katılması, ya da Antakya'da tarihi miras konusunda yapılan çalışmaların Çanakkale'yle paylaşılarak zenginleştirilmesi de bir o kadar önem taşıyor.

Yeni hedef, Anadolu'daki kentlerin kendi aralarındaki temasları da yoğunlaştırarak kültürel çeşitlilik ve melezleşmeyi hızlandırmak.

Tüm bu çalışmalar yapılırken, Diyarbakır'ın, Kars'ın, diğerlerinin yerel kültür politikalarının belirlenmesi için kabuller oluşuyor, öncelikler belirleniyor.

Beş yıl boyunca yapamadıklarımız, en az yapabildiklerimiz kadar önem taşıyor:

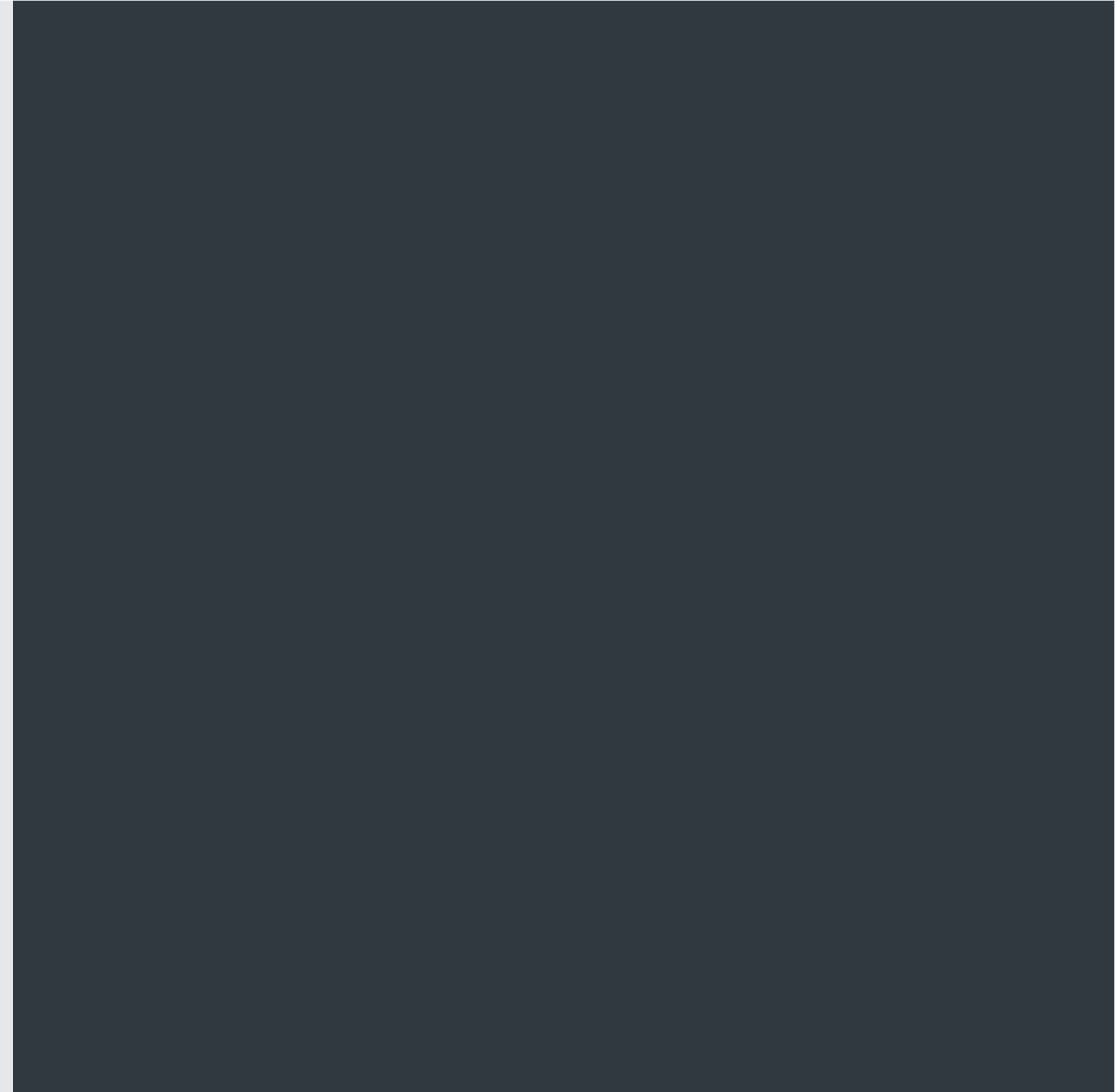
Birincisi, sanat merkezlerinin kurulduğu kentlerdeki iş çevreleriyle istediğimiz türden bir bağ kuramadık. Kentteki kültürel canlılığın, kentin marka değerinin yükselmesinin ekonomik değerler üzerinde doğrudan bir etki yaratacağını anlatamadık. Kentlerdeki iş çevrelerine pek az ulaşabildik, ulaştığımızda da ilgilerini uyandırmayı başaramadık.

İkincisi, sanat merkezleri etrafında yaratıcı endüstriler kurulması konusunda adımlar atamadık. Bunu yapabilmek için tasarımın kaldıraç gücünden yararlanıp küçük yaratıcı kümeler (bir tür kültür KOBİ'leri) kurulması gerektiğini düşünüyoruz. Anadolu Kültür'ün işbirliği ağında vazgeçilmez bir yere sahip Ka-Mer gibi örgütlerle daha yakın, organik ilişkiler kurarak bu doğrultuda elle tutulur bir gelişme sağlanabilir.

Beş yılda çok şey öğrendik, çok şey paylaştık. "Nasıl" yapacağımız konusunda da bir ön fikir edindik. Ancak her yeni kentte farklı bir "nasıl"ın yaratıcı biçimde baştan tanımlanması gerektiğinden artık kuşku duymuyoruz.

Anadolu Kültür'ün beş yılda biriktirdiği zengin ve öğretici deneyim, 2010'da Avrupa Kültür Başkenti olmaya hazırlanan İstanbul'da yapılacaklara da ışık tutacak cinsten.

Yrd. Doç. Dr. Serhan Ada
İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Yönetimi Bölüm Başkanı,
Anadolu Kültür Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Anadolu Kültür

Burcu Yılmaz, Cengiz Çiftçi, Çiğdem Mater Utku, Gamze Hızlı, Kubilay Özmen, Murat Ergin, ve Ü. Zümray Kutlu Anadolu Kültür İstanbul ofisinde; Ahmet Aküzüm, Baran İsi, Gülistan Özkişi, Melike Coşkun ve Özlem Örçen Diyarbakır Sanat Merkezi'nde; Selman Aydoğdu, Diyarbakır Sanat Merkezi Kütüphanesi'nde; Serhat Esmeroğlu ve Yüksel Şengüler Diyarbakır Avrupa Sineması'nda; Volkan Eray, Anadolu Kültür Antakya ofisinde; Buluş Oygur Kars Sanat Merkezi'nde çalışıyor.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Lokman Şahin, Musa Akkum, Nebahat Akkoç, Necdet İpekyüz, Oğuz Özerden, Osman Kavala (Yönetim Kurulu Başkanı), Serhan Ada (Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)

Anadolu Kültür Ortakları

A. Aziz Aydınalp, Aslı Mumcuoğlu, Atilla Aksoy, Beral Marda, Cana Atınç, Cem Yegül, Cengiz Turhan, Ceyda Tufan, Elif Özdemir, Erdal Öz, Ezel Akay, Gülsüm Ağaoğlu, Hakkı Mısırlıoğlu, Hami Yavaş, Hasan Saltık, Işıl Kasapoğlu, Mehmet Uluğ, Mine Özerden, Sabih Ataç, Sami Caner, Sinan Uluğ, Şeyhmus Diken, Ufuk Akdağ, Uğur Yücel, Yiğit Ekmekçi

Anadolu Kültür'den yolu geçenler...

Aytekin Yılmaz, Özlem Narin Yılmaz ve Zafer Kıraç, "Cezaevi Duvarlarını Aşmak" projesinde; Cevdet Canan ve İrfan Aktan "Hakkari, Şemdinli ve Yüksekova'da Sivil Alanlar Yaratmak" projesinde çalıştı. Akın Atauz ve Rana Zincir Celal danışman olarak destek verdi; Deniz Kurtuluş ve Ümit Kıvanç DSM tanıtım filmini çekti.

Ceren Yartan, Seçil Doğuç ve Yasemin Parlak Anadolu Kültür İstanbul ofisinde; Azime Şakar, Cihan Karahan, Mehmet Okur, Sultan Şafak, Suna Nazlı Diyarbakır Sanat Merkezi'nde; Kadir Karabulak ise Kars Sanat Merkezi'nde çalıştılar.

Anadolu Kültür'ün kuruluşundan bugüne emek veren herkese teşekkür ederiz.

Anadolu Kùltür, Destek Olan Kurum ve Kuruluřlara Teşekkür Eder.

Açık Toplum Enstitüsü
Ajans Ultra
Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu
Birleşik İnşaat A.ř.
British Council
Chrest Foundation
The Christensen Fund
Eurimages Fund
European Cultural Foundation
Goethe Institut
Heinrich Böll Stiftung Derneği
Hollanda İstanbul Başkonsolosluğu
İletişim Yayınları
İstanbul Bilgi Üniversitesi
İsveç İstanbul Başkonsolosluğu
Kanat Kitap
Mas Matbaacılık
Metis Yayınları
Norveç Büyükelçiliği
Prince Claus Fund for Culture and Development
Swiss Academy for Development

